

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH
NÁM. 8. KVĚTNA 2, 789 22 ZÁBŘEH

Školní vzdělávací program:

Farmář - farmářka

zaměření: 1. mechanizátor

2. chovatel koní a
hospodářských zvířat

Obor vzdělání:

41-51-H/01 Zemědělec - farmář

Ze dne 19. 6. 2025 pod číslem jednacím SŠSPS 1231/2025 s platností od 1.9.2025 plošně pro všechny ročníky

Obsah

1	Úvodní údaje	5
1.1	Identifikační údaje o škole	5
1.2	Školní vzdělávací program	5
2	Profil absolventa ŠVP	6
2.1	Popis uplatnění absolventa v praxi	6
2.2	Výsledky vzdělání – kompetence absolventa	6
2.2.1	Odborné kompetence	6
2.2.2	Klíčové kompetence	7
2.3	Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace	7
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3.1	Identifikační údaje	8
3.2	Podmínky pro přijetí ke studiu	8
3.2.1	Zdravotní způsobilost	8
3.2.2	Žáci se zdravotním postižením	8
3.3	Celkové pojetí vzdělávání	8
3.3.1	Charakteristika oboru	8
3.3.2	Obsah výuky	9
3.3.3	Výukové formy a metody	9
3.3.4	Organizace výuky	10
3.4	Způsob hodnocení žáků	11
3.5	Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami	11
3.6	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	12
3.7	Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, hygienu práce a požární ochranu ..	13
3.8	Způsob ukončení vzdělávání	13
4	Učební plán	14
4.1	Identifikační údaje	14
4.2	Rozvržení vyučovacích předmětů	14
4.3	Poznámky k učebnímu plánu	15
4.4	Využití týdnů ve školním roce	16
4.5	Rozvržení odučených hodin v odborném výcviku	16
5	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	17
6	Učební osnova školního vzdělávacího programu	19
6.1	Český jazyk	19
6.1.1	Pojetí předmětu český jazyk	19
6.1.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	21
6.2	Anglický jazyk	24
6.2.1	Pojetí předmětu anglický jazyk	24
6.2.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	26
6.3	Občanská nauka	32
6.3.1	Pojetí předmětu občanská nauka	32
6.3.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	34
6.4	Fyzika	38
6.4.1	Pojetí předmětu fyzika	38
6.4.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	39
6.5	Chemie	41
6.5.1	Pojetí předmětu chemie	41
6.5.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	43
6.6	Ekologie a biologie	44
6.6.1	Pojetí předmětu ekologie a biologie	44
6.6.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	46

6.7	Matematika.....	48
6.7.1	Pojetí předmětu matematika.....	48
6.7.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	50
6.8	Literárně estetická výchova.....	53
6.8.1	Pojetí předmětu literárně estetická výchova.....	53
6.8.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	55
6.9	Tělesná výchova.....	58
6.9.1	Pojetí předmětu tělesná výchova.....	58
6.9.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	60
6.10	Informatika	64
6.10.1	Pojetí předmětu informatika.....	64
6.10.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	65
6.11	Ekonomika	69
6.11.1	Pojetí předmětu ekonomika.....	69
6.11.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	71
6.12	Zemědělská biologie	74
6.12.1	Pojetí předmětu zemědělská biologie.....	74
6.12.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	76
6.13	Pěstování rostlin.....	77
6.13.1	Pojetí předmětu pěstování rostlin.....	77
6.13.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	79
6.14	Ochrana rostlin.....	82
6.14.1	Pojetí předmětu Ochrana rostlin.....	82
6.14.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	84
6.15	Pastvinářství.....	86
6.15.1	Pojetí předmětu pastvinářství.....	86
6.15.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	88
6.16	Chov zvířat.....	90
6.16.1	Pojetí předmětu chov zvířat.....	90
6.16.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	92
6.17	Chov koní.....	97
6.17.1	Pojetí předmětu chov koní.....	97
6.17.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	99
6.18	Základy strojnictví.....	100
6.18.1	Pojetí předmětu základy strojnictví.....	100
6.18.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	102
6.19	Mechanizace zemědělství.....	103
6.19.1	Pojetí předmětu mechanizace zemědělství.....	103
6.19.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	105
6.20	Motorová vozidla	108
6.20.1	Pojetí předmětu motorová vozidla	108
6.20.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	110
6.21	Technologie oprav.....	112
6.21.1	Pojetí předmětu technologie.....	112
6.21.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	114
6.22	Speciální zootechnika.....	116
6.22.1	Pojetí předmětu speciální zootechnika	116
6.22.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	118
6.23	Jezdectví.....	120
6.23.1	Pojetí předmětu speciální zootechnika	120
6.23.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	122
6.24	Odborný výcvik – zaměření mechanizátor.....	123

6.24.1	Pojetí předmětu odborný výcvik	123
6.24.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	125
6.25	Odborný výcvik – zaměření chovatel.....	132
6.25.1	Pojetí předmětu odborný výcvik	132
6.25.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	134
7	Personální a materiální zabezpečení vzdělávání	141
7.1	Personální podmínky.....	141
7.2	Materiální podmínky	141
8	Spolupráce se sociálními partnery.....	141

1 Úvodní údaje

1.1 Identifikační údaje o škole

Název školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh
Sídlo školy:	789 22 Zábřeh, nám. 8. května 2
Právní forma:	příspěvková organizace
Zřizovatel:	Olomoucký kraj, IČO: 60609460
IČ školy:	00409014
IZO školy:	600018067
Ředitelka školy:	Mgr. Stanislava Kubíčková
E-mail:	podatelna@ssspzabreh.cz
Dálkový přístup:	www.ssspzabreh.cz
Telefon:	583 411 310

1.2 Školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program:	Farmář – farmářka zaměření: 1. mechanizátor 2. chovatel koní a hospodářských zvířat
Kód a název oboru vzdělání:	41-51-H/01 Zemědělec – farmář
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma vzdělání	tříleté denní studium
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025 plošně pro všechny ročníky

Zábřeh dne 19. 6. 2025

Čj.: SŠSPS 1231/2025

Mgr. Stanislava Kubíčková
ředitelka školy

2 Profil absolventa ŠVP

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh nám. 8. května 2, 789 22 Zábřeh
Školní vzdělávací program:	Farmář – farmářka zaměření: 1. mechanizátor 2. chovatel koní a hospodářských zvířat
Kód a název oboru vzdělání:	41-51-H/01 Zemědělec – farmář
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma vzdělání:	tříleté denní studium
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025 plošně pro všechny ročníky

2.1 Popis uplatnění absolventa v praxi

Školní vzdělávací program je určen pro dívky a chlapce. Získané dovednosti umožní absolventům uplatnit se ve všech zemědělských firmách zejména v pozici zaměstnance v rodinné farmě, družstevním podniku, obchodní společnosti a podobně. Absolvent ovládá pěstování zemědělských plodin, chov hospodářských zvířat, orientuje se a používá moderní zemědělskou mechanizaci, po úspěšném absolvování zkoušek vlastní příslušné řidičské oprávnění a alternativně používá ekologické zemědělství v praxi, je způsobilý pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin 1. stupně v souladu s platnou legislativou.

Po získání nezbytné praxe v oboru je připraven i na soukromé podnikání v zemědělství jak z hlediska profesních dovedností, tak z hlediska orientace v základních ekonomických a právních otázkách této činnosti.

Absolvent se může ucházet rovněž o přijetí ke studiu příslušného nástavbového oboru a získat střední vzdělání s maturitním vysvědčením, případně po vykonání maturitní zkoušky pokračovat i ve studiu vysokoškolském.

2.2 Výsledky vzdělání – kompetence absolventa

Vzdělávání ve školním vzdělávacím programu směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žák vytvořil na úrovni odpovídající jeho schopnostem a studijním předpokladům následující kompetence.

2.2.1 Odborné kompetence

Příprava žáka ve školním vzdělávacím programu Farmář – farmářka se zaměřením mechanizátor směřuje k tomu, že absolvent po dokončení:

- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,
- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb,
- jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje,
- využívá efektivně zemědělskou techniku, řídí motorová vozidla,
- vykonává pracovní činnosti při pěstování rostlin,
- vykonává pracovní činnosti při chovu zvířat,
- vykonává provozní činnosti.

Příprava žáka ve školním vzdělávacím programu Farmář – farmářka se zaměřením chovatel koní a hospodářských zvířat směřuje k tomu, že absolvent po dokončení:

- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,
- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb,

- jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje,
- využívá efektivně zemědělskou techniku, řídí motorová vozidla,
- vykonává pracovní činnosti při pěstování rostlin,
- vykonává pracovní činnosti při chovu zvířat,
- vykonává provozní činnosti.

2.2.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Efektivně se učí, vyhodnocuje dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovuje potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Samostatně řeší běžné pracovní i mimopracovní problémy, spolupracuje s jinými lidmi a využívá týmové řešení.

Komunikativní kompetence

Vyjadřuje se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích.

Personální a sociální kompetence

Stanovuje si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečuje o své zdraví, spolupracuje s ostatními a přispívá k utváření vhodných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Uznává hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržuje je, jedná v souladu s udržitelným rozvojem a podporuje hodnoty národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Optimálně využívá svoje osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění se ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení.

Matematické kompetence

Využívá matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodaří s financemi.

Digitální kompetence

Orientuje se v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

2.3 Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

Vzdělávání je ukončeno závěrečnou zkouškou, která je organizována dle platných předpisů. Absolvent získá střední vzdělání s výučním listem. Dokladem o dosažení středního vzdělání s výučním listem je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

Dosažený stupeň vzdělání je střední vzdělání s výučním listem a kvalifikační úroveň EQF 3.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh nám. 8. května 2, 789 22 Zábřeh
Školní vzdělávací program:	Farmář – farmářka zaměření: 1. mechanizátor 2. chovatel koní a hospodářských zvířat
Kód a název oboru vzdělání:	41-51-H/01 Zemědělec – farmář
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma vzdělání:	tříleté denní studium
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025 plošně pro všechny ročníky

3.2 Podmínky pro přijetí ke studiu

Přijímací zkoušky se pro daný obor nekonají. Předpokladem pro přijetí ke studiu je splnění povinné školní docházky (nebo úspěšné ukončení základního vzdělávání před splněním povinné školní docházky) a splnění podmínek zdravotní způsobilosti. V případě přihlášení vyššího počtu uchazečů než je předpokládaný počet přijímaných žáků, bude o jejich přijetí/nepřijetí rozhodnuto na základě pořadí sestaveného podle průměrného prospěchu v 1. pololetí 9. ročníku ZŠ. V případě shodnosti u více uchazečů rozhodují další zjištěné skutečnosti osvědčující schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče.

3.2.1 Zdravotní způsobilost

Do školního vzdělávacího programu Farmář – farmářka mohou být přijati uchazeči s dobrým zdravotním stavem. K posouzení zdravotního stavu uchazeče je příslušný registrovaný praktický lékař. Nedoporučuje se, aby se do tohoto oboru hlásili žáci s poruchami výrazně omezujícími funkci nosného a pohybového ústrojí, chronickým a alergickým onemocněním, se závažnými formami epilepsie a kolapsových stavů, a to vzhledem k předpokládané práci s rotujícími stroji, náradím nebo zařízeními a zvířaty.

3.2.2 Žáci se zdravotním postižením

Splnění podmínky zdravotní způsobilosti pro daný obor vzdělání je jedním ze základních předpokladů přijetí žáka do zvoleného oboru vzdělání. V případě zdravotních omezení může ředitel školy uvolnit žáka částečně nebo úplně z vyučování na základě písemného doporučení praktického nebo odborného lékaře. Žáka nelze úplně uvolnit z předmětů a činností rozhodných pro výkon povolání.

3.3 Celkové pojetí vzdělávání

3.3.1 Charakteristika oboru

Školní vzdělávací program Farmář – farmářka se zaměřením mechanizátor, chovatel je určen pro dívky i chlapce. Směřuje k přípravě žáka pro život rozvíjením jeho osobnosti a vytvářením jeho kompetencí tak, aby se co nejlépe uplatnil na trhu práce, osvojil si strategie a připravil se pro celoživotní učení a stal se harmonickou rozvinutou osobností připravenou na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa.

Obsah školního vzdělávání programu Farmář – farmářka vychází z platného rámcového vzdělávacího programu. Struktura obsahu je vyjádřena učebním plánem. Zahrnuje všeobecně vzdělávací a odborné teoretické učivo a odborný výcvik. Rozpracovává výsledky vzdělávání

v jednotlivých oblastech, klíčové a odborné kompetence a průřezová témata. Propojuje vztahy mezi nimi a hledá jejich vzájemné spojitosti a návaznosti v mezipředmětových vazbách. Ve třetím ročníku dochází k dělení teoretické výuky dvěma směry – mechanizační a chovatelský. Odborný výcvik je specializován již od prvního ročníku.

Vyučující vedou žáky k trpělivé a soustavné práci a usilují o to, aby si žáci vytvořili kladný vztah ke zvolenému oboru a získali správné pracovní návyky.

Tříletý obor vzdělání je koncipován jako obor profesní přípravy poskytující poznatky a dovednosti v oblasti zemědělské mechanizace, pěstitelské a chovatelské (hospodářských i drobných zvířat), který zároveň předává určité množství všeobecných a hlavně odborných poznatků i dovedností v oblasti zemědělských služeb se základními předpoklady pro vykonávání obchodně podnikatelských aktivit v oboru.

Odborné kompetence absolventa pro tento obor vzdělání zohledňují rovněž požadavky trhu práce vycházející z Národní soustavy kvalifikací – ze standardů úplné profesní kvalifikace.

3.3.2 Obsah výuky

Vzdělávací program umožňuje získání všeobecných a odborných vědomostí a manuálních a intelektových dovedností potřebných k vykonávání zvolené profese a umožňujících dobré uplatnění na trhu práce. Učivo odborných předmětů je vybráno s ohledem na možnosti pracovního uplatnění absolventa v různě zaměřených pracovištích v regionu.

Odborné předměty jsou u zaměření *mechanizátor* založeny na získání přehledu o mechanizaci zemědělství, malé zemědělské mechanizaci, speciální zemědělské technice, technologii oprav, pěstování rostlin, základech chovu zvířat, ekologickém zemědělství a pastvinářství. Předmět motorová vozidla pak umožňuje, po úspěšném složení zkoušek, získání řidičského průkazu skupiny T, B a C. Ve 3. ročníku absolvují kurz „Oprávnění k řízení samojízdných řezaček a mlátiček“.

Odborné předměty jsou u zaměření *chovatel* založeny na získání přehledu o chovu, krmení a ošetřování hospodářských zvířat, koní a drobných hospodářských zvířat, o speciální zootechnice jako základního podkladu pro plemenářskou práci, speciálním chovatelství pro práci s domácími zvířaty v oblasti rodinných farem, chovatelských stanic či útulků, pěstování rostlin, základech mechanizace zemědělství, ekologickém zemědělství a pastvinářství a jezdeckví. Předmět motorová vozidla pak umožňuje, po úspěšném složení zkoušek, získání řidičského průkazu skupiny T a B, případně i C. Ve 3. ročníku absolvují kurz „Oprávnění k samostatné obsluze dojíren“.

Obsah odborných předmětů je koordinován s odborným výcvikem. Cílem odborného výcviku je osvojení dovedností, upevnění zručnosti a aplikace všeobecných a odborných znalostí. V teorii i praxi jsou žáci vedeni k hospodárnému zacházení s mechanizací a nářadím, s rostlinným materiálem a k profesionálnímu přístupu ke zvířatům, k dodržování předpisů bezpečnosti práce, k slušnému chování a k ochraně životního prostředí.

Klíčové a odborné kompetence jsou rozvíjeny průběžně a způsob jejich rozvoje je konkretizován v jednotlivých vyučovacích předmětech. Dále jsou tyto kompetence rozvíjeny v rámci pracovního klimatu školy, tzn. schopnosti autonomního rozhodování, komunikativních dovedností, posilování sebejistoty a sebevědomí, schopnosti řešit problémy a chovat se zodpovědně.

Průřezová témata se prolínají po celou dobu studia, jsou začleňována do jednotlivých tematických celků v každém vyučovaném předmětu i v nadstavbových aktivitách, např. ve škole jsou instalovány koše na tříděný odpad, na odborném výcviku jsou dodržována pravidla o nakládání s biologickým i nebezpečným odpadem, dodržování hygienických zásad, šetření energií a surovin.

3.3.3 Výukové formy a metody

Metody a formy vzdělávání jsou zpracovány v úvodu každého vyučovacího předmětu. Vyučující je volí, vyhodnocuje a modifikuje se zřetelem na charakter vyučovacího předmětu, konkrétní situaci v pedagogickém procesu a s ohledem na možnosti školy. Vyučující kladou důraz na to, aby žáci dosahovali maximálních výsledků s ohledem na své možnosti. Ve výuce převládají aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných kompetencí, podporují nadání žáka, motivují

žáka pro celoživotní učení a uplatnění na trhu práce. Důraz je kladen na podporování samostatné práce žáků, především na osobní zodpovědnost a samostatnost, schopnost týmové spolupráce se záměrem odpovídajícího sebehodnocení a poznání svých možností a ovlivňování svých postojů.

Důležitou složkou teoretické výuky je používání názorných pomůcek v různé formě, včetně digitální, které žákovi usnadňují pochopení učiva, např. instruktážní výuková videa, obrazové atlasy plemen zvířat, katalogy chovatelských, pěstitelských a šlechtitelských firem, exponáty kulturních rostlin, pícnin a plevelů, nástěnné obrazy, modely, odborné časopisy. K procvičování a upevňování učiva se využívají různé formy ústních, písemných a praktických cvičení, simulační metody apod. Součástí výuky jsou besedy s odborníky, návštěvy výstav, odborné exkurze, soutěže, skupinové projekty a různé formy zapojení žáků do prezentačních akcí školy. Velký důraz je kladen na vytváření mezipředmětových vazeb, které rozšiřují klíčové kompetence žáka.

Odborný výcvik umožňuje žákům využití teoretických poznatků v praxi, ověření a rozšíření odborných znalostí a pěstování dovedností potřebných pro daný obor tak, aby žák získal jistotu při provádění praktických činností, byl samostatný při řešení a plnění praktického úkolu. Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za plnění úkolů a za kvalitu vykonané práce jednotlivce i kolektivu. Používané metody rozvíjí komunikační dovednosti, estetické cítění, upevňování pracovních návyků. Formy odborného výcviku jsou doplněny o návštěvy odborných pracovišť, exkurze, výstavy a prezentační akce zemědělských podniků a firem. Nedílnou součástí výuky je účast žáků na prezentačních akcích školy a celostátních soutěžích – jízdě zručnosti žáků zemědělských škol, mistrovství republiky v orbě a dalších.

V případě vyhlášení mimořádných opatření bude zařazena distanční výuka, a to synchronní i asynchronní. K tomu budou využity digitální softwarové prostředky jako např. Classroom, Meet, Teams apod.

Metody práce a přístupy k žákům s vývojovou specifickou poruchou učení

Při práci s žáky s VSPU postupujeme dle metodického pokynu MŠMT č.j. 13711/2001-24. K žákům, poté co absolvovali speciálně pedagogické vyšetření, přistupujeme s ohledem na doporučení speciálních pedagogů a psychologů, kteří mají žáka v péči.

Specifické metody a doporučení používáme s ohledem na individuální potřeby žáka, stupně a typu poruchy a možnosti školy.

3.3.4 Organizace výuky

Výuka je organizována v týdenních cyklech, jeden týden teoretického vyučování se střídá s jedním týdnem praktické výuky. Výuka v teoretickém i praktickém vyučování se řídí tematickými plány výuky. Vyučovací hodina v teoretickém vyučování trvá 45 minut a v odborném výcviku 60 minut.

Výuka probíhá podle učebního plánu, v němž jsou vedle povinných předmětů zakomponovány i předměty volitelné. Teoretická výuka se uskutečňuje v budově na nám. 8. května 2, která je pro výuku vybavená jazykovou učebnou a třídami vybavenými dataprojektory a počítači s možností připojení k internetu. Pro zdokonalování výuky při práci na žákovských projektech a při dalších činnostech v rámci výuky nebo v rámci trávení volného času mohou žáci využívat dvě počítačové učebny s možností připojení k internetu nebo odbornou knihovnu.

Odborný výcvik probíhá v odborných učebnách školy, na pracovištích školy a na smluvních pracovištích sociálních partnerů i špičkových chovatelů. Výuka u smluvních partnerů probíhá pod vedením učitelů odborného výcviku a zkušených pracovníků těchto firem. Největší důraz je kladen zejména na rozvíjení kompetence ochrany zdraví a bezpečnosti práce, na efektivní hospodaření s nástroji, stroji, zařízeními a rostlinným materiálem, na profesionální přístup ke zvířatům a postupném rozvoji kompetence pracovního uplatnění na základě nabytých znalostí a zkušeností z přípravy na profesi. Do výuky je v 1. ročníku zařazen 1 týden a ve 2. ročníku 2 týdny prázdninového odborného výcviku. Prázdninový výcvik probíhá během hlavních letních prázdnin. Je součástí výuky a žák náhradou získá volno v době školního vyučování podle termínů stanovených ředitelkou školy v daném školním roce. Pokud je žák schopen samostatné práce a plně si uvědomuje svou odpovědnost, je možné postupně přistoupit k individuálnímu přístupu ve výuce odborného výcviku a

zařadit ho na smluvní podnik pod vedení instruktora. Odborný výcvik je ve všech ročnících vyučován v délce 6 hodin denně.

3.4 Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy, který je přílohou platného školního řádu a obsahuje jak zásady hodnocení výsledků vzdělávání žáka, tak zásady pedagogického taktu při hodnocení. Systémy průběžného hodnocení, frekvence zkoušení a podklady pro klasifikaci žáka si stanovují učitelé v předmětových komisích a žák je s těmito podmínkami seznámen na začátku školního roku.

Hodnocení žáků vyplývá z dílčí klasifikace žáka během pololetí. Příslušný vyučující učitel využívá k hodnocení znalostí žáka různé druhy zkoušek - písemné práce vypracované jednotlivci i výsledky skupinové práce, praktické práce nebo ústní zkoušení, prezentace projektů aj., sleduje průběžně výkon žáka, jeho aktivity při vyučování a připravenost na vyučování. Při klasifikaci je hodnocena ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, kvalita a rozsah získaných dovedností, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti, samostatnost při řešení teoretických a praktických úkolů, schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech, samostatnost a tvořivost.

V odborném výcviku se hodnotí také vztah k práci a živým tvorům, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení si praktických dovedností a návyků, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa.

Vyučující se maximálně snaží při hodnocení žáků zdůrazňovat výchovnou funkci hodnocení, vést žáky k sebehodnocení a učít je přijímat zpětnou vazbu v rámci kolektivního hodnocení.

Rodiče jsou informováni o výsledcích studia žáků dvakrát ročně na třídních schůzkách a průběžně na webových stránkách školy.

Součástí hodnocení žáků jsou i hodnocení chování a vystupování žáků, prezentování školy, zapojení do odborných školních nebo oblastních soutěží, výsledky skupinových projektů apod.

Vzdělává-li se žák podle individuálního studijního plánu, koná v každém klasifikačním období z povinného předmětu nejméně dvě zkoušky. V odborném výcviku může žák během klasifikačního období vykonat praxi i v termínech, kdy jsou jednotlivá praktická témata prováděna na pracovištích se žáky jiného ročníku. Část praxe (nejvýše do rozsahu 50 %) v daném klasifikačním období je možno nahradit teoretickou zkouškou nebo cvičným předvedením práce. Jako součást zkoušky podle individuálního plánu může být vyžadováno zpracování a odevzdání písemného úkolu.

Konkrétní hodnocení jednotlivými klasifikačními stupni se řídí kritérii uvedenými v příloze.

3.5 Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Podle školního vzdělávacího programu Farmář – farmářka se mohou vzdělávat i žáci se specifickými vzdělávacími potřebami. Tito žáci jsou integrováni do běžných tříd a vzdělávají se podle plánů pedagogické podpory (PLPP) u podpůrných opatření 1. stupně nebo individuálních vzdělávacích plánů (IVP) u podpůrných opatření vyšších stupňů.

Tato oblast spadá pod vedení výchovného poradce, případně školního speciálního pedagoga, pokud je na škole tato funkce zřízena.

Škola vypracuje konkrétním žákům na základě vlastního zjištění nebo podle doporučení ŠPZ PLPP nebo IVP, pokud o to žák nebo jeho zákonný zástupce požádá. V PLPP nebo IVP popíše způsob jejich realizace a vyhodnocování. Zároveň bude spolupracovat s odbornými lékaři nebo pracovníky sociálně právní ochrany žáka. Při vedení žáků se SVP v oblasti praktického výcviku a spolupráci s instruktory u zaměstnavatelů, kde se odborný výcvik realizuje, výchovný poradce úzce spolupracuje se zástupcem pro praktické vyučování a vedoucími učiteli pro odborný výcvik.

Velký důraz je kladen na spolupráci se zaměstnavateli při zajišťování odborného výcviku a při seznamování se specifiky vzdělání těchto žáků a přístupu k nim, což by mělo napomoci při hledání

možností prvního pracovního uplatnění absolventů. Při tvorbě a realizaci podpůrných opatření se škola řídí platnou školskou legislativou.

Cíl vzdělávání těchto žáků zůstává zachován, rozsah učiva může být přizpůsoben s ohledem na druh vzdělávacích potřeb, druh postižení žáka a druh podpůrných opatření. Žákovi mohou být poskytnuty kompenzační pomůcky, upravena délka vyučovací hodiny, upraveny materiální a organizační podmínky a podle doporučení ŠPZ poskytnout pedagogickou intervenci nebo asistenta pedagoga.

Pro každého žáka jsou zvoleny vhodné metody vzdělávání a speciální formy ověřování osvojeného učiva. Škola může prodloužit žákovi studium až o dva roky. Žák může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa.

Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

U žáků se SVP je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podávat lepší výkony. Kontrolní práce píší tito žáci po předchozí přípravě. Za obecně platnou je třeba pokládat zásadu, že při klasifikaci nevycházíme z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Práce se žáky se sociálním znevýhodněním spočívá především v jejich motivaci ke studiu vůbec a ve volbě vhodného výchovného postupu. Tito žáci jsou dlouhodobě sledováni a vedeni třídními učiteli ve spolupráci s výchovným poradcem, eventuálně s vychovateli DM a jsou jim na škole zabezpečeny podmínky pro úspěšné vzdělávání.

Všichni vyučující jsou v potřebném rozsahu informováni o žácích se SVP, které učí. Třídní učitelé jsou podrobněji informováni o potřebách žáků se SVP ve svých třídách. Velmi důležitá je i práce s ostatními žáky a jejich seznámení s problematikou týkající se spolužáků s určitým postižením či znevýhodněním, věnovat pozornost jejich začleňování do běžného kolektivu a vytvářet pozitivní klima ve třídě.

Velká pozornost je rovněž věnována podpoře žáků se sociálním znevýhodněním. Tyto žáky je nutné podchytit a individuálně s nimi pracovat, aby překlenuli nepříznivé období v sociálním zázemí. Těmto žákům je možno nabídnout ubytování ve školním domově mládeže, poskytovat nejnutnější učební pomůcky, případně ve spolupráci s nadačním fondem školy poskytnout i finanční výpomoc.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga a speciálního pedagoga, kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání.

3.6 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola spolu se ŠPZ vyhledává žáky, u nichž se projevuje vyhraněný typ nadání v určité oblasti (především profesní, ale i pohybové a umělecké) a vytváří podmínky pro rozvoj nadání těchto žáků.

Oblast péče o žáky nadané a mimořádně nadané spadá pod vedení výchovného poradce, případně školního speciálního pedagoga, pokud je na škole tato funkce zřízena. Škola stanoví pravidla postupu, tvorby, realizace a vyhodnocování jednotlivých PLPP a IVP.

Učitelé vyhledávají v průběhu vzdělávání žáky nadané a žáky mimořádně nadané, věnují jim svůj čas a podporu pro jejich rozvoj. Žáci mají možnost využívat veškeré aktivity, které škola nabízí. Jsou to zájmové kroužky, soutěže, olympiády, kulturní a sportovní akce. Pro mimořádně nadané žáky může škola vytvořit individuální studijní plán, aby rozvoj žáků byl co nejintenzivnější. Ve výuce odborného výcviku lze u mimořádně nadaných žáků využít individuálního přístupu a zařadit žáka na smluvní podniky pod vedení instruktora.

Žáci se mohou vzdělávat formou stáží na jiné škole nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu ERASMUS+), zapojovat se do

různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

3.7 Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, hygienu práce a požární ochranu

Neoddělitelnou součástí teoretického vyučování i odborného výcviku je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany. Vychází z platných právních předpisů – zákonů, vyhlášek, technických norem i předpisů EU pro danou oblast.

Škola provádí technická i organizační opatření k eliminaci všech rizik spojených zejména s odborným výcvikem. Se všemi riziky jsou žáci podrobně seznámeni. Rizika, která nejdou eliminovat, jsou částečně řešena osobními ochrannými prostředky, které žáci dostávají bezplatně na základě směrnice ředitele a jejichž používání se důsledně kontroluje.

Ve škole je zpracována metodická osnova vstupního školení bezpečnosti práce a požární ochrany pro žáky, se kterou jsou seznamováni a prokazatelně poučeni vždy při úvodních hodinách jednotlivých předmětů. V odborném výcviku dále předchází každému novému tématu proškolení z BOZP. Žáci jsou prokazatelně seznamováni s návody k obsluze jednotlivých strojů a zařízení, se zásadami bezpečnosti ošetřování zvířat a s místními provozně bezpečnostními předpisy. Je podrobně stanoven systém vykonávání dozoru nad žáky při teoretickém a praktickém vyučování. Při zajištění odborného výcviku na smluvních pracovištích je problematika BOZP smluvně ošetřena.

V prostorách určených pro vyučování žáků jsou vytvořeny podmínky k zajištění bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany podle platných předpisů.

Výchova žáka k BOZP a PO vychází z platných právních předpisů. Téma prolíná odborným vzděláváním, vzděláváním ke zdraví, s prevencí šikany a dalšími tématy. Výklad je směřován od všeobecného ke konkrétnímu a postihuje jak otázky bezpečnosti z hlediska jednotlivce, tak pracovníka řídícího činnost kolektivu.

3.8 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělání se ukončuje závěrečnou zkouškou. Závěrečná zkouška se skládá z písemné zkoušky, z praktické zkoušky z odborného výcviku a ústní zkoušky z odborných předmětů. Všechny tři části zahrnují celou odbornou problematiku zemědělských služeb. Obsah, časový rozsah, složení zkušební komise a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy.

Stupeň vzdělání, který absolvent dosahuje je střední vzdělání s výučním listem a kvalifikační úroveň EQF 3. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

4 Učební plán

4.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh nám. 8. května 2, 789 22 Zábřeh
Školní vzdělávací program:	Farmář – farmářka zaměření: 1. mechanizátor 2. chovatel koní a hospodářských zvířat
Kód a název oboru vzdělání:	41-51-H/01 Zemědělec – farmář
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma vzdělání:	tříleté denní studium
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025

4.2 Rozvržení vyučovacích předmětů

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	za týden	celkem
Český jazyk	1	1	1	3	96
Anglický jazyk	2	2	2	6	192
Občanská nauka	1	1	1	3	96
Fyzika	1			1	32
Chemie	1			1	32
Ekologie a biologie	1			1	32
Matematika	1	1	2	4	128
Literárně estetická výchova	1	1	1	3	96
Tělesná výchova	1	1	1	3	96
Informatika	1	1	1	3	96
Ekonomika		1	1	2	64
Celkem všeobecně vzdělávací předměty	11	9	10	30	960
Zemědělská biologie	1			1	32
Pěstování rostlin	1	1	1	3	96
Ochrana rostlin		1		1	32
Pastvinářství		1		1	32
Chov zvířat	1,5	2	2	5,5	176
Chov koní		1		1	32
Základy strojnictví	0,5			0,5	16
Mechanizace zemědělství		2	1	3	96
Motorová vozidla	2		2	4	128
Odborný výcvik	15	15	15	45	1440
Odborné předměty – zaměření mechanizátor					
Technologie oprav			1	1	32
Motorová vozidla			0,5	0,5	16
Odborné předměty – zaměření chovatel					
Speciální zootechnika			1	1	32
Jezdeckví			0,5	0,5	16
Celkem teorie	17	17	17,5	51,5	1648
Celkem	32	32	32,5	96,5	3088

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

1. Učební plán ŠVP vychází z rámcového rozvržení obsahu vzdělávání v RVP. Do učebnímu plánu školního vzdělávacího programu se zařazují vyučovací předměty, které se vytvářejí na základě vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů stanovených v rámcovém rozvržení obsahu vzdělávání. Stanovené vzdělávací oblasti a obsahové okruhy a jejich minimální počty vyučovacích hodin jsou závazné, jejich dodržení ve ŠVP musí být prokazatelné.

2. Disponibilní hodiny jsou určeny pro vytváření profilace ŠVP, realizaci průřezových témat, posílení hodinové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů, pro podporu zájmové orientace žáků.

3. Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání je 96, maximální 105. Minimální týdenní počet vyučovacích hodin v ročníku je 29, maximální 35 hodin (v souladu se školským zákonem).

4. Pro úspěšnou realizaci vzdělávání je nutné vytvářet podmínky pro osvojení požadovaných praktických dovedností a činností formou cvičení v laboratořích, odborných učebnách a odborném výcviku. Na cvičení a odborný výcvik lze žáky dělit na skupiny, zejména s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví a na hygienické požadavky podle platných právních předpisů. Počet žáků na jednoho učitele odborného výcviku je stanoven vládním nařízením.

5. Obsah praktických činností se odvíjí od vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů RVP, zejména od okruhů technická zařízení a doprava, pěstování rostlin a chov zvířat. Rozsah odborného výcviku činí 45 týdenních hodin za celou dobu vzdělávání. Odborný výcvik je organizován ve školním roce formou skupinového výcviku pod vedením učitele odborného výcviku. Do ŠVP je zařazena odborná praxe vykonávaná v období školních prázdnin z důvodu nácviku pracovních činností, které nelze v dostatečném rozsahu realizovat ve školním roce (sklízňové práce), v rozsahu 3 týdnů za celou dobu vzdělávání. V období prázdnin jsou schopnější žáci zařazeni na smluvní pracoviště pod vedení instruktora. Období prázdninového výcviku je žákům nahrazeno poskytnutím volna během školního roku v termínu určeném ředitelkou školy.

6. Ve ŠVP musí být v každém ročníku zařazena tělesná výchova, doporučuje se zařadit další sportovní a relaxační aktivity podporující zdravý vývoj žáků. Pokud bude vyučování organizováno tak, že se bude střídát týden teoretického vyučování a týden odborného výcviku, a pokud nebude možné zajistit výuku tělesné výchovy i v týdnu odborného výcviku, nesmí klesnout počet hodin tělesné výchovy v týdnu teoretického vyučování pod 2 hodiny. V případě, že v rámci jednoho týdne bude probíhat teoretické vyučování i odborný výcvik, je rozsah tělesné výchovy v tomto týdnu 2 hodiny. Je žádoucí zařazovat vhodné pohybové aktivity kompenzující jednostranné fyzické zatížení žáků také v průběhu odborného výcviku.

7. Sportovně turistický a lyžařský kurz je organizován, pokud to dovolí organizační možnosti školy a finanční situace rodičů žáků.

8. Škola vytváří podmínky pro zkvalitňování jazykových znalostí žáka a pro výuku cizích jazyků. V daném oboru bude nabízen anglický jazyk.

9. Výuka k získání řidičského oprávnění se realizuje podle pravidel výuky a výcviku v autoškolě a její obsah je dán platnými předpisy. Pro absolvování oboru vzdělání není podmínkou získání řidičského oprávnění.

4.4 Využití týdnů ve školním roce

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výuka	32	32	32
Sportovně turistický kurz	1		
Lyžařský kurz		1	
Závěrečné zkoušky			1
Odborné akce, exkurze, OČZMU	1	1	1
Časová rezerva, opakování učiva, odborné kurzy	6	6	6
Celkem	40	40	40

4.5 Rozvržení odučených hodin v odborném výcviku

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Odborný výcvik vyučovaný ve školním roce	450 hod.	420 hod.	480 hod.
Prázdninový odborný výcvik	30 hod.	60 hod.	0
Celkem	480 hod.	480 hod.	480 hod.

5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Škola	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2				
Kód a název oboru	45-51-H/01 Zemědělec - farmář				
Název ŠVP	Farmář – farmářka, zaměření chovatel				
RVP			ŠVP		
Vzdělávací okruh	Minimální počet týdenních vyuč. h.	Minimální počet celkových vyuč. h.	Název předmětu	Počet týdenních vyuč. hodin	Počet celkových vyuč. hodin
Jazykové vzdělávání					
Český jazyk	3	96	Český jazyk	3	96
1. cizí jazyky	6	192	Anglický jazyk	6	192
Společenskovední vzdělávání	3	96	Občanská nauka	3	96
Přírodovědné vzdělávání	3	96	Fyzika	1	32
			Chemie	1	32
			Ekologie a biologie	1	32
Matematické vzdělávání	4	128	Matematika	4	128
Estetické vzdělávání	2	64	Literárně estetická výchova	2	64
Vzdělávání pro zdraví	3	96	Tělesná výchova	3	96
Informatické vzdělávání	3	96	Informatika	3	96
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika	2	64
Řízení motorových vozidel	2	64	Řízení motorových vozidel	2	64
Technická zařízení a doprava	10	320	Základy strojnictví	0,5	16
			Mechanizace zemědělství	3	96
			Odborný výcvik	6,5	208
Pěstování rostlin	20	640	Pěstování rostlin	3	96
			Ochrana rostlin	1	32
			Pastvinářství	1	32
			Odborný výcvik	15	480
Chov zvířat	16	512	Chov zvířat	5,5	176
			Chov koní	1	32
			Speciální zootechnika	1	32
			Jezdectví	0,5	16
			Odborný výcvik	8	256
Disponibilní hodiny	19	608	Odborný výcvik	15,5	496
			Řízení motorových vozidel	2	64
			Literárně estetická výchova	0,5	16
			Zemědělská biologie	1	32
Celkem	96	3072	Celkem	96	3072
			Navýšení počtu hodin dle dispozic RVP		
			Literárně estetická výchova	0,5	16
			Celkem	96,5	3088

Škola	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2				
Kód a název oboru	45-51-H/01 Zemědělec - farmář				
Název ŠVP	Farmář – farmářka, zaměření mechanizátor				
RVP			ŠVP		
Vzdělávací okruh	Minimální počet týdenních vyuč. h.	Minimální počet celkových vyuč. h.	Název předmětu	Počet týdenních vyuč. hodin	Počet celkových vyuč. hodin
Jazykové vzdělávání					
Český jazyk	3	96	Český jazyk	3	96
1. cizí jazyky	6	192	Anglický jazyk	6	192
Společenskovední vzdělávání	3	96	Občanská nauka	3	96
Přírodovědné vzdělávání	3	96	Fyzika	1	32
			Chemie	1	32
			Ekologie a biologie	1	32
Matematické vzdělávání	4	128	Matematika	4	128
Estetické vzdělávání	2	64	Literárně estetická výchova	2	64
Vzdělávání pro zdraví	3	96	Tělesná výchova	3	96
Informatické vzdělávání	3	96	Informatika	3	96
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika	2	64
Řízení motorových vozidel	2	64	Řízení motorových vozidel	2	64
Technická zařízení a doprava	10	320	Základy strojnictví	0,5	16
			Mechanizace zemědělství	3	96
			Technologie oprav	1	32
			Odborný výcvik	5,5	176
Pěstování rostlin	20	640	Pěstování rostlin	3	96
			Ochrana rostlin	1	32
			Pastvinářství	1	32
			Odborný výcvik	15	480
Chov zvířat	16	512	Chov zvířat	5,5	176
			Chov koní	1	32
			Odborný výcvik	9,5	304
Disponibilní hodiny	19	608	Odborný výcvik	15	480
			Zemědělská biologie	1	32
			Literárně estetická výchova	0,5	16
			Řízení motorových vozidel	2,5	80
Celkem	96	3072	Celkem	96	3072
			Navýšení počtu hodin dle dispozic RVP		
			Literárně estetická výchova	0,5	16
			Celkem	96,5	3088

6 Učební osnova školního vzdělávacího programu

6.1 Český jazyk

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.1.1 Pojetí předmětu český jazyk

6.1.1.1 Obecné cíle předmětu

Český jazyk prohlubuje a rozvíjí jazykové znalosti žáků a jejich vyjadřovací schopnosti a dovednosti, zejména při praktickém používání, vede žáky k uplatňování mateřského jazyka v rovině vnímání, pochopení a správného použití. Vysvětlí žákům systém mateřského jazyka.

Učí žáky vyjadřovat se souvisle, výstižně a jazykově správně v rovině prostě sdělovací a prakticky odborné, formulovat a obhajovat své názory a vytváří dobrý jazykový základ pro další vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích.

6.1.1.2 Charakteristika učiva

Učivo navazuje na vědomosti získané na základní škole. Skládá se z jazykového vzdělávání, komunikační výchovy a stylistiky, které se navzájem podporují a doplňují, učí užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení. Klade důraz na kvalitní zvládnutí základních frekventovaných jevů v aktivním používání, sjednocuje jazykový a stylistický výcvik s důrazem na praktická cvičení. Učí žáky racionálním studijním metodám, práci s jazykovými i jinými příručkami, směřuje k dovednosti a schopnosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně se ústně i písemně vyjadřovat, používat spisovného jazyka, pracovat s různými druhy textů a s informacemi.

Komunikační výchova rozvíjí principy rétoriky, verbální a neverbální komunikace a upevní kompetence praktickým nácvikem nejčastějších situací.

6.1.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V předmětu český jazyk se usiluje zejména o výchovu žáků ke kultivovanému jazykovému projevu, ale rozvíjí se i vlastenectví, humanita a demokratické občanské ctnosti. Žáci jsou vedeni k pečlivosti, vytrvalosti, přesnosti ve vyjadřování a rozvoji logického myšlení. Rozvíjí se respektování názorů ostatních lidí ve společnosti, vytváření pozitivních mezilidských vztahů.

6.1.1.4 Metody a formy práce

Při výuce se využívá frontální forma v kombinaci se skupinovou i samostatnou prací. Nejpoužívanějšími metodami budou kombinace výkladu a řízeného rozhovoru spolu s písemným řešením zadaných úkolů. Součástí výuky bude užití digitální techniky jak v úloze motivační, tak v poloze vzdělávání.

K výuce budou užita především Pravidla českého pravopisu a dále pracovní listy a texty, které si vyučující připraví. Poznatky a úkoly si žáci budou zaznamenávat do sešitů.

Výuku rozvíjí i návštěvy výstav, filmových a divadelních představení a poslechy textů na CD a DVD.

Ve vyučování budou používány formy hromadné frontální výuky, skupinové výuky, individuální výuky, exkurze a návštěvy kulturních akcí.

Používanými metodami ve výuce budou výklad, popis, práce s textem, dialogické metody (řízený rozhovor, skupinová diskuze), názorně demonstrační, problémové metody, situační a inscenační metody a didaktické hry.

6.1.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žák bude hodnocen z pohledu správného řešení zadaných úkolů v písemné podobě (například pravopisná a slohová cvičení, testy, doplňovací cvičení, tvůrčí psaní, tvorba prezentací, plakátů, atd.) a z pohledu správného a originálního řešení modelových situací při rozhovorech a skupinových pracích, komunikačních hrách a ústním zkoušení. Důležitým kritériem pro hodnocení a klasifikaci žáků je i adekvátní zohlednění jejich aktivity při výuce.

Významným aspektem hodnocení je také uplatňování sebehodnocení a kolektivního hodnocení. Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy.

6.1.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Český jazyk rozvíjí kompetence následujícím způsobem.

- **Kompetence k učení** - žák využívá stylů učení, které mu nejlépe vyhovují, a v návaznosti na ně plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, vyhledává informace z různých zdrojů, hodnotí jejich spolehlivost a využívá relevantní informace, využívá pro učení různé informační zdroje (včetně zkušeností jiných), písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů, řešení, ověření výsledků), při řešení úkolů se učí pracovat v týmu, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy ke zlepšení práce, hodnotí některé způsoby řešení problému z hlediska jejich správnosti a efektivity, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Komunikativní kompetence** – žáci se vyjadřují přiměřeně k účelu jednání v projevech mluvených i psaných, dokáží se vhodně prezentovat při oficiálním jednání, umí zpracovávat věcně, správně a srozumitelně přiměřené texty.
- **Personální a sociální kompetence** – žáci se učí efektivitě, dokáží přijímat rady a kritiku od druhých lidí, pracují v týmu, uznávají autoritu nadřízených.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žáci navštěvují kulturní akce, knihovny, archivy, sledují kulturní situaci, nacházejí v uměleckých dílech životní příklad a poučení.
- **Digitální kompetence** – vedeme žáky k základnímu používání textových editorů pro tvorbu a úpravu jednoduchých textů, jako jsou osobní dopisy nebo krátké zprávy; podporujeme žáky v práci s digitálními nástroji pro vyhledávání informací a jejich základní zpracování (např. hledání informací na internetu pro potřeby výuky); při práci s elektronickými texty rozvíjíme základní čtenářské dovednosti, jako je orientace v textu a porozumění obsahu; vedeme žáky k uvědomění si důležitosti respektování autorských práv a k dodržování základních pravidel etického chování při používání digitálních technologií.

Průřezová témata jsou začleněna k jednotlivým tematickým okruhům učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci znají zásady správného jednání s lidmi, dokáží se orientovat v nabídce médií, váží si materiálních a duchovních hodnot.
- **Člověk a svět práce** – žáci se naučí verbálně i písemně prezentovat při nejrůznějších jednáních.
- **Člověk a životní prostředí** – využitím vhodných textů si žáci vytváří postoje k životnímu prostředí.
- **Člověk a digitální svět** – Žáci jsou vedeni k využívání digitálních platforem pro zpracování informací a k rozvoji schopnosti hledat relevantní informace online. Výuka zahrnuje i etické aspekty digitální komunikace, včetně správného používání jazyka v elektronické komunikaci a ochrany osobních údajů..

6.1.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - ovládá pravidla českého pravopisu - umí v textu určit slovní druhy - učí ve větě základní skladební dvojici - rozebere jednoduchou větu a souvětí - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Opakování a upevňování základních vědomostí a dovedností z tvarosloví, větné stavby a pravopisu - práce se Slovníkem cizích slov a Pravidly českého pravopisu - práce se slovníky papírovými i digitálními
- orientuje se v textu, v jeho výstavbě - ovládá a uplatňuje základní principy jeho výstavby - odhaluje a odstraňuje jazykové a stylizační nedostatky	Práce s textem - orientace v textu - práce s informacemi
- má přehled o knihovnách a jejich službách - umí zjistit a podat potřebné informace z jemu dostupných zdrojů, umí se v nich orientovat a přistupovat k nim kriticky - samostatně zpracovává informace - užívá klíčových slov při vyhledávání pramenů - má přehled o denním tisku	Informatická výchova - knihovny a jejich služby - časopisy, denní tisk, odborný tisk - práce se slovníky a příručkami - návštěva knihovny - vyhledávání na internetu
- chápe jazyk jako systém - rozliší spisovný a nespisovný jazyk, nářečí - dovede vysvětlit, proč se učí českému jazyku - sleduje změny ve slovní zásobě - řídí se zásadami správné výslovnosti	Národní jazyk a jeho útvary - ČJ – jazyk mateřský - spisovný a nespisovný jazyk - demokratizace jazyka - odborné termíny, jejich správné užití - hanácké nářečí - výslovnost češtiny, přízvuk
- zařadí mateřský jazyk do soustavy jazyků - pozná jazyky příbuzné - rozpozná jazyky okolních států - umí pracovat se slovníky a příručkami	Čeština mezi evropskými jazyky - čeština a jazyky slovanské - čeština a evropské jazyky - internacionalizace jazyka
- ovládá základní stylistické pojmy - uvědomuje si, co všechno ovlivňuje jeho jazykový projev - ovládá základní postupy v běžné komunikaci - samostatně stylizuje jednoduché projevy	Stylistika a slohotvorní činitelé - styl individuální - slohotvorní činitelé - základní postupy v běžné komunikaci - kultura osobního projevu
- dovede samostatně zpracovat informace formou zpráv, inzerátu, odpovědi na něj, reklamy - umí zvolit vhodný způsob zprostředkování informací - výsledky svého pozorování dovede písemně i ústně zhodnotit	Projevy prostě sdělovací - informační útvary - projevy psané a mluvené - práce s ukázkami, samostatná vystoupení žáků, mluvní cvičení

- dovede vysvětlit základní pojmy vypravování - umí zvolit vhodné jazykové prostředky - dovede samostatně ústně i písemně vypracovat vypravování na dané i zvolené téma	Vypravování - vypravování – ukázky - kompozice a slovník vypravování - popis a charakteristika ve vypravování
- pracuje s textem, prohlubuje pravopisné znalosti, rozebírá věty a souvětí	Průběžné prohlubování jazykových znalostí a dovedností

2. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - má přehled o způsobech obohacování jazyka - chápe odvozování, skládání a zkracování slov - pracuje se slovníky, příručkami, nahradí cizí slovo vhodným ekvivalentem - aktivně a správně užívá odborné názvy svého oboru	Slovní zásoba a její obohacování - způsoby obohacování slovní zásoby - tvoření slov - slova přejatá, internacionalismy
- umí oslovit, navázat kontakt, udržet pozornost posluchače - dovede vyjádřit svůj postoj ke skutečnostem, vhodně argumentuje a obhájí své stanovisko, vyjadřuje se jasně a srozumitelně - umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - chápe rozdíl mezi psaným a mluveným projevem, mezi monologem a dialogem	Komunikační situace a komunikační strategie - účel a cíl jednání - mluvčí a adresát - monolog a dialog - psaný a mluvený projev
- umí rozčlenit text na odstavce - rozumí obsahu textu - umí sestavit osnovu daného textu - dovede z odborného textu pořídit výpisek, výtah	Výstavba textu - členění textu na odstavce - osnova a konspekt, výpisek
- na základě ukávek dokáže charakterizovat odborný styl - rozpozná rozdíl mezi popisem prostým, odborným, uměleckým a publicistickým, užívá odbornou terminologii - umí využít postupů odborného stylu při studiu odborných předmětů	Útvary odborného stylu - popis odborný - popis pracovního postupu - práce s ukávkami těchto útvarů
- orientuje se v novinách a časopisech - chápe vliv médií - rozpozná bulvár, dovede posoudit vliv reklamy a propagace	Publicistický styl a vliv médií - aktualizované výrazy - publicistické útvary - samostatná práce s texty
- umí napsat soukromý dopis, chápe rozdíl mezi soukromým a úředním dopisem	Krátké informační útvary - osobní dopis - úřední dopis

- ovládá grafickou a formální stránku úředních dopisů - umí vytvořit jednoduchou pozvánku, blahopřání - ovládá moderní způsob komunikace	- pozvánka, blahopřání - moderní způsoby komunikace
- průběžně umí pracovat s texty a ukázkami slohových útvarů, samostatně sestavuje zadaná stylistická cvičení - dodržuje pravidla pravopisu	Práce s textem a ukázkami, všestranný jazykový rozbor, průběžná stylistická a pravopisná cvičení

3. ročník

1 hodina týdně

32 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - ovládá normy a principy kulturního vyjadřování a vystupování - vyjadřuje se jasně a srozumitelně - dokáže uplatnit všechny vědomosti a dovednosti při přípravě mluvních cvičení - dovede pracovat samostatně i v týmu	Jazyková a řečová kultura, kultura osobního projevu, průběžná samostatná vystoupení žáků
- samostatně stylizuje veřejný projev ve vhodných formách, dbá na zvukovou stránku svého projevu, klade důraz na přednes a vystupování - je schopen sebe prezentace na trhu práce - uvědomuje si, co všechno ovlivňuje jeho jazykový projev, řídí se zásadami správné výslovnosti;	Řečnické projevy
- samostatně sestaví strukturovaný životopis - umí napsat žádost, objednávku - vyjadřuje se výstižně, věcně a jazykově správně, graficky úhledně - ovládá grafickou i formální stránku útvarů administrativního stylu - připravuje se na vstupní rozhovor k přijetí do zaměstnání	Projevy administrativního stylu - Životopis - žádost, objednávka, úřední korespondence - grafická a formální stránka administrativních útvarů
- shromažďuje informace k výkladu na zadané nebo zvolené téma - využívá všech získaných vědomostí ke zpracování informací - je schopen napsat odborný referát - vyhledat si informace - dokáže připravit úvahu na dané téma, chápe rozdíl mezi úvahou a referátem	Odborný výklad a referát - výklad - odborný referát - úvaha
- je schopen uplatnit všechny poznatky při konkrétních komunikačních situacích - ovládá pravopis ČJ	Závěrečné opakování, samostatná práce žáků, rozbor jejich projevů připravených i nepřipravených, psaných i mluvených Opakování pravopisu ČJ

6.2 Anglický jazyk

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	192 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.2.1 Pojetí předmětu anglický jazyk

6.2.1.1 Obecné cíle předmětu

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli komunikovat v anglickém jazyce na úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Umí se dorozumívat, vyhledávat, zpracovávat a vyměňovat získané informace v rámci běžné konverzace v oblasti osobní, veřejné, vzdělávací a profesní. Vyžádat si informaci v cizí řeči v rámci témat daných rozsahem učiva. Rozumí daným slovům a zcela základním frázím, které se týkají jeho osoby, rodiny a blízkého okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně. Jednoduchými frázemi a větami dovede popsat místo, ve kterém žije a lidi, které zná. Žák dokáže sdělit svoje plány, domluvit si schůzku, sdělit cenu, učinit nabídku a poradit s výběrem, napsat jednoduchý dopis nebo text na pohlednici, vyplnit formulář obsahující osobní údaje a adresu. Žák si osvojí 320 lexikálních jednotek za rok, z toho 20% odborné terminologie.

Žák je veden k překonání strachu mluvit v cizí řeči a prezentovat to, co se naučil, k respektování tradice a zvyky jiných národů, vyvolání touhy po celoživotním vzdělávání v souvislosti s životem v multikulturní společnosti.

Cílem je vyzdvihnout samostatnost a aktivitu, ale hodnotit i práci v týmu, rozvíjet volní vlastnosti žáka, jeho adekvátní sebevědomí a aspiraci, oceňovat tvořivost. Vést žáka k zodpovědnosti za svoje rozhodnutí a chápání své práce jako příležitosti k seberealizaci. Naučit ho vystupovat sebevědomě a aktivně v cizím jazyce a vybavit takovou slovní odbornou zásobou, aby uspokojivě zvládl komunikaci v rámci oboru.

6.2.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Do učiva jsou zařazeny tematické konverzační okruhy týkající se osobního a společenského života (pozdravy a představování, moje rodina, volný čas, bydlení, nakupování, zdraví, zdravý životní styl, škola, zaměstnání a práce) a světa kolem nás (cestování a dovolená, Evropa a svět, tradice a zvyklosti země studovaného jazyka).

Každý tematický celek obsahuje část všeobecnou, ale i odbornou – zvířata domácí a exotická, polní plodiny, výrobky z nich, příroda a vše, co s ní souvisí. Je kladen důraz na zvládnutí základní odborné slovní terminologie a její pohotovou aplikaci v praxi.

Gramatické učivo: zájmena osobní, přivlastňovací, předmětová a tázací, určitý a neurčitý člen, základní číslovky 0-1000, množné číslo podstatných jmen, počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen, how much/many, užití some, any, no, vazba there is/are, předložky času a místa, příslovce častosti, přítomný čas prostý a průběhový, rozkaz, slovosled anglické věty, modální slovesa, vazba “going to“, stupňování přídavných jmen, minulý čas prostý a průběhový, předložky času a místa, budoucí čas “will“, vztažné věty, časové věty, podmínovací způsob.

Gramatická i konverzační část učiva je vhodně propojena s učivem odborných předmětů, informační technologií a odborným výcvikem.

6.2.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V předmětu anglický jazyk usilujeme zejména o výchovu žáků ke kulturnímu projevu, ale rozvíjí se i vlastenectví, evropanství a humanita. Žáci jsou vedeni k vytrvalosti, pečlivosti, přesnosti ve

vyjadřování a rozvoji logického myšlení. Rozvíjí se respektování názorů ostatních lidí ve společnosti a vytváření mezilidských vztahů.

6.2.1.4 Metody a formy práce

Základní používanou metodou je metoda slovní – monologická i dialogická. Při výuce gramatiky je používána metoda deduktivní a srovnávací v kombinaci s výkladem. Jsou používány aktivizující didaktické metody (hry, spolupráce ve dvojicích, skupinová práce, párové rozhovory, prvky dramatické výchovy, internet, křížovky, kvízy, zábavné materiály, korespondence, samostatná vystoupení žáků). Prioritně je zařazen nácvik poslechu s porozuměním. Výuka je prakticky orientována na řečové dovednosti žáků, podporuje jejich samostatnost a iniciativu. Gramatické učivo vychází z kontextu a opírá se o mateřský jazyk.

V průběhu výuky pracují žáci s učebnicí vydanou nakladatelstvím Oxford, pracovními sešity, slovníky a jinými cizojazyčnými materiály. Je využívána CD nahrávka, mapa, slovníky.

6.2.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Při ústním projevu žáka je hodnocena zvuková stránka jazyka – výslovnost, intonace, artikulace, přízvuk, vázání slov, lexikální rozsah, správné užití gramatických pravidel, správná stavba věty s ohledem na srozumitelnost a plynulost.

Při písemném projevu je hodnocena přesnost jazykových prostředků a respektování probraných gramatických pravidel, lexikální znalosti a syntax věty s ohledem na srozumitelnost.

Žák je hodnocen za ústní, písemné a komunikativní úlohy. Důraz je kladen na schopnost samostatně aplikovat odbornou slovní zásobu v anglickém jazyce na poznatky z praxe a naopak. Posuzuje se komplexní rozvoj komunikačních dovedností a jejich postupné zdokonalování.

Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně, prověřováno je učivo po každé probrané lekci. Součástí hodnocení jsou i dílčí písemné testy, didaktické testy, frontální prověřování znalostí, domácí příprava, aktivita v hodinách a zájem žáka o předmět. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení.

Žáci se specifickými potřebami jsou hodnoceni s ohledem na jejich potřeby. Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy.

6.2.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Anglický jazyk rozvíjí kompetence dále uvedeným způsobem.

- **Kompetence k učení** - předmět rozvíjí dovednosti potřebné k lepšímu porozumění světu, ve kterém žák žije, a k prohloubení vědomostí o něm, žák plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, naučí se pracovat s učebnicí, písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života, při řešení úkolů spolupracuje, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy ke zlepšení práce, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí dovednosti potřebné ke sdělení a vyžádání si důležitých informací, žáci jsou schopni porozumět jednoduchým větám, které se týkají jeho osoby, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, dokáží klást a zodpovídat jednoduché otázky o velmi známých tématech.
- **Kompetence sociální a personální** – předmět přispívá k rozvoji volných vlastností žáka, utváří adekvátní sebevědomí, žáci dokáží přijímat rady a kritiku od druhých lidí, pracují samostatně i v týmu.
- **Kompetence občanské a kulturní povědomí** – předmět seznamuje žáka s tradicemi a zvyky jiných národů, oprošťuje od předsudků, projevů rasismu a nesnášenlivosti, vede k prohlubování vlastní národní identity, respektuje osobnost jiných a jiné národní tradice, žák vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – učitel vede žáky k plánování činnosti a dodržování termínů. Žák se učí porozumět nabídkám práce, rozvíjet dovednosti nutné k získání zaměstnání při práci na počítači a s internetem.
- **Digitální kompetence** – žáci pracují na počítači nebo tabletu s online slovníky za účelem zvýšení jazykových dovedností. Na internetu vyhledávají informace týkající se reálií, slovní zásoby a gramatiky. Na tabletu rozvíjí čtenářské strategie při práci s elektronickými texty. Využívají digitálních nástrojů pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace).

Zařazení průřezových témat do anglického jazyka:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák si rozšiřuje rozhled o současné společnosti a rozvíjí sociální komunikaci. Vyslechne názor ostatních a přiměřeně diskutuje na dané téma v rozsahu osvojené slovní zásoby. Žák je veden k vnímání základních problémů sociokulturních rozdílů v České republice a anglicky mluvících zemí se zaměřením na různorodost kultur, práva menšin a imigraci.
- **Člověk a svět práce** – žák se umí představit, sdělit svoje záliby, stručně charakterizovat svou budoucí profesi a je schopen popsat pracoviště a pracovní operace. Žák je vybaven praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen se efektivně zapojit do pracovního procesu v cizojazyčných zemích.
- **Člověk a digitální svět** – žák ve výuce používá digitální technologie v různých výukových aktivitách. Pomocí digitálních technologií se vyjadřuje, formuluje a obhájí své názory. Prezentuje informace získané z digitálních zdrojů, přehodnocuje jejich věrohodnost a kriticky přistupuje k získaným informacím.
- **Člověk a životní prostředí** – využitím vhodných textů si žáci vytváří postoje k životnímu prostředí. Diskutují o globálních problémech a zdůvodňují potřebu ochrany a péči o životní prostředí. Učí se pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí na životní prostředí.

6.2.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

2 hodiny týdně

64 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: -identifikuje základní informace o mluvčích ve slyšeném dialogu -vyhláskuje jméno osoby nebo název země -ptá se na základní informace o svém partnerovi a odpovídá na partnerovy otázky -žádá partnera o povolení a reaguje na žádosti o povolení -vyjmenuje 15 domácích zvířat -vyjmenuje 15 lesních zvířat	Gramatika: -sloveso <i>be, have a can</i> (kladný a záporný tvar, otázka, krátká odpověď), určitý a neurčitý člen, neurčité zájmeno <i>some</i> , ukazovací zájmena <i>this, these, that, those</i> , Tematické okruhy a slovní zásoba: -abeceda, základní číslovky 1-50, řadové číslovky, datum, jména zemí, hudební nástroje Komunikační funkce: -povolení Odborná slovní zásoba: -domácí zvířata; lesní zvířata
Žák: -identifikuje osobu na obrázku na základě slyšeného dialogu -vyhledá ve slovníku informaci o tvaru množného čísla podstatných jmen -vybere z nabídky větu, která zapadá do mezery v článku o sourozenecké rivalitě	Pravopis: -množné číslo počitatelných jmen Výslovnost: -koncové <i>-s</i> ve 3. osobě jednotného čísla u přítomného času prostého, výslovnost samohlásek v různých slovech, minimální páry

-vybere z nabídky nejlepší shrnutí článku o sourozenské rivalitě -vyhledá informace v osobním profilu -ústně popíše svého spolužáka -napíše svůj neformální profil -ptá se na základní informace o svém partnerovi -popíše přírodu -vyjmenuje činnosti na farmě Reálie: -Britská královská rodina	Gramatika: -přivlastňovací pád, přítomný čas prostý (kladný a záporný tvar, otázka a krátká odpověď), pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen Tematické okruhy a slovní zásoba: -členové rodiny, popisy osoby a osobnosti, domácí práce, předložky s přídavnými jmény, neformální stažené tvary Typy textů: -slovníkové heslo, článek o sourozenské rivalitě, neformální osobní profil Odborná slovní zásoba: -v přírodě; činnosti na farmě
Žák: -v interview identifikuje číslovky -na základě porozumění článku o nebezpečných cestách do školy přiřadí ke každému odstavci jeho stručný obsah -ústně popíše svůj denní program -jednoduše popíše obrázek -napíše oznámení o školní akci -klade spolužákovi otázky na jeho povinnosti o víkendu a odpovídá na ně -požádá o radu a poradi -pojmenuje části rostlin -vyjmenuje 10 druhů obilí -vyjmenuje 15 výrobků z obilí Mezipředmětové vztahy: -český jazyk – funkční styly Reálie: -Oxfordská univerzita	Gramatika: -sloveso <i>have to</i> a <i>should</i> (kladný a záporný tvar, otázka a krátká odpověď), pozice frekvenčních příslovcí ve větě, tázací zájmena, rozkazovací způsob (kladný a záporný tvar) Tematické okruhy a slovní zásoba: -denní program, vyjádření času, dny v týdnu, školní předměty, číslovky nad 100, vyjádření data, předložky s časovými údaji, přídavná jména opačného významu, divoká příroda, přídavná jména vyjadřující pocity Komunikační funkce: -názor, povinnost, kontrast, rada Typy textů: -článek o nebezpečných cestách do školy, oznámení o školní akci Odborná slovní zásoba: -části rostlin; druhy obilí; výrobky z obilí
Žák: -identifikuje slovní přízvuk u dvouslabičných a trojslabičných slov -na základě slyšeného programu o módě posoudí pravdivost tvrzení -přiřadí názvy odstavců k pasážím článku o tlaku vrstevníků na vzhled -přiřadí názory k pasážím článku o tlaku vrstevníků na vzhled -ústně popíše oblečení -mluví o tom, co se děje opakovaně nebo právě teď -vyjádří svůj názor na tlak vrstevníků na vzhled -vyjmenuje 15 luštěnin -pojmenuje 10 pícein Mezipředmětové vztahy:	Pravopis: -pravopisné změny s koncovkou <i>-ing</i> Výslovnost: -slovní přízvuk u dvouslabičných a trojslabičných slov Gramatika: -přítomný čas průběhový (kladný a záporný tvar, otázka a krátká odpověď), rozdíl mezi přítomným časem prostým a průběhovým Tematické okruhy a slovní zásoba: -oblečení, barvy, přídavná jména popisující oblečení, přídavná jména opačného významu, volnočasové aktivity, módní doplňky Komunikační funkce: -názor, návrh, přijetí a odmítnutí návrhu Typy textů: -článek o tlaku vrstevníků na vzhled,

-český jazyk a literatura –tvoření slov, funkční styly Reálie: -jak dospívající utrácení peníze	Odborná slovní zásoba: -luštěniny; pícniny
--	--

2. ročník

2 hodiny týdně

64 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: -přiřadí názvy odstavců k pasážím článku o tlaku vrstevníků na vzhled -přiřadí názory k pasážím článku o tlaku vrstevníků na vzhled -ústně popíše oblečení -mluví o tom, co se děje opakovaně nebo právě teď -vyjádří svůj názor na tlak vrstevníků na vzhled -napíše neformální email příteli, ve kterém popíše, co dělá, poděkuje za dárek a navrhne společnou aktivitu -navrhne setkání, přijímá nebo odmítá návrh -popíše užitek domácích zvířat -pojmenuje farmářské nářadí Mezipředmětové vztahy: -český jazyk a literatura –tvoření slov, funkční styly Reálie: -jak dospívající utrácení peníze	Pravopis: -pravopisné změny s koncovkou <i>-ing</i> Výslovnost: -slovní přízvuk u dvouslabičných a trojslabičných slov Gramatika: -přítomný čas průběhový (kladný a záporný tvar, otázka a krátká odpověď), rozdíl mezi přítomným časem prostým a průběhovým, vyjádření budoucnosti pomocí přítomného času průběhového Tematické okruhy a slovní zásoba: záporná předpona <i>un-</i> , prostředky textové návaznosti (<i>and, but, or, so, because</i>), fráze použitelné v neformálních dopisech Komunikační funkce: -návrh, přijetí a odmítnutí návrhu Typy textů: -článek o tlaku vrstevníků na vzhled, neformální email Odborná slovní zásoba: -užitek domácích zvířat; farmářské nářadí
Žák: -identifikuje v interview nepřívětivá slova -ve slovníkovém hesle vyhledá předložku, která se pojí s daným přídavným jménem -vyhledá informace v článku o neobvyklých restauracích a doplní je do zadaných vět -sdělí, které potraviny má rád a co obvykle jí -napíše neformální pozvánku -objedná jídlo a pití -jmenuje zemědělskou techniku -popíše chov hospodářských zvířat -popíše rostlinnou výrobu Mezipředmětové vztahy: -český jazyk a literatura – funkční styly Reálie: -jídlo ve Velké Británii	Výslovnost: -redukce nepřívětivých slov Gramatika: -vazba <i>there is/are</i> , neurčitá zájmena (<i>some, any, much, many, a few, a little</i>), <i>a lot of, would like</i> Tematické okruhy a slovní zásoba: -potraviny, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, jak počítat nepočitatelná podstatná jména, přídavná jména s předložkou, oslavy Komunikační funkce: -objednání jídla a pití, pozvánka Typy textů: -slovníkové heslo, článek o neobvyklých restauracích, neformální pozvánka Odborná slovní zásoba: -zemědělská technika; chov hospodářských zvířat; rostlinná výroba

Žák: -porozumí hlavním myšlenkám ústního projevu, odpoví na otázky -porozumí hlavním myšlenkám článku o neobvyklých městech, odpoví na otázky -popíše místa ve městě -porovná dvě města -napíše článek popisující své město -požádá o vysvětlení cesty a vysvětlí cestu -popíše živočišnou výrobu -pojmenuje činnosti na poli -vyjmenuje činnosti na pastvinách Mezipředmětové vztahy: -geografie – makroregiony světa -český jazyk a literatura – funkční styly Reálie: -New York	Výslovnost: -koncovka –<i>er, than</i> Gramatika: -pravidelné a nepravidelné stupňování přídavných jmen Tematické okruhy a slovní zásoba: -město a venkov, místní předložky, dopravní prostředky, ustálená slovní spojení z oblasti cestování, světové strany, kontinenty Komunikační funkce: -směr, pozice, žádost o zopakování Typy textů: -článek o neobvyklých městech, článek popisující město Odborná slovní zásoba: -živočišná výroba; činnosti na poli; činnosti na pastvinách
Žák: -identifikuje rozdíl mezi přítomným a minulým časem při vázání slov (<i>connected speech</i>) -porozumí hlavním myšlenkám slyšeného popisu zkušenosti v divočině -porozumí hlavním myšlenkám článku o mýtických zvířatech a vybere správnou odpověď na otázky -porovná divoká zvířata -vypráví příběh v minulém čase prostém s použitím vhodných předložek vyjadřujících místo a pohyb -jednoduše popíše obrázek -napíše pohlednici ze zahraničí -klade otázky na téma dětství a odpovídá -popíše sklizňové práce Reálie: - Yellowstonský národní park	Pravopis: -pravopisné změny spojené s koncovkou <i>ed</i> Výslovnost: -koncovka –<i>ed</i>, vázání slov (<i>connected speech</i>) Gramatika: -minulý čas prostý (kladný tvar pravidelných sloves, sloveso <i>be</i> a <i>can</i> v kladném a záporném tvaru a otázce) Tematické okruhy a slovní zásoba: -divoká zvířata, části zvířecího těla, počasí, prázdninové aktivity, časové výrazy pojící se s minulým časem prostým, předložky vyjadřující pohyb a místo, profese, příroda, neformální fráze při psaní pohlednic Komunikační funkce: -popis obrázku Typy textů: -článek o mýtických zvířatech, pohlednice ze zahraničí Odborná slovní zásoba: -sklizňové práce

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vypráví příběh v minulém čase prostém s použitím vhodných předložek vyjadřujících místo a pohyb -jednoduše popíše obrázek -napíše pohlednici ze zahraničí -klade otázky na téma dětství a odpovídá -popíše chov zvířat na maso	Gramatika: -minulý čas prostý (kladný tvar pravidelných sloves, sloveso <i>be</i> a <i>can</i> v kladném a záporném tvaru a otázce Tematické okruhy a slovní zásoba: -časové výrazy pojící se s minulý časem prostým, předložky vyjadřující pohyb a místo, profese, příroda, neformální fráze při psaní pohlednic Komunikační funkce: -popis obrázku Odborná slovní zásoba: -chov zvířat na maso
Žák: -na základě identifikace prostředků textové návaznosti porozumí slyšným instrukcím -ve slovníkovém hesle zjistí, zda je frázové sloveso přechodné, nebo nepřechodné -na základě porozumění článku o kampani na sociálních médiích chronologicky seřadí události -vybere z nabídky větu, která zapadá do mezery v článku o kampani -ústně popíše svůj minulý víkend a popíše svůj včerejší program -napíše vyprávění problému s přístrojem -nakoupí a prodá zboží -vyjmenuje 10 krmiv -vyjmenuje 10 hnojiv -popíše sklizeň Reálie: -Britští vědci Mezipředmětové vztahy: -český jazyk a literatura – funkční styly	Pravopis a výslovnost -přímá řeč -<i>ought</i> u nepravidelných sloves Gramatika: -minulý čas prostý nepravidelných sloves (kladný a záporný tvar, otázka), tvorba příslovcí z přídavných jmen Tematické okruhy a slovní zásoba: -vybavení počítače, práce s počítačem, kolokace a frázová slovesa z oblasti počítačů, měny, cena zboží, prostředky textové návaznosti označující pořadí Komunikační funkce: -nákup a prodej zboží Typy textů: -slovníkové heslo, článek o kampani na sociálních médiích, vyprávění o problému s elektronickým přístrojem Odborná slovní zásoba: -krmiva; hnojiva; sklizeň
Žák: -na základě porozumění slyšené zprávě se pokouší předvídat, jak bude zpráva pokračovat -z nabídky možností vybere odpovědi na otázky o článku popisujícím inspirující sportovní výkony -porozumí hlavním bodům a myšlenkám článku popisujícím inspirující sportovní výkony, odpoví na otázky o něm -popíše svou poslední sportovní činnost -prezentuje spolužákovy plány	Pravopis: -pravopisné změny při tvorbě podstatných jmen ze sloves pomocí přípon (<i>describe – description, happy – happiness</i>) Gramatika: -vazba <i>be going to</i>, budoucí čas prostý (kladný a záporný tvar, otázka), účelové věty s <i>too</i> a infinitivem Tematické okruhy a slovní zásoba: -sporty, slovesné vazby <i>splay, go, do</i>; Olympijské hry, příslovečná určení času, sportovní vybavení a oděv, tvorba

-prezentuje spolužákovy předpovědi o jeho budoucnosti -napíše neformální dopis, který popisuje sportovní událost -diskutuje o plánech, odmítá návrhy a navrhuje alternativy -popíše orbu -popíše setbu -popíše činnosti v ovocných sadech Reálie: -fotbal Mezipředmětové vztahy: -český a jazyk a literatura – tvoření slov	podstatných jmen ze sloves pomocí přípon, národnosti, <i>would rather</i> Komunikační funkce: -odmítnutí návrhu, navržení alternativy, reakce na vyjádření mluvčího, omluva, návrh, sdělení informace Typy textů: -článek o inspirujících sportovních výkonech, neformální dost – pozvání Odborná slovní zásoba: -orba; setba; ovocné sady
Žák: -na základě pochopení principu vázání slov rozliší v promluvě jednotlivá slova -vybere z nabídky větu, která patří do mezery v článku o ostrově -odpoví na otázky k článku o ostrově -ústně popíše nábytek v ideálním pokoji -popíše nedávné události -napíše popis svého domova -ve dvojicích porovná obrázky -vysvětlí preferenci obrázku a uvede důvod -napíše svůj budoucí životopis -vede dialog – pohovor -napíše motivační dopis Reálie: Bílý dům Mezipředmětové vztahy: -český jazyk a literatura – funkční styly	Gramatika: -předpřítomný čas prostý (kladný a záporný tvar, otázka, pravidelná i nepravidelná slovesa) Tematické okruhy a slovní zásoba: -nábytek, místnosti v domě, slovesné vazby s <i>do, make, have, take, bring</i>; přídavná jména opačného významu, přídavná jména pro popis místa, příslovce míry modifikující přídavná jména Komunikační funkce: -kontrast, důvod, spekulace Typy textů: -článek o ostrově, popis domova Odborná slovní zásoba: -životopis; pohovor; motivační dopis

6.3 Občanská nauka

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.3.1 Pojetí předmětu občanská nauka

6.3.1.1 Obecné cíle předmětu

Výuka předmětu občanská nauka navazuje na učivo základní školy. Rozvíjí se a doplňuje vědomosti, které mají vést k pochopení vztahů, na jejichž základě funguje demokratická společnost. Cílem výuky je pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků.

Vede žáky k seznámení se společenskými, politickými a právními aspekty současného života. Směřuje žáky, aby byli především slušnými, zdvořilými a taktními lidmi, kteří se dokáží v lidské společnosti zapojit do aktivního života. Uznávají principy svobody a kritické tolerance. Dále občanská nauka učí žáka rozumět problematice soudobého světa, varuje žáky před negativními jevy ve společnosti a učí je se jim bránit.

6.3.1.2 Charakteristika učiva

Vychází z RVP z okruhu společenskovední vzdělávání, estetické vzdělávání, vzdělávání pro zdraví a komunikace.

Hlavními tématy učiva 1. ročníku jsou Člověk v lidském společenství a Člověk jako občan. Část tohoto tématu se přesouvá do 2. ročníku, pak následuje téma Člověk a právo. Stěžejním tématem 3. ročníku je Česká republika, Evropa a svět. Téma Člověk a hospodářství je zařazeno v předmětu ekonomika.

6.3.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci dovedli využívat svých vědomostí a dovedností v praktickém životě, tj. ve styku s jinými lidmi, při řešení praktických otázek svého osobního a sociálního rozhodování a hodnocení, získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – verbálních, digitálních (médií – televize, tisk, rozhlas, internet, sociální sítě). Žáci umí kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní názor a správně ho formulovat, nenechat se zmanipulovat, poznávat a chránit materiální a kulturní hodnoty. Uvědomují si vliv prostředků masové komunikace na utváření lidské společnosti a jednotlivce.

Chápu, jak životní prostředí působí na zdraví člověka. Kriticky dovedou vnímat multikulturní soužití, tolerovat a přijímat různé názory.

6.3.1.4 Metody a formy práce

Stěžejní metodou je metoda informačně receptivní, tj. výklad, popis, přednáška, ilustrace tištěného textu a obrazu z učebnice.

Z problémových metod je zařazován problémový výklad, spočívající v učitelem vytyčeném (formulovaném) problému, kdy žáci společně s učitelem, popř. samostatně, problém analyzují, formulují postup řešení s následným výběrem a verifikací optimálního řešení.

Na tuto činnost pak navazuje metoda reproduktivní, spočívající v učitelem vypracovaném a organizovaném systému typových úloh, opakovacími rozhovory a diskusí o problému.

Hlavní formou vzdělávací práce je frontální výuka - doplněná hodnotící otázkami, dialogickými metodami (diskuse a její formy), simulačními a situačními metodami (ukázky konfliktních situací a jejich rozbor). Dále budou využívány i skupinová práce, exkurze a besedy o alkoholu, drogách apod.

6.3.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě soustavného sledování při plnění zadaných úkolů při vyučování, dále učitelskými testy, které jsou tvořeny otevřenými úlohami s krátkou odpovědí a uzavřenými úlohami s výběrem odpovědi. Stěžejním podkladem pro hodnocení žáka je jeho verbální projev ať již na základě přesně specifikovaných kritérií, či na základě volného výběru témat. Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy.

6.3.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce občanské nauky jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dovednosti:

- **Kompetence k učení** – žák plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, vyhledává informace z různých zdrojů, hodnotí jejich spolehlivost a využívá relevantní informace.
- **Kompetence k řešení problémů** – předmět učí žáky řešit problémy každodenního života, pracovat v týmu, předcházet možným problémům ve škole i v běžném životě, zhodnotit dosažený výsledek, porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení.
- **Komunikativní kompetence** – předmět učí žáky vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, své myšlenky a názory formulovat srozumitelně a souvisle, vystupovat v souladu s principy demokracie.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky naslouchat pozorně druhým, účastnit se diskusí, kriticky hodnotit a tolerovat názory jiných lidí.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žáci navštěvují kulturní akce, sledují společenskou a kulturní situaci.
- **Digitální kompetence** – vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro komunikaci a řešení praktických situací (Člověk v lidském společenství); podporujeme žáky v používání digitálních nástrojů pro občanské rozhodování a jednání (Člověk jako občan); seznamujeme žáky s digitálními službami veřejné správy a učíme je využívat je v praktickém životě (Člověk a právo); podporujeme žáky při využívání digitálních technologií k porozumění základním ekonomickým pojmům a situacím (Člověk a hospodářství); vedeme žáky k získávání informací o České republice, Evropě a světě pomocí digitálních zdrojů (Česká republika, Evropa a svět).

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu občanská nauka prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni k vytvoření demokratického klimatu ve třídě (např. možnost hlasování při řešení či nastolení nejrůznějších problémů). Výukové metody jsou voleny tak, aby na příkladech z reálného života ukázaly, jaké chování a politický přístup jsou demokratické a humánní.
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou vedeni k uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělávání, k pochopení fungování mezilidských vztahů (v osobním životě i na pracovišti), seznamují se se základními aspekty právního státu, učí se jednodušší orientaci v pracovněprávních vztazích.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci se učí na konkrétních příkladech z reálného života ukázat negativní působení lidské společnosti na životní prostředí a důsledky z toho plynoucí.
- **Člověk a digitální svět** – Učíme žáky, jak používat technologie při komunikaci s lidmi a institucemi, jak se rozhodovat v politických a občanských otázkách a jak řešit osobní, právní a sociální problémy. Získávání a hodnocení informací z různých zdrojů je klíčovou součástí výuky.

6.3.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - zdůvodní význam zdravého životního stylu - objasní důsledky sociálně patologických závislostí - popíše strukturu současné české společnosti, charakterizuje její jednotlivé základní složky z hlediska sociálního a etnického - objasní, do kterých společenských skupin sám patří - vyvodí z pozorování života kolem sebe příčiny sociální nerovnosti, uvede postupy, jak lze do jisté míry chudobu řešit - vysvětlí, kam by se mohl obrátit, když se dostane do sociální situace, kterou nezvládne pouze vlastními silami - objasní význam dobrých sousedských vztahu a solidarity v komunitě	1. Jedinec a společnost - osobnost člověka; zdraví (životní styl, rizikové chování) - společnost, společenská skupina, současná česká společnost, její vrstvy a elity - sociální role, konflikt rolí - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - komunita, dav, publikum, veřejnost
- vysvětlí pojmy rasa, národ - objasní na příkladech vztahy majority a minorit v ČR, popíše způsoby ovlivňování veřejnosti a vyhledá jejich konkrétní současné příklady	2. Rasy, etnika, národy a národnosti - rasa, národ, národnost, majorita a minority, klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití, migrace v současném světě, migranti, azylanti
- umí vysvětlit, co se rozumí rovnoprávností mužů a žen a uvede příklady porušování této rovnoprávnosti - diskutuje o etice v partnerských vztazích a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu	3. Postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti - rovnoprávnost mužů a žen, partnerské vztahy, lidská sexualita
- popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy	4. Víra a ateismus - náboženství a církve - náboženská hnutí a sekty - náboženský fundamentalismus
- vysvětlí souvislost osobnostních rysů s výběrem vhodného povolání - objasní základní požadavky na uzavření pracovního poměru - charakterizuje možnosti přípravy na povolání a hospodářskou strukturu regionu - vysvětlí pojem právo na zaměstnání - charakterizuje možnosti pracovního uplatnění - vysvětlí pojem profesní dráha - vysvětlí pojem trh práce - dokáže posoudit své schopnosti prezentovat se na trhu práce	5. Svět práce - práce, význam vzdělání - charakteristické rysy osobnosti a jejich vztah k výkonu povolání - základní aspekty práce, pracovní uplatnění - příprava na povolání, hospodářská struktura regionu - právo na zaměstnání – pracovní poměr, soukromé podnikání - profesní dráha - trh práce – možnosti, umění prezentovat se na trhu práce

- charakterizuje základní znaky práce a organizační aspekty práce - charakterizuje základní pracovněprávní předpisy - zná základní práva a povinnosti zaměstnance - vysvětlí, jak je možné se zabezpečit na stáří - dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci - vysvětlí důsledky nesplacení úvěrů a navrhne možnosti řešení tíživé finanční situace své, či domácnosti	- charakteristické znaky práce, organizační aspekty práce - Zákoník práce – práva a povinnosti zaměstnanců - podpora státu sféře zaměstnanosti - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům
- charakterizuje demokracii, objasní fungování demokracie dnešní doby a její problémy (korupce, kriminalita aj.), vysvětlí význam lidských práv a práv dětí, ví, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena - vysvětlí funkci masových médií a dovede využívat jejich nabídku pro svou zábavu i osobnostní rozvoj, vyhledávání nabídky zaměstnání - dovede aplikovat kritický přístup k médiím	6. Základní hodnoty a principy demokracie - demokracie, lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, práva dětí, veřejný ochránce práv - svobodný přístup k informacím; média (tisk, televize, rozhlas, Internet); funkce médií, - kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií

2. ročník

1 hodina týdně

32 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - objasní úlohu demokratického státu - popíše český politický systém - vysvětlí fungování územní samosprávy – obce, kraje	7. Stát a jeho funkce - stát, ústava - politický systém ČR - struktura veřejné správy - obecní a krajská samospráva - politika, politické strany, volby
- na příkladech z dění v ČR a jejich obrazu v médiích vyvodí, jaké projevy lze nazvat politickým radikalismem nebo extremismem - vysvětlí a doloží na příkladech projevy terorismu	8. Politika, politický radikalismus a extremismus - aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror a terorismus
- vysvětlí pojem občanská angažovanost, na příkladech doloží její důležitost - dokáže debatovat o tom, jaké vlastnosti by měl mít ideální občan demokratického státu - dovede aplikovat zásady slušného chování a řešení konfliktu - objasní, co se rozumí šikanou a vandalismem, posoudí důsledky těchto negativních jevů	9. Občanská společnost - občanská participace, občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití - slušnost a dobré chování jako základ demokratických vztahů mezi lidmi
- vysvětlí a popíše mimořádné události - zná telefonní čísla tísňového volání	10. Ochrana člověka za mimořádných událostí

- vysvětlí fungování Integrovaného záchranného systému Olomouckého kraje - charakterizuje živelné pohromy, ovládá činnost při nich a zná obsah evakuačního zavazadla	- varovné signály, telefonní čísla tísňového volání - činnost při anonymní hrozbě; Integrovaný záchranný systém Olomouckého kraje - živelné pohromy, evakuační zavazadlo
- popíše činnost policie, soudu, advokacie a notářství - vysvětlí pojem právo, právní stát - objasní, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost	11. Právo a spravedlnost - právo, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v ČR
- popíše, jaké závazky vyplývají ze smluv běžných v praktickém životě a z vlastnického práva - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. uplatněním reklamace	12. Vlastnictví, smlouvy - vlastnické právo, právo duševního vlastnictví - smlouvy, odpovědnost za škodu
- vysvětlí práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi - uvede formy náhradní výchovy dětí	13. Rodinné právo - manželství, rodina - vztahy mezi rodiči a dětmi - náhradní výchova dětí
- dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému - dokáže vyhledat pomoc při řešení konkrétního problému z oblasti trestního práva - dovede aplikovat postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání)	14. Trestní právo - trestní právo, trestní odpovědnost - orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud) - tresty a ochranná opatření - specifika trestné činnosti, trestání mladistvých

3. ročník

1 hodina týdně

32 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
- popíše státní symboly ČR a některé české národní tradice - vysvětlí význam událostí, které se pojí se státními svátky a významnými dny České republiky nebo Československa	15. ČR, Evropa a svět - český stát v průběhu dějin, vznik Československa v roce 1918 - T. G. Masaryk
- na základě znalostí o demokracii vysvětlí, ve kterých obdobích od vzniku ČSR v r. 1918 do současnosti, lze režim, jež u nás vládl, označit za demokratický - objasní formy a způsoby boje čs. občanů za svobodu a vlast (první a druhý odboj), uvede některé významné osobnosti odboje a vysvětlí význam jejich činnosti - vysvětlí nacistické snahy o likvidaci českého národa v letech 1939 – 1945, uvede konkrétní příklady - popíše holocaust a genocidu	16. Významné mezníky, události, tradice, osobnosti moderní české státnosti - první republika, první odboj - E. Beneš, Mnichov - okupace Německem, druhá světová válka, druhý odboj, holocaust a další zločiny nacismu - osvobození Československa, poválečný vývoj - nastolení komunistické diktatury (1948), komunistický režim v 50. letech

- popíše způsoby persekuce občanů, které komunistický režim u nás označil za své nepřátele - uvede konkrétní příklady boje proti komunismu - uvede osobnosti, které se dokázaly v boji proti komunismu účinně angažovat - vysvětlí události, které předcházely okupaci v r. 1968 - objasní události r. 1968 a následujícího období do roku 1989 - vysvětlí, proč došlo k rozpadu Československa	- Pražské jaro, 1968 – okupace vojsky SSSR a dalších států Varšavské smlouvy - listopad 1989, rozpad Československa
- umí popsat civilizační sféry soudobého světa a charakterizuje hlavní světová náboženství - uvede příklady velmocí, vyspělých států a rozvojových zemí, posoudí jejich úlohu a problémy - na konkrétních aktuálních bezpečnostních nebo jiných problémech soudobého světa vysvětlí, jak problém vznikl, jak je řešen, posoudí perspektivy vývoje problému - umí vyjmenovat skladbu a cíle EU - vysvětlí postavení ČR v EU - vysvětlí funkci OSN a NATO	17. Soudobý svět a Evropa - rozdělení současného světa, civilizační sféry a světová náboženství - vyspělé státy a rozvojové země - ohniska konfliktů v soudobém světě - EU – historie, skladba cíle - hlavní orgány EU - ČR jako člen EU - OSN – funkce a činnost - NATO a ČR
- debatuje o globálních problémech soudobého světa - uvede příklady globalizace a diskutuje o některých názorech na její důsledky	18. Globalizace, globální problémy - globalizace, příklady globálních problémů soudobého světa - důsledky globalizace

6.4 Fyzika

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	32 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.4.1 Pojetí předmětu fyzika

6.4.1.1 Obecné cíle předmětu

Předmět se zabývá naukou o nejobecnějších zákonitostech přírody, které platí pro všechna tělesa kolem nás. Vysvětluje řadu jevů známých z každodenního života a má nesmírný význam pro rozvoj dalších věd, zejména přírodních a technických. Vyučování fyziky směřuje k tomu, aby žáci dokázali využívat základní znalosti v dalším studiu odborných předmětů i v profesním a praktickém životě. Dále má žáky naučit logicky uvažovat, jednoduché problémy analyzovat a řešit je.

6.4.1.2 Charakteristika učiva

Vychází z RVP 41-51-H/01 zemědělec - farmář z okruhu přírodovědné vzdělávání, části fyzikální vzdělávání.

Žák si v předmětu fyzika osvojí potřebné znalosti problematiky základních fyzikálních jevů a pochopí vzájemné souvislosti určitých jevů v přírodě a důsledky fyzikálních zákonů pro náš každodenní život.

Znalost fyzikálních zákonitostí také přispívá k rozvoji poznatků v souvisejících vyučovacích předmětech, zejména z oblastí používání jednotek, struktury materiálu, působení sil, konstrukci elektrických zařízení, tepelných a zvukových izolací a úspory energií.

6.4.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka fyziky směřuje k tomu, aby žáci dodržovali zásady a předpisy BOZP, přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání, vážili si života, zdraví materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace.

6.4.1.4 Metody a formy práce

Při výuce je nejčastěji používána metoda informačně receptivní, tzn. metoda vysvětlování doplněná metodou rozhovoru, při kterém využívají žáci svých předchozích zkušeností, na které může učitel při výkladu navázat. Tyto metody mohou být doplněny metodami názorně demonstračními: ukázky a pozorování předmětů a jevů, předvádění pokusů, demonstrace statických obrazů.

Do výuky jsou v přiměřené míře zařazovány úlohy na zjišťování faktů a úlohy na řešení jednoduchých příkladů, které slouží k upevňování získaných vědomostí.

Na závěr tematických celků mohou být zařazeny hodiny opakování a upevňování vědomostí a hodiny ověřování a hodnocení.

6.4.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy. Písemné zkoušení je prováděno formou krátkých písemných prací, kterými se ověřují znalosti z posledních probíraných témat.

Ústní zkoušení je realizováno formou individuálního rozhovoru se žákem nebo formou frontálního zkoušení žáků.

Důležitým faktorem je také zohlednění aktivity žáka v hodinách, plnění zadaných úkolů a zohlednění individuálních předpokladů.

6.4.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce fyziky jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dále uvedené dovednosti.

- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním fyzikální terminologie, učí věcně diskutovat a vyjadřovat své názory.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky kriticky hodnotit kvalitu svých schopností a dovedností, dokázat přijímat rady a kritiku od jiných lidí, uznávat autoritu nadřízených.
- **Matematické kompetence** – předmět učí žáky aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úloh.
- **Digitální kompetence** – žáci pracují s internetem, médii a odbornými publikacemi, dokáží v nich najít podstatné informace.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu fyzika prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou vedeni k uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělávání, k pochopení fungování mezilidských vztahů (v osobním životě i na pracovišti), učí se jednodušší orientaci v pracovněprávních vztazích, jsou vedeni k dodržování pracovních povinností.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci se učí využití obnovitelných zdrojů energií, ochranu před negativními účinky hluku, využití jaderné energie.
- **Člověk a digitální svět** – předmět slouží především v oblasti získávání informací a schopnosti efektivně s nimi pracovat.

6.4.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu - určí síly, které působí na tělesa a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie - určí výslednici sil působících na těleso - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	1. Mechanika - jednotky SI, převody jednotek - pohyb přímočarý, jeho rychlost a dráha - pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil - tlakové síly a tlak v tekutinách
- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a technické praxi - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy a způsoby její změny - popíše princip nejdůležitějších tepelných motorů - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a technické praxi	2. Termika - teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie - tepelné motory - přeměna skupenství, struktura pevných látek, skupenské teplo
- popíše elektrické pole z hlediska jeho na bodový elektrický náboj - řeší úlohy s elektrickými obvody s	3. Elektřina a magnetismus - elektrický náboj tělesa, el. síla, el. pole, kapacita

použitím Ohmova zákona - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice	- el. proud, napětí, odpor, Ohmův zákon, polovodiče - mag. pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos energie střídavým proudem
- rozliší základní druhy vlnění, popíše jeho šíření - charakterizuje základní vlastnosti zvuku, chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu - charakterizuje světlo a jeho rychlost - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření	4. Vlnění a optika - mechanické vlnění a kmitání - zvuk, jeho vlastnosti, ultrazvuk - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky, oko - druhy elektromagnetického záření, využití
- popíše strukturu atomu a stavbu elektronového obalu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity, typy radioaktivního záření a ochranu před tímto zářením - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru	5. Fyzika atomu - model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití
- charakterizuje Slunce jako hvězdu - popíše objekty ve sluneční soustavě - zná příklady základních typů hvězd	6. Vesmír - Slunce, planety a jejich pohyb, hvězdy, komety

6.5 Chemie

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	32 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.5.1 Pojetí předmětu chemie

6.5.1.1 Obecné cíle předmětu

Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci dovedli aplikovat získané chemické poznatky v odborné složce vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě. Dovedou využít běžných chemických látek v odborné praxi i v občanském životě a rozpoznat jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí, pochopit a osvojit si vybrané pojmy, zákonitosti, terminologii a chemické názvosloví a uplatnit tyto znalosti a dovednosti při řešení úloh. Aktivně zvládá základní pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami a využívá informační technologie k získávání dalších poznatků.

6.5.1.2 Charakteristika učiva

Vychází z RVP z okruhu přírodovědné vzdělávání, části chemické vzdělávání. Učivo je zařazeno do prvního ročníku. Je rozdělen do 16 tematických celků, které na sebe navazují.

V rámci výuky chemie si žáci zopakují, prohloubí a rozšíří poznatky o základních chemických pojmech, jevech a zákonitostech získané na základní škole. Žáci jsou vedeni k aplikaci chemických poznatků do různých oblastí každodenního života a používání informačních technologií ve svém oboru. Důraz je kladen na posouzení chemických látek z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

Rozpis učiva chemie

Učivo		
	Úvod	
1.	Význam chemie, rozdělení chemie, základní chemické zákony	
	Obecná chemie	
2.	Chemické látky a směsi, jejich vlastnosti, oddělování složek směsí, výpočty koncentrací	
3.	Částicové složení látek, atom, molekula	
4.	Chemická vazba	
5.	Chemické prvky a sloučeniny, chemická symbolika	
6.	Periodická tabulka prvků	
7.	Chemické reakce, chemické rovnice	
	Anorganická chemie	
8.	Významné anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli	
9.	Názvosloví anorganických sloučenin	
10.	Vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi	
	Organická chemie	
11.	Vlastnosti atomu uhlíku	
12.	Základ názvosloví organických sloučenin	
13.	Organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi	
	Biochemie	
14.	Chemické složení živých organismů	
15.	Přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory	
16.	Biochemické děje	

6.5.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka chemie směřuje k tomu, aby žáci přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání, byli ochotni klást si existenční a etické otázky a hledat na ně řešení, vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace. Žáci dodržují zásady a předpisy BOZP.

6.5.1.4 Metody a formy práce

Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky a modelů. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací.

6.5.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k přírodním vědám, získávání a využívání znalostí jako celoživotní potřebě.

Při hodnocení se bude klást důraz na porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v životě. Důležitým kritériem pro hodnocení je dále adekvátní zohlednění aktivity žáka při výuce, jejich spontánního zapojování do dialogické metody výuky, schopnost a kvalita diskuse nad problémem. Dalším důležitým kritériem je dostatečná frekvence a různorodost ústního a písemného zkoušení s ohledem na rozvoj klíčových kompetencí.

Ústní zkoušení je prováděno individuálně, tzv. před tabulí, nebo frontálně kladením otázek s možností doplňování či zpřesňování odpovědí jinými žáky. Písemné zkoušení je aplikováno formou delších písemných prací a je doplňováno písemnými testy.

6.5.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce chemie jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány níže uvedené dovednosti.

- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí schopnost vhodně se vyjadřovat, obhajovat a formulovat své myšlenky, názory a postoje, diskutovat a respektovat názory druhých.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky efektivitě, využívání zkušeností, při laboratorních pracích pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.
- **Matematické kompetence** – předmět učí žáky aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úloh.
- **Digitální kompetence** - učíme žáky používat základní digitální nástroje a software, které jsou specifické pro jejich odborné zaměření. Podporujeme žáky při využívání digitálních technologií pro efektivní plnění odborných úkolů a praktických cvičení. Vedeme žáky k používání digitálních nástrojů při vytváření jednoduché odborné dokumentace a komunikaci v jejich profesi.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu chemie prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, jsou vedeni k uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělávání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí
- **Člověk a digitální svět** – Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

6.5.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vysvětlí význam chemie - rozdělí chemii na jednotlivé obory - zná základní chemické zákony	1. Úvod - význam chemie, rozdělení chemie, základní chemické zákony
Žák: - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi - vyjádří složení roztoku - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi - popíše stavbu atomu, molekuly - popíše vznik chemické vazby - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí -	2. Obecná chemie - chemické látky a směsi, jejich vlastnosti, oddělování složek směsí, výpočty koncentrací - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky a sloučeniny, chemická symbolika, - periodická tabulka prvků - chemické reakce, chemické rovnice
Žák: - vysvětlí vlastnosti anorganických látek - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny, posoudí vliv na zdraví a životní prostředí	3. Anorganická chemie - významné anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi
- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty, tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	3. Organická chemie - vlastnosti atomu uhlíku - základní názvosloví organických sloučenin - vybrané organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi
- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky - popíše vybrané biochemické děje	4. Biochemie - chemické složení živých soustav - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje

6.6 Ekologie a biologie

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	32 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.6.1 Pojetí předmětu ekologie a biologie

6.6.1.1 Obecné cíle předmětu ekologie a biologie

6.6.1.2 Charakteristika učiva

Vychází z RVP z okruhu přírodovědné vzdělávání, části biologické a ekologické vzdělávání. Učivo je zařazeno do prvního ročníku.

Učivo je zaměřeno na tematické celky – Základy biologie, Ekologie a Člověk a životní prostředí - a na formování žádoucích vztahů, postojů a návyků k životnímu prostředí se zřetelem na provázanost a mezipředmětové vztahy s fyzikou a chemií. Poznatky z předmětu jsou propojovány s odbornými předměty a s odborným výcvikem.

6.6.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Biologické vzdělávání usiluje o formování a posilování pozitivního postoje k životu a přírodě, uvědomění si vlastního názoru a jeho přiměřená obhajoba, respektování názorů ostatních lidí ve společnosti, odpovědnost za sebe sama, svá rozhodnutí a činy, spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, motivace k celoživotnímu vzdělávání v oblasti přírodních věd.

6.6.1.4 Metody a formy práce

V biologickém vzdělávání se uplatní technologická koncepce, tj. předávání informací použitím vhodného koncipování výuky.

Používané formy výuky - hromadná frontální výuka, skupinová výuka, individuální výuka a exkurze.

Používané metody – výklad, popis, práce s textem, řízený rozhovor, skupinová diskuse, názorně demonstrační a problémové metody, situační a inscenační metody, samostatná práce žáků a didaktické hry.

6.6.1.5 Hodnocení výsledků žáků

V hodnocení je vedle samotného prokázání vědomostí žáků sledována ještě aplikace znalostí, samostatnost při práci, schopnost práce v týmu, tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednosti, řešení problémů, přičemž v těchto oblastech jde především o hodnocení v rámci individuálních možností žáka.

Při hodnocení bude využíváno nejen individuální ústní zkoušení a písemné zkoušení (formou testů, popisování nákresů, zadávání úkolů v oblasti aplikace přírodovědeckého učiva v oboru), ale i samostatná práce žáka (např. referáty, práce se zdroji informací,...) a pozorování žáka (hodnocení chování, postojů, zodpovědnosti...).

6.6.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce ekologie a biologie jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány dále uvedené dovednosti.

- **Kompetence k učení** – žák využívá stylů učení, které mu nejlépe vyhovují a v návaznosti na ně plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, vyhledává informace z různých zdrojů,

včetně zkušeností jiných, hodnotí jejich spolehlivost a využívá relevantní informace, písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí.

- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků), při řešení úkolů spolupracuje, učí se pracovat v týmu, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním přírodovědné terminologie, rozvíjí aktivní diskusi - formulace a obhajoba svých názorů a postojů při současném respektování názoru druhých, prezentaci výsledků práce jiným osobám (spolužákům, vyučujícím,...), předmět učí adekvátní reakci na hodnocení a způsob jednání ze strany jiných lidí, schopnost přijímat kritiku a rady.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, nacházet uplatnění při práci v týmu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, v předmětu se učí péči o svůj fyzický i duševní rozvoj, vědomí důsledků nezdravého životního stylu a závislostí, hledání odpovědi na otázky související s průběhem a příčinami různých přírodních procesů.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném, zdůvodňuje význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje.
- **Digitální kompetence** - vedeme žáky k používání digitálních nástrojů pro pozorování a záznam biologických jevů, podporujeme žáky při využívání digitálních technologií k pochopení základních ekologických problémů a učíme žáky vyhledávat a hodnotit ekologické informace z digitálních zdrojů a aplikovat je v každodenním životě

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu ekologie a biologie prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o citlivých tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům.
- **Člověk a svět práce** – žák se učí systematicky pracovat na zadaných tématech, rozlišuje témata, která poskytují vhodný základ pro profesní i osobní celoživotní vzdělávání, je schopen respektovat nadřízeného a pracovat v kolektivu.
- **Člověk a životní prostředí** – stěžejní téma ve výuce, žáci jsou vedeni k posouzení vlivu člověka na přírodu a životní prostředí (rizika úniku nebezpečných látek, radiační havárie, vlivy průmyslu, zemědělství, cestovního ruchu,...), k ochraně přírody a přírodních zdrojů, k ochraně zdraví člověka.
- **Člověk a digitální svět** – Žák využívá digitální technologie k vyhledávání informací a orientuje se v digitálním prostředí při učení bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě.

6.6.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly - uvede základní skupiny organismů a porovná je - objasní význam genetiky - popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede princip zdravého životního stylu - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence	1. Základy biologie - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika - dědičnost a proměnlivost - zdraví a nemoc
- vysvětlí základní ekologické pojmy - charakterizuje abiotické a biotické faktory prostředí - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu - uvede příklad potravního řetězce - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	2. Ekologie - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny
- popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí - popíše způsoby nakládání s odpady - charakterizuje globální problémy na Zemi - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci	3. Člověk a životní prostředí - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny

- uveďte příklady chráněných území v ČR a v regionu - uveďte základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, technologických, ekonomických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	- nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí
--	--

6.7 Matematika

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	128 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.7.1 Pojetí předmětu matematika

6.7.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

Cílem předmětu je naučit žáky efektivně numericky počítat a umět odhadnout výsledek, posoudit výsledky řešení vzhledem ke skutečnosti, používat a převádět běžně užívané jednotky (délka, plocha, objem, čas, hmotnost, měna), využívat matematických poznatků v praktických úlohách, porozumět jednodušším matematickým vyjádřením, matematizovat jednoduché reálné situace a využívat informace zadané různými způsoby – tabulky, grafy.

6.7.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z RVP z obsahového okruhu matematické vzdělávání. Žák si v matematice osvojí potřebné znalosti a dovednosti při numerickém počítání s reálnými čísly. Získá přehled o vlastnostech geometrických útvarů a to jak v rovině, tak i v prostoru, naučí se správně používat a převádět jednotky. Osvojí si znalosti potřebné pro řešení lineárních rovnic, nerovnic a jejich soustav. Naučí se dosazovat za proměnnou a určit hodnotu výrazu. Získá vědomosti důležité pro vyhodnocování informací získaných z grafů, diagramů a tabulek.

Při výuce budou používány pomůcky jako kalkulátor, matematické tabulky a učebnice (Calda, E.: Matematika pro dvouleté a tříleté učební obory středních odborných učilišť, 1. - 3. díl).

6.7.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka je směřována k tomu, aby žáci získali pozitivní postoj k matematickému vzdělávání, motivaci k celoživotnímu vzdělávání, důvěru ve vlastní schopnosti, vytrvalost, houževnatost a kritičnost.

6.7.1.4 Metody a formy práce

Hlavní organizační formou výuky je, pro jeho časovou efektivnost a také se zřetelem k jeho výchovné funkci, frontální vyučování. Ve výuce matematiky budou využívány informačně receptivní metody, reproduktivní metody a metody problémového výkladu. Informačně receptivní metoda, eventuálně problémový výklad budou uskutečňovány metodami monologickými, dialogickými, prací s učebnicí nebo projekcí. Metoda reproduktivní bude uskutečňována zejména prací s učebnicí.

6.7.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy. Hodnocení žáků v matematice bude prováděno jak písemnou, tak ústní formou. V každém pololetí je zadávána jedna významná písemná práce. Její vypracování trvá jednu vyučovací hodinu a se stejnou dobou se počítá na analýzu písemné práce. Obsahem písemné práce bude učivo probrané v daném

pololetí školního roku. Získaná známka bude důležitou součástí při hodnocení znalostí a vědomostí žáku. Při hodnocení znalostí jsou zohledněni žáci se specifickými poruchami.

6.7.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce matematiky jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dále uvedené dovednosti.

- **Kompetence k učení** – žák využívá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků), při řešení úkolů spolupracuje, předmět napomáhá předcházet možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním matematické terminologie, rozvíjí formulace a obhajobu svých názorů a postojů, prezentaci výsledků práce jiným osobám (spolužákům, vyučujícím,...), předmět učí adekvátní reakci na hodnocení a způsob jednání ze strany jiných lidí, schopnost přijímat kritiku a rady.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, v předmětu se učí hledat odpovědi na otázky související s průběhem a příčinami různých matematických jevů.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě.
- **Matematické kompetence** – v předmětu se žák učí zvolit odpovídající matematické postupy a techniky, využívat různé formy grafického znázornění, převody jednotek a odhady výsledků.
Digitální kompetence - žáci pracují s internetem, médií a odbornými publikacemi, dokáží v nich najít podstatné informace

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu matematika prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti.
- **Člověk a svět práce** – žák se učí systematicky pracovat na zadaných tématech, která poskytují vhodný základ pro profesní i osobní celoživotní vzdělávání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni vhodnými početními příklady k posouzení vlivu člověka životní prostředí, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, ochraně zdraví člověka.
- **Člověk a digitální svět** – předmět slouží především k vyhledávání informací a využití PC k početním operacím a prezentaci vlastní práce.

6.7.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - provádí aritmetické operace s přirozenými, celými, racionálními čísly - používá různé zápisy racionálních čísel - zaokrouhlí desetinné číslo - znázorní číslo na číselné ose - používá trojčlenku pro výpočet přímé a nepřímé úměrnosti, procent - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu – zaměření úloh dle příslušného učebního oboru - cvičení z finanční matematiky	1. Operace s reálnými čísly Přirozená čísla a početní operace v $\mathbb{N}$, dělitelnost čísel (2, 3, 4, 5, 10) Celá čísla a operace s nimi Racionální čísla a operace s nimi Absolutní hodnota, znázornění čísel na číselné ose Intervaly, průnik a sjednocení intervalů Procenta, úrok Trojčlenka (přímá a nepřímá úměrnost) Poměr Základy fin. matematiky – spoření, úvěry
- určí druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulatoru - ovládá početní výkony s mocninami s celočíselným exponentem - zapíše číslo ve zkráceném tvaru	2. Mocniny a odmocniny Druhá mocnina a odmocnina Mocniny s přirozeným exponentem Mocniny s celočíselným exponentem Zápis čísel ve tvaru $a \cdot 10^n$ Cvičení
- vypočítá hodnotu výrazu - provádí operace s výrazy - rozloží mnohočlen na součin - užívá vztahy pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin - určí podmínky smyslu výrazu, zjednodušuje lomené výrazy a provádí operace s lomenými výrazy	3. Výrazy a jejich úpravy Výrazy, hodnota výrazu, mnohočleny Početní operace s výrazy (+, -, .) Rozklad na součin (vytýkání, rozkladové vzorce) Lomené výrazy (podmínky, zjednodušování lomených výrazů a operace s nimi) Slovní úlohy, spoření, splátky úvěrů
- vyhledává a zpracovává data, porovnává data - pracuje s údaji vyjádřenými v diagramech, grafech a tabulkách	4. Práce s daty

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - řeší lineární rovnice o 1 neznámé - řeší lineární nerovnice o 1 neznámé, je schopen výsledek zapsat na číselnou osu - řeší jednoduché slovní úlohy, řeší slovní úlohy rovnicí	1. Řešení rovnic a nerovnic Lineární rovnice o jedné neznámé Lineární nerovnice o jedné neznámé Slovní úlohy Vyjádření neznámé ze vzorce Cvičení
- sestrojí (jednodušší konstrukce) trojúhelník, rovnoběžník a lichoběžník ze zadaných údajů - určí obvod a obsah - čtverec, obdélník, rovnoběžník, lichoběžník, trojúhelník, pravidelné mnohoúhelníky (s využitím tabulek) - určí obvod a obsah kruhu a vzájemnou polohu přímky a kružnice - užívá pro výpočty Pythagorovu větu, orientuje se v goniometrických funkcích - řeší praktické úlohy z běžného života	2. Planimetrie Základní pojmy a označení Trojúhelník, shodnost a podobnost trojúhelníků Konstrukce trojúhelníku Pravoúhlý trojúhelník – Pythagorova věta Goniometrické funkce, trigonometrie pravoúhlého trojúhelníka Mnohoúhelníky, čtyřúhelníky Pravidelné mnohoúhelníky Kruh, kružnice Cvičení
- vyhledává a zpracovává data, porovnává je - pracuje s údaji vyjádřenými v diagramech, grafech a tabulkách	3. Práce s daty

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - sestrojí graf funkce - určí, zda funkce roste nebo klesá - využívá poznatky o funkcích k řešení praktických úloh – např. spotřeba materiálu, pohonných hmot, časová náročnost činností	1. Funkce Základní pojmy – funkce, definiční obor, obor funkčních hodnot, graf Typy funkcí: Lineární funkce Přímá úměrnost Konstantní funkce Kvadratická funkce Nepřímá úměrnost Cvičení
- řeší sčítací nebo dosazovací metodou jednodušší soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých, s pomocí učitele řeší slovní úlohy se vztahem k učebnímu oboru nebo z běžného života soustavou rovnic - řeší soustavy lineárních nerovnic a znázorňuje výsledek na číselné ose a zapíše ho intervalem	2. Řešení rovnic a nerovnic v R Soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých, slovní úlohy Soustavy dvou lineárních nerovnic o jedné neznámé Souhrnné opakování
- určí vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin	3. Výpočet povrchů a objemů těles Vzájemná poloha bodů, přímek a rovin Základní tělesa

- rozlišuje základní tělesa a vypočítá jejich povrch a objem - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, např. výpočet objemu, spotřeby materiálu na výrobu těles (nádoby, střechy, různé výrobky daného tvaru), hmotnosti	Krychle, kvádr Pravidelný hranol Válec Pravidelný jehlan Rotační kužel Koule a její části Opakování
- rozumí pojmu náhodný pokus a výsledek náhodného pokusu - určí pravděpodobnost náhodného jevu v jednoduchých příkladech - chápe pojmy: prvek statistického souboru, rozsah souboru, hodnota znaku - rozlišuje kvalitativní a kvantitativní znaky - je seznámen s absolutní a relativní četností znaku - určuje údaje z tabulek, grafů a diagramů - rozumí grafickému znázornění pomocí sloupcového grafu a spojnicového diagramu - určí aritmetický průměr hodnot kvantitativního znaku - najde ve statistickém souboru hodnotu znaku nejčastější a prostřední - je seznámen s aplikací poznatků statistiky v praktických úlohách	4. Pravděpodobnost a statistika Náhodný pokus, náhodný jev, opačný jev, jistý a nemožný jev Výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu Základní pojmy, statistický soubor, rozsah souboru Statistický znak, rozdělení Absolutní a relativní četnost Sloupcový graf, spojnicový diagram Aritmetický průměr Modus a medián Řešení praktických úloh s využitím statistiky
- chápe pojmy nákupní cena, kalkulační cena, kalkulační přírážka, DPH, prodejní cena - umí vypočítat prodejní cenu zahradnických výpěstků a prací - chápe pojmy hrubá mzda, daň z příjmu fyzických osob, zdravotní a sociální pojištění, čistá mzda - rozumí výpočtu mzdy	5. Specifické učivo Výpočet prodejní ceny zemědělských výpěstků a prací Výpočet mzdy
- vyhledává a zpracovává data, porovnává data - pracuje s údaji vyjádřenými v diagramech, grafech a tabulkách	6. Práce s daty

6.8 Literárně estetická výchova

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.8.1 Pojetí předmětu literárně estetická výchova

6.8.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, přispívat ke kultivaci člověka, učit orientovat se v literárním díle a zaujímat k němu vlastní postoje a přispívat k formování etického a občanského profilu žáka. Předmět rozvíjí komunikační schopnosti žáka a ovlivňuje hodnotové orientace a postoje nejen v oblasti umělecké a kulturní, ale v širší oblasti společenské a mezilidské. Učí žáky získávat přehled o kulturním dění a vysvětluje žákům vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

6.8.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z RVP z obsahového okruhu estetické vzdělávání. Celková hodinová dotace činí 96 hodin. Učivo je zpracováno do všech ročníků.

V předmětu se prohlubuje znalosti mateřského jazyka, kultivuje jeho projev a chování v určitých společenských situacích, seznámí žáky s kulturními institucemi ČR a regionu, přesvědčí žáky o kulturních hodnotách a seznámí je s některými základními uměleckými díly.

Těžiště literární výuky tvoří četba, rozbor a interpretace konkrétních děl doplněných poznámkami potřebnými pro pochopení uměleckého díla, žáci pochopí přínos díla pro tehdejší i dnešní dobu.

6.8.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka je směřována k tomu, aby se žáci učili orientovat v uměleckém a literárním díle a zaujímat k němu vlastní postoje, aby přispívala k formování etického a občanského profilu žáka. Práce s uměleckým textem je zaměřena na výchovu k vědomému čtenářství, žák je vychováván k vytváření si vlastní knihovny.

6.8.1.4 Metody a formy práce

Při výuce se využívá frontální forma v kombinaci se skupinovou i samostatnou prací. Nejpoužívanějšími metodami budou kombinace výkladu a řízeného rozhovoru spolu s písemným řešením zadaných úkolů. Součástí výuky bude užití multimediální techniky jak v úloze motivační, tak v poloze vzdělávání - například pro jednoduchou tvorbu a prezentaci literárních textů a k záznamu a sdílení jednoduchých kulturních projektů.

Výuku rozvíjí i návštěvy filmových a divadelních představení, výstav a ukázky poslechů textů a obrazový materiál. K výuce budou používány čítanky a pracovní listy, které učitel připraví, žáci si budou poznámky zapisovat do sešitů nebo do pracovních listů. Pravidelně se bude využívat sledování kulturního dění v regionu a ČR.

6.8.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy. Žák je hodnocen z několika pohledů: vlastní tvůrčí činnost, znalosti ověřené přezkoušením, přístup k řešení problémů, reakce na problémy.

Žák je hodnocen za esteticky tvořivé aktivity (tvorba vlastního produktu, dokončení příběhu, logické uspořádání neuspořádaného textu aj.)

Během pololetí jsou průběžně zařazovány různé druhy kontrolních činností (testy, ústní zkoušení).

6.8.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce literárně estetické výchovy jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dále uvedené dovednosti.

- **Kompetence k učení** – žák využívá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, využívá pro učení různé informační zdroje (včetně zkušeností jiných), písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života, při řešení úkolů spolupracuje, předmět napomáhá předcházet možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Komunikativní kompetence** – žáci se vyjadřují přiměřeně k účelu jednání v projevech mluvených i psaných, dokážou se vhodně prezentovat při oficiálním jednání, umí zpracovávat věcně, správně a srozumitelně přiměřené texty.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, dokážou přijímat rady a kritiku od druhých lidí, pracují v týmu, uznávají autoritu nadřízených.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně, navštěvuje kulturní akce, knihovny, archívy, sleduje kulturní situaci; nachází v uměleckých dílech životní příklad a poučení.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě.
- **Digitální kompetence** – Žák rozvíjí při práci s elektronickými texty základní čtenářské dovednosti, jako je orientace v textu a porozumění obsahu; žák si uvědomí důležitost respektování autorských práv a dodržování základních pravidel etického chování při používání digitálních technologií. Učíme žáky používat digitální nástroje pro jednoduchou tvorbu a prezentaci literárních textů a k záznamu a sdílení jednoduchých kulturních projektů.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu.

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci znají zásady správného jednání s lidmi, dokáží se orientovat v nabídce médií, váží si materiálních a duchovních hodnot.
- **Člověk a svět práce** – žák se učí systematicky pracovat na zadaných tématech, která poskytují vhodný základ pro profesní i osobní celoživotní vzdělávání, je schopen respektovat nadřízeného a pracovat v kolektivu, naučí se verbálně i písemně prezentovat při nejrůznějších jednáních.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni vhodnými texty k posouzení vlivu člověka na životní prostředí, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, ochraně zdraví člověka.
- **Člověk a digitální svět** - Učíme žáky, jak používat digitální média k jednoduché literární tvorbě a jak při hodnocení výsledků této tvorby aplikovat základní estetická kritéria.

6.8.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - na příkladech objasní výsledky lidské činnosti z různých oblastí umění - samostatně vyhledává informace v této oblasti, vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl	Druhy umění a ukázky druhů umění - oblasti výtvarného umění
- rozumí hlavním literárním směrům a zná představitele české a světové literatury	Literární druhy a žánry ve vybraných dílech naší a světové literatury - hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby
- vyjádří vlastní zážitky v oblasti umění, diskutuje o něm, text interpretuje, postihne sémantický význam - pozná typické znaky kultur hlavních národností na našem území, chápe význam umění pro člověka, rozlišuje hodnotnou a brakovou literaturu, váží si kulturních hodnot a je tolerantní k odlišným kulturám	Četba a interpretace literárních textů - kulturní, historické a jiné zajímavosti, které se odrážejí v umělecké tvorbě - regionální a etnografické zvláštnosti, aktuální literární a kulturní podněty, mediální podoba literární tvorby, mytologie, biblické příběhy, výklad světa, lidová slovesnost, literatura pro děti – pohádka, ilustrace - umělecká díla a kýče
- má přehled o kulturních institucích ČR a regionu, umí se orientovat v nabídce kulturních akcí	Kulturní instituce ČR a regionu - divadla v Praze a Brně - muzea, knihovny, internet
- navštěvuje divadelní i filmová představení, výstavy, koncerty, besedy, buduje si vlastní knihovnu, sleduje tisk a hodnocení akcí, sám vyjadřuje názory a diskutuje o nich - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl	Rozbor filmu, výstavy, literárního díla
- ovládá principy a normy společenského chování v určité situaci	Společenská výchova
- rozebírá texty z vybraných děl autorů, vnímá sémantický význam textu, umí najít a vyjádřit hlavní myšlenku textu nebo díla, vyjadřuje vlastní prožitky z četby, poslechu, filmového či divadelního představení, je schopen představit svoji oblíbenou knihu, postavy aj. - rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů, text interpretuje a debatuje o něm	Významné osobnosti českého a světového literárního umění - práce s literárním textem - poezie - próza - drama - verš, metafora, refrén, symbol - písňový text - vlastní rozbor

Žák - na příkladech objasní výsledky lidské umělecké činnosti v různých historických obdobích, samostatně vyhledává informace v této oblasti a pracuje s nimi	Umění jako specifická výpověď o reálných skutečnostech - kulturní, historické, technické a jiné zajímavosti, které se odrážejí v umělecké tvorbě - regionální tematika - konfliktní vztahy - intolerance, rasismus - láska k rodné zemi v literatuře - novinářství
- rozumí hlavním literárním směrům a zná představitele české a světové literatury	Hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby - různé druhy našeho a světového umění, jejich tradiční a mediální podoba - moderní literatura
- na základě poznatků se orientuje v české a světové kinematografii - sleduje informace o nových filmech - pěstuje v sobě náročného diváka - dovede vyjádřit vlastní prožitky a názory - při návštěvě kin a divadel uplatňuje základní normy společenského chování - uvědomuje si vliv prostředků masové komunikace	Historie světového a českého filmu - nejslavnější české filmy, režiséři, herci - současná filmová produkce - film, televize, počítač
- má přehled o historických meznících lidstva, uvědomuje si význam slov hrdinství a statečnost, vlastenectví umí vyjádřit prožitek z této četby	Historické události v literatuře - téma války nejen v literatuře boj za spravedlivý řád, demokracii a proti diktatuře
- sleduje současné dění, vyhledává informace o moderním umění, uvědomuje si význam reklamy, snaží se o vlastní stanovisko, tvoří slogan, propagační leták, vlastní vizitku	Moderní umění a vliv reklamy na životní styl
- chápe hudbu jako druh umění, sleduje také texty písní, chápe sémantický význam textů písní - chápe hudbu jako zdroj zábavy a poznání	Hudební umění - hudba a poezie - hudba a film - slavní skladatelé a slavné skladby - moderní hudba
- rozvíjí své schopnosti uplatňovat estetické normy ve svém okolí, v běžném životě i na pracovišti, je veden k pořádku, čistotě, toleranci, úctě, aktivitě využívání volného času - seznamuje se se životním stylem dřívějších generací - sleduje módní trendy odívání	Životní styl dnes a dříve - kultura životního prostředí a volný čas - kultura odívání - kultura bydlení
- pracuje tvořivě, pracuje se zadanými i zvolenými texty autorů české i světové	Významní autoři dle výběru žáků

literatury, připravuje na zadané téma samostatnou práci, přednese ji a ostatní vyjadřují své názory	
---	--

3. ročník

1 hodina týdně

32 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - rozlišuje význam slov humor, satira, ironie, vyjadřuje vlastní prožitky, chápe podstatu literární satiry - pracuje s časopisy, vytvoří jednoduchý kreslený vtip	Humor, satira, ironie. Kreslené vtipy
- uvědomuje si specifika regionu, podporuje kulturní tradice a lidové zvyky, orientuje se v místních kulturních akcích - zná místní pověsti - zná slavné osobnosti regionu, navštěvuje kulturní akce	Umění severomoravského regionu - tradice a zvyky na Moravě - regionální pověsti - slavné osobnosti regionu
- vychovává náročného diváka, chápe nezastupitelné místo divadla v uměleckém světě i ve svém životě, uplatňuje pravidla společenského chování při návštěvě představení - předvádí dramatická vystoupení nebo ukázky z her (hra na divadlo) - rozlišuje pojmy tragédie a komedie, umí pojmenovat slavné dramatiky	Divadlo a dramatické umění - Národní divadlo v Praze - brněnská divadla - tragédie, komedie - dramatizace
- samostatně vyhledává příběhy svých vrstevníků v literárních dílech, ve filmech - vyjadřuje svůj postoj k současným problémům mládeže - hledá literární vzory, idoly - hodnotí kompozici textu	Mladý hrdina v současné české a světové literatuře na základě vlastní četby
- dokáže vyjmenovat umělecké slohy a stručně je charakterizovat - pozná slavné stavby současnosti i minulosti - zajímá se o výtvarná díla slavných malířů - navštěvuje výstavy a muzea	Výtvarné umění a architektura
- shromažďuje informace pro samostatné vystoupení, přednese svůj referát s využitím ukázek, využívá vlastní četby, pracuje s textem, reprodukcí, dokončuje příběh	Souhrnné opakování a aplikace získaných poznatků při práci s textem

6.9 Tělesná výchova

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.9.1 Pojetí předmětu tělesná výchova

6.9.1.1 Obecné cíle předmětu

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chránit, rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví, preferovat takový způsob života, aby byly zdraví ohrožující návyky, činnosti a situace co nejvíce eliminovány. Předmět vede žáky k racionálnímu jednání v situacích osobního a veřejného ohrožení, učí chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka (vzduch, voda, hluk, chemické látky aj.).

Učí žáky pojímat zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života a znát prostředky, jak chránit své zdraví, poskytnout neodkladně první pomoc, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev, preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu, vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž, pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti.

Žáci umí využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play, kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec, posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup.

6.9.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z RVP z obsahového okruhu vzdělávání pro zdraví. Tato oblast si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, pohybové aktivity, stres, jednostranné činnosti, disharmonické lidské vztahy a jiné vlivy na zdraví.

Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, doplňcích výživy, hracích automatech, internetu aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

Oblast vzdělávání pro zdraví zdůrazňuje roli žáka jako aktivního činitele při provádění a zapojení do rozhodovacích procesů řízení příslušných aktivit. V tělesné výchově se rozvíjí jak pohybové nadání, tak zdravotně oslabení žáci.

6.9.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a k čestné spolupráci při společných aktivitách a soutěžích.

6.9.1.4 Metody a formy práce

Ve vzdělávání pro zdraví se uplatní technologická koncepce, tj. předávání informací použitím vhodného koncipování výuky.

Používané formy výuky - hromadná frontální výuka, skupinová výuka, individuální výuka. Při posilování je nutné dodržovat princip optimální zátěže a odpočinku, princip postupně se zvyšující a variabilní zátěže a princip opakování.

Používané metody – hlavní metodou je praktické cvičení, dále slovní metody (monologické, dialogické), názorné demonstrační metody (pozorování, předvádění – ukázka, „pokus – omyl“, demonstrace obrazů statických, projekce statická a dynamická), metody standardního (nepřetržitého nebo přerušovaného) zatížení a metody střídavého (nepřetržitého nebo přerušovaného) zatížení.

Využívané materiální technické zabezpečení – atletický stadion, fotbalové hřiště, tělocvična, posilovna, vybavení pro jednotlivá sportovní odvětví.

6.9.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k tělesné výchově a sportu jako celoživotní potřebě. Hodnocení žáků v TV má tři základní složky:

- a) hodnocení vlastní aktivity žáka při hodinách TV, jeho přístup k pohybovým činnostem a snaze se naučit něčemu novému;
- b) hodnocení pohybových schopností a dovedností u konkrétního jedince, herní činnosti jednotlivce a týmový herní výkon u daného žáka;
- c) testování tělesné zdatnosti – motorické testy.

Všechny tři složky při individuálním hodnocení jsou velice důležité. Pohybové dispozice a schopnosti jedince jsou z větší části předurčeny (somatické předpoklady a zdravotní stav žáka), proto je při konečném hodnocení nejdůležitější vlastní aktivita žáka při hodinách a jeho snaha o změnu ve vlastním výkonu (dovednosti), zvládnutí konkrétního splnitelného cíle (dílčího úkolu), snaha o aktivitu a vztah k pohybu, zájem o tělesnou výchovu a sport a vztah k plnění úkolů tělesné výchovy, projevující se v chování žáků.

6.9.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V tělesné výchově se nejvíce rozvíjejí komunikativní, personální a sociální kompetence.

- **Komunikativní kompetence** – žáci jsou schopni komunikovat při pohybových činnostech, diskutovat o pohybových činnostech, vyjadřovat své názory.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky kriticky hodnotit kvalitu svých pohybových schopností, dovedností a dosažených výkonů, uvědomovat si své přednosti a nedostatky v jednotlivých sportovních odvětvích, jednat v rámci pravidel fair play, nadále pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj získanými prostředky z TV, klást důraz na týmový herní výkon družstva, uznávat autoritu nadřízených.
- **Digitální kompetence** – žáci umí vyhledat na počítači nebo tabletu výsledky sportovních utkání a informace o sportovních akcích.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu tělesná výchova prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti a orientaci ve sportovním prostředí.
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou prostřednictvím sportovních činností v přírodních terénech vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí, ve kterém žijí.
- **Člověk a digitální svět** - žáci získají znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví.

6.9.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní normy - umí poskytnout první pomoc sobě a jiným - zná důležitá tel. čísla a varovné signály	Hygiena a bezpečnost První pomoc
- zvládne rozcvičení všeobecné a speciální - uplatňuje základní techniku a ovládá pravidla vybraných atletických disciplín - zlepšuje své dosažené výkony - je si vědom škodlivosti používání nedovolených prostředků (doping) - uvědomuje si prospěšnost pohybu v přírodě	Atletika - běžecká abeceda a speciální běžecká cvičení - běhy 100, 400, 800(D), 1500(H) - skok daleký – rozběhová a odrazová fáze - vrhy a hody - hod granátem, vrh koulí 3 kg a 5 kg
- zlepší se v základních herních činnostech jednotlivce vybrané sportovní hry - zlepší svůj herní projev ze základní školy - ovládá pravidla hry a signalizaci rozhodčího - zná základní taktické požadavky hry - řídí se pravidly fair – play - dává své přednosti ve prospěch kolektivu - uvědomuje si důležitost každého člena týmu i svůj přínos pro tým - nebojí se konfrontace (soutěživost)	Sportovní hry - kopaná – přihrávka, zpracování střelba - softbal – házení, chytání, odpal, pohyb - odbíjená – odbití obouruč vrchem, spodem, podání, hra - košíková – driblink, střelba, přihrávka, hra + pravidla - florbal – přihrávka, zpracování, střelba, - ostatní – sálová kopaná, frisbee
- koordinuje své pohyby - umí sestavit jednoduché pohybové vazby - zná zásady dopomoci a záchrany a umí ji poskytnout - zlepšuje svou prostorovou orientaci	Gymnastika - cvičení na nářadí – přeskok - prostrná - šplh - tyč
- rozvíjí své silové dispozice - zná zásady střídavého zatížení (zátěž-odpočinek) - dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady při cvičení v posilovně	Posilování – posilovna - kruhový provoz – posilování všech svalových partií těla
- využívá své pohybové schopnosti a dovednosti - ovládá zásady týmové práce	Pohybové hry - závodivé, štafetové, motivační
- zná zásady rozcvičení a protažení před a po tělesném výkonu - vnímá pozitivně nutnost procvičení všech svalových partií těla - uvědomuje si nutnost relaxace	Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, kompenzační, relaxační, zdravotní

- dodržuje zásady ochrany životního prostředí - ovládá zásady poskytnutí první pomoci - rozvíjí orientaci v terénu - dodržuje pravidla silničního provozu	Sportovně turistický kurz 4-6 dní - orientace v terénu, jízda na kole, - zásady první pomoci, pohybové hry
- uvědomuje si význam pravidelného cvičení při zvyšování výkonnosti - umí odhadnout svou tělesnou zdatnost	Testování tělesné zdatnosti

2. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní normy - při cvičení dodržuje zásady bezpečnosti, tak aby neohrozil zdraví své a svých spolužáků	Hygiena a bezpečnost
- zvládne rozcvičení všeobecné a speciální - uplatňuje základní techniku a ovládá pravidla vybraných atletických disciplín - zlepšuje své dosažené výkony - je si vědom škodlivosti používání nedovolených prostředků (doping) - uvědomuje si prospěšnost pohybu v přírodě	Atletika - běžecká abeceda a speciální běžecká cvičení - běhy 100, 1500 m (D), 3000 m (H) - štafetová předávka, fartlek - skok daleký – rozběhová a odrazová fáze - vrhy a hody - hod granátem, vrh koulí 3 kg a 5 kg
- zlepší se v základních herních činnostech jednotlivce vybrané sportovní hry - zlepší svůj herní projev ze základní školy - ovládá pravidla hry a signalizaci rozhodčího - zná základní taktické požadavky hry - řídí se pravidly fair – play - dává své přednosti ve prospěch kolektivu - uvědomuje si důležitost každého člena týmu i svůj přínos pro tým - nebojí se konfrontace (soutěživost)	Sportovní hry - kopaná – individuální činnost jednotlivce, hra, taktika - softbal – házení, chytání, odpal, pohyb, taktika - odbíjená – odbití obouruč vrchem, spodem, podání, hra - košíková – driblink, střelba, přihrávka, hra, obrana osobní a zónová - florbal – přihrávka, zpracování, střelba, - ostatní – sálová kopaná, frisbee
- zlepšuje koordinaci svých pohybů - umí sestavit složitější pohybové vazby - zná zásady dopomoci a záchrany a umí ji poskytnout - zlepšuje svou prostorovou orientaci	Gymnastika - cvičení na nářadí – přeskok - prostná - šplh – tyč - rytmická gymnastika - aerobic
- rozvíjí své silové dispozice - umí si sám sestavit kruhový provoz - zná zásady střídavého zatížení (zátěž-odpočinek) - dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady při cvičení v posilovně	Posilování – posilovna - kruhový provoz – posilování všech svalových partií těla
- rozliší nutnou sebeobranu - respektuje soupeře - nezneužívá svých silových dispozic	Úpoly – pády, přetahy, hry

- využívá své pohybové schopnosti a dovednosti - ovládá zásady týmové práce	Pohybové hry - závodivé, štafetové, motivační
- zná zásady rozcvičení a protažení před a po tělesném výkonu - vnímá pozitivně nutnost procvičení všech svalových partií těla - uvědomuje si nutnost relaxace	Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, kompenzační, relaxační, zdravotní
- chápe odlišnosti chování v zimním horském prostředí - zná zásady bezpečného chování a první pomoci - zvládá základní lyžařské dovednosti a zdokonaluje se v nich	Lyžování – kurz 4-6 dní - sjezdové lyžování, snowboarding, - chování v horském prostředí
- uvědomuje si význam pravidelného cvičení při zvyšování výkonnosti - umí odhadnout svou tělesnou zdatnost	Testování tělesné zdatnosti

3. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní normy - při cvičení dodržuje zásady bezpečnosti, tak aby neohrozil zdraví své a svých spolužáků - zdokonaluje základy 1.pomoci	Hygiena a bezpečnost
- zvládne rozcvičení všeobecné a speciální - uplatňuje základní techniku a ovládá pravidla vybraných atletických disciplín - zlepšuje své dosažené výkony - je si vědom škodlivosti používání nedovolených prostředků (doping) - uvědomuje si prospěšnost pohybu v přírodě	Atletika - běžecká abeceda a speciální běžecká cvičení - běhy 100 m, 1500 m (D), 3000 m (H), na 12 minut - štafetová předávka, fartlek - skok daleký – technika skoku - vrhy a hody - hod oštěpem technika
- zlepší se v základních herních činnostech jednotlivce vybrané sportovní hry - zlepší svůj herní projev ze základní školy - ovládá pravidla hry a signalizaci rozhodčího - zná základní taktické požadavky hry - řídí se pravidly fair – play - dává své přednosti ve prospěch kolektivu - uvědomuje si důležitost každého člena týmu i svůj přínos pro tým - nebojí se konfrontace (soutěživost)	Sportovní hry - kopaná – hra, taktika, systémy - softbal – házení, chytání, odpal, pohyb, taktika, hra - odbíjená – odbití obouruč vrchem, spodem, podání, hra - košíková – driblink, střelba, přihrávka, hra, obrana osobní a zónová - florbal – přihrávka, zpracování, střelba, hra - ostatní – sálová kopaná, frisbee
- koordinuje své pohyby na vyšší úrovni - umí sestavit složitější pohybové vazby - ovládá zásady dopomoci a záchrany a umí ji poskytnout	Gymnastika - cvičení na náradí – přeskok, kruhy - prostná sestava 5-6 prvků - šplh – tyč

- zlepšuje svou prostorovou orientaci	- rytmická gymnastika - aerobic
- rozvíjí své silové dispozice - umí si sám sestavit kruhový provoz - zná zásady střídavého zatížení (zátěž - odpočinek) - dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady při cvičení v posilovně	Posilování – posilovna - kruhový provoz – posilování všech svalových partií těla
- využívá své pohybové schopnosti - ovládá zásady týmové práce	Pohybové hry - závodivé, štafetové, motivační
- zná zásady rozcvičení a protažení před a po tělesném výkonu - vnímá pozitivně nutnost procvičení všech svalových partií těla - uvědomuje si nutnost relaxace	Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, kompenzační, relaxační, zdravotní
- uvědomuje si význam pravidelného cvičení při zvyšování výkonnosti - umí odhadnout svou tělesnou zdatnost	Testování tělesné zdatnosti

6.10 Informatika

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.10.1 Pojetí předmětu informatika

6.10.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

6.10.1.2 Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z RVP z obsahového okruhu Informatické vzdělávání.

Předmět je zaměřen na to, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali navrhované i existující algoritmy, postupy nebo informatická řešení
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka)
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

6.10.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Žáci získají pozitivní vztah k Informatickému vzdělávání, jsou připraveni pro řešení praktických úkolů, které dnešní člověk využívá v pracovním i běžném osobním životě, uvědomují si rizika a výhody práce s digitálními technologiemi.

6.10.1.4 Metody a formy práce

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi.

Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

6.10.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Slovně je hodnocen žák v průběhu vyučovací hodiny za zpracování úkolu na PC. Známkou je žák hodnocen za samostatné vypracování úkolu.

6.10.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V ICT jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především tyto uvedené dovednosti.

- **Kompetence k učení** – žák se naučí využívat pro učení různé informační zdroje získané prostřednictvím digitálních technologií.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života získáváním informací o problému pomocí digitálních technologií.
- **Komunikativní kompetence** – žáci jsou schopni formulovat problémy jasně a srozumitelně, mají schopnost komunikace s okolím prostřednictvím digitálních technologií, využívat digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky hodnotit kvalitu svých schopností a dovedností, žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, přijmout a plnit zodpovědně svěřené úkoly.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně, učí se rozpoznávat relevantní informace o světě kolem nás.
- **Digitální kompetence** – žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, navrhuje prostřednictvím digitálních technologií řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie, vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií, posuzuje vývoj digitálních technologií, předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu ICT prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, uvědomují si rizika a výhody práce s digitálními technologiemi.
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, získávat informace o pracovních místech a uplatněních.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci chápou prostřednictvím informací z internetu význam životního prostředí pro člověka a jsou vedeni k zodpovědnému vztahu vůči němu, jsou seznámeni s negativními dopady působení člověka na životní prostředí.
- **Člověk a digitální svět** – Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

6.10.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; - vysvětlí, jakým způsobem pracuje počítač s daty; - rozumí fungování hardwaru natolik, aby ho mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nový; - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; - rozpozná různé druhy paměťových úložišť, nastavuje sdílení a zálohování dat; - na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; - používá počítač, jeho periferie a další digitální technologie; - je si vědom možností, výhod, rizik a omezení spojených s užíváním digitálních technologií; - využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením; - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se orientovat v jeho oboru; - posuzuje množství informace podle úbytku možností; interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; - porovná různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému;	1. Data, informace a modelování Typy počítačů, historie - typy počítačů - historie počítačů Hardware - vstupní a výstupní zařízení - procesor a architektura - paměť Software - software - typy aplikací, příklady - vlastnosti softwaru - typy souborů Grafika - datové formáty, kódování různých formátů dat (text, obrázek) Informace - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - chyby v datech; - kódování informací a dat; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa);

Žák: – určí, zda je daný postup algoritmem; vysvětlí daný algoritmus, program; – rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému; – zobecní řešení pro širší třídu problémů; ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu; – hodnotí algoritmy podle různých hledisek porovná a vybere pro řešení problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska;	2. Tvorba, testování a provoz softwaru Algoritmické myšlení a rozpoznávání - pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, různé zápisy algoritmů - blokové programování; Programování - návrh programu;
--	---

2. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: – sestaví přehledný program v blokově orientovaném nebo textovém jazyce, program otestuje a optimalizuje; – používá základní programové konstrukce;	3. Tvorba, testování a provoz softwaru Tvorba a vývoj programu – zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); – základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly); – volba nástroje podle zadání úlohy; – návrh programu; Testování programů – způsoby testování programu; – druhy chyb, chybové hlášky; Běh a provoz – verze programu, instalace a aktualizace programu; – hlášení a evidence závad; – nápověda a licence programu;
Žák: – vysvětlí, co je informační systém a co je databáze a k čemu slouží; porovnává vybrané informační systémy z hlediska struktury a vzájemné provázanosti; uvede příklady informačních systémů ve svém oboru; – vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; – formuluje problém a požadavky na jeho řešení, specifikuje a stanoví požadavky na informační systém; – navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů;	3. Informační systémy - práce s daty; - textový editor; - tabulkový editor; - tabulka, její struktura; - řazení a filtrování dat; - vizualizace dat - typografie a webdesign - umělá inteligence - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - chyby v datech; - kódování informací a dat; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě;

– navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; – otestuje svoje řešení informačního systému se skupinou vybraných uživatelů, vyhodnotí výsledek testování, případně navrhne vylepšení, naplánuje kroky k plnému nasazení informačního systému do provozu, rozpozná chybový stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění;	– datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); – model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa);
--	---

3. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: – porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; – rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; – identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; – chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; – s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; – v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů (např. rabbit hole).	4. Digitální technologie Počítačové sítě - Počítačové sítě - obecné principy - Počítačové sítě - protokoly - Počítačové sítě - hardware Řešení technických problémů - Technické problémy: vstupní a výstupní zařízení - Technické problémy: ovládání počítače - Technické problémy: mobilní zařízení - Technické problémy: ovládání počítače Bezpečnost v digitálním prostředí – způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); – sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např.: práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat); – digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; – digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; – sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.

6.11 *Ekonomika*

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář – farmářka
Celková hodinová dotace:	64 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.11.1 Pojetí předmětu ekonomika

6.11.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem ekonomiky je poskytnout žákům základní odborné znalosti z oblasti ekonomiky, které jim umožňují efektivní jednání a hospodárné chování.

Předmět je zaměřen tak, aby žáci zvládli základní ekonomické pojmy a způsoby myšlení nezbytné pro každého občana a dále se připravovali na možnost samotného podnikání v oboru. Žáci se naučí vyhledávat ekonomické informace, orientovat se v konkrétních právních normách, které se týkají podnikání, pracovněprávních vztahů a daňové politiky.

Žáci jednají odpovědně, samostatně, aktivně vyjadřují své názory a úvahy na daná ekonomická témata, dbají na dodržování zákonů, pravidel chování a jednají v souladu s morálními principy, myslí kriticky, tj. ověřují si věrohodnost informací, nenechávají se manipulovat, tvoří si vlastní úsudek, a jsou schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

6.11.1.2 Charakteristika učiva

Vychází z RVP z okruhu ekonomické vzdělávání. Učivo je zařazeno do 2. a 3. ročníku. Žáci získají poznatky ze základů tržní ekonomiky, o možnostech podnikání v oboru, o povinnostech podnikatele a pracovněprávních vztazích na pracovišti.

Dále získávají základní znalosti o hospodaření podniku, naučí se vypočítat mzdy, sociální a zdravotní pojištění a zorientují se v daňové soustavě. Účastní se dalších odborných akcí organizovaných k osvojení základů pro vstup do světa práce.

Rozpis učiva ekonomiky do jednotlivých ročníků

Tematický celek	Ročník
Základní ekonomické pojmy	2.
Trh	2.
Podnikání	2.
Zaměstnanci	2.
Mzdy	2.
Peníze	3.
Pojištění	3.
Státní rozpočet	3.
Daně, sociální a zdravotní pojištění	3.
Daňová evidence	3.

6.11.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Ekonomické vzdělávání usiluje o formování a posilování pozitivního postoje k životu, uvědomění si vlastního názoru, respektování názorů ostatních lidí, získání pocitu jistoty v oblasti ekonomiky a rovnocennosti ve vztahu k ostatním spolupracovníkům, známým a přátelům.

6.11.1.4 Metody a formy práce

Při výuce je nejčastěji využívána metoda informačně receptivní, tzn. metoda vysvětlování doplněná metodou rozhovoru, při kterém využívají žáci svých předchozích zkušeností, na které může učitel při výkladu navázat. Tyto metody jsou pro zvýšení názornosti doplněny metodami názorně demonstračními přímo z trhu práce, aby žáci dokázali vybírat optimální alternativy své profesní a vzdělávací dráhy, aby byli schopni při jednání s potenciálními zaměstnavateli formulovat své představy a prezentovat své kvality.

Výuka probíhá týmovou formou, která využívá integrovaně pojatý obsah učiva. Na závěr tematických celků mohou být zařazeny hodiny opakování a upevňování vědomostí a hodiny ověřování a hodnocení - hodiny diagnostické.

6.11.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá ústní nebo písemnou formou. Písemné zkoušení je prováděno formou krátkých prací, kterými se ověřují znalosti z posledních probíraných témat, nebo formou delších písemných prací vztahujících se k probraným tematickým celkům nebo jejich logicky odděleným částem.

Ústní zkoušení je realizováno formou individuálního rozhovoru se žákem, nebo formou frontálního zkoušení žáků v lavicích. V obou případech je možno zapojit do procesu zkoušení i ostatní žáky.

Důležitým faktorem je také zohlednění aktivity žáka v hodinách, plnění úkolů a zohlednění individuálních předpokladů a vloh jednotlivých žáků.

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy.

6.11.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu ekonomika se nejvíce rozvíjejí komunikativní, personální a sociální kompetence a kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám.

- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním ekonomické terminologie, rozvíjí schopnost vyjadřovat se v projevech písemných i ústních, vhodně se prezentovat a vyjadřovat své názory.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, dovednost analyzovat a řešit problémy, nacházet uplatnění při práci v týmu, připravenost kriticky hodnotit výsledky své práce, přijímat radu od druhých.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě, získává základní informace z pracovního práva a to především o pracovním poměru (vznik, změna a jeho zánik), osvojí si potřebné znalosti o náležitostech pracovní smlouvy, získá přehled o formách podnikání, orientuje se, jak postupovat při výběru právní formy, zná základní povinnosti podnikatele vůči státu, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele.
- **Digitální kompetence** - v rámci předmětu se žáci učí vyhledávat a kriticky hodnotit informace z digitálních zdrojů, jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních technologií pro základní ekonomické úkoly, učí se, jak používat digitální nástroje pro jednoduché výpočty (mzdové výpočty, výpočty úroků), zpracování a vizualizaci ekonomických údajů; důraz je kladen na praktické dovednosti, které jsou užitečné pro správu osobních financí, podnikání a plnění pracovních úkolů; seznamují se s digitálními službami státu.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu ekonomika prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o odborných tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům.
- **Člověk a svět práce** – výuka rozšiřuje informace o občanské gramotnosti v oblasti ekonomie a financování, k usnadnění rozhodování při profesní orientaci a dalším vzdělání, poskytuje informace k dobrému uplatnění absolventů na trhu práce a základy pro vstup do samostatného podnikání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k posouzení vlivu rozvoje ekonomiky na přírodu a životní prostředí a nutnosti trvale udržitelného rozvoje.
- **Člověk a digitální svět** - žáci jsou vedeni k využívání digitálních technologií pro získávání informací, pro jejich zpracování a vizualizaci.

6.11.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

2. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - správně používá základní ekonomické pojmy - chápe roli jednotlivých ekonomických subjektů v národním hospodářství - popíše fáze hospodářského procesu	Základní ekonomické pojmy - potřeby, statky, služby, spotřeba - životní úroveň - hospodářský proces - výroba a výrobní faktory - ekonomické subjekty - ekonomické systémy
- chápe podstatu tržní ekonomiky a význam trhu a konkurence - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - je schopen vysvětlit, kdo představuje nabídku a poptávku - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období	Trh - trh a jeho charakteristika, funkce trhu - tržní subjekty, konkurence - poptávka, nabídka - tržní rovnováha, tržní mechanismus - cena
- rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky, výhody a nevýhody - ví, jak postupovat při založení živnosti - zná podmínky provozování živnosti ve svém oboru - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet - rozliší jednotlivé druhy majetku - chápe rozdíl mezi vlastními a cizími zdroji financování - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; - vypočítá výsledek hospodaření - na příkladu vysvětlí možnosti snižování nákladů a zvyšování výnosů v oboru	Podnikání - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - podnikatelský záměr - zakladatelský rozpočet - majetek a zdroje financování - povinnosti podnikatele - náklady, výnosy, výsledek hospodaření - kalkulace

- sestaví jednoduchou kalkulaci ceny	
- orientuje se v požadavcích zaměstnavatele při získávání a výběru pracovníků - posoudí výhodnost nabídky práce - orientuje se v pracovní smlouvě, zná její náležitosti - dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám	Zaměstnanci - hledání zaměstnání, trh práce - pracovní poměr, pracovní smlouva - vznik, změna a zánik pracovního poměru - práva a povinnosti zaměstnanců - BOZP - odpovědnost zaměstnance
- na příkladu uvede využití jednotlivých forem základní mzdy - uvede formu základní mzdy využívanou v oboru - chápe význam sociálního a zdravotního pojištění - provede jednoduchý výpočet sociálního a zdravotního pojištění - vypočítá čistou mzdu	Mzdy - mzda, její složky - úkolová, časová a podílová mzda - sociální a zdravotní pojištění - zdanění mzdy - výpočet čisté mzdy

3. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům - sestaví a zhodnotí rozpočet domácnosti - navrhne možnosti řešení deficitu či přebytku rozpočtu domácnosti - vysvětlí důsledky nesplácení úvěrů a navrhne možnosti řešení tíživé finanční situace své či domácnosti - dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav a posoudit výhodnost nabízené služby - ví, co je potřebě ke zřízení bankovního účtu - dokáže provést bezhotovostní platbu, orientuje se v bankovním výpisu - dokáže uvést výhody a nevýhody hotovostní a bezhotovostní formy placení - smění peníze podle kurzovního lístku - vysvětlí, jak je možné se zabezpečit na stáří - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory - rozumí rozdílu mezi úrokovou sazbou a RPSN - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění	Peníze - podstata a funkce peněz - inflace - rozpočet domácnosti - hotovostní a bezhotovostní formy placení - cizí měna, kurzovní lístek - služby obchodních bank - bankovní vklady, platební nástroje - úvěrové produkty - úrok, RPSN - spoření (stavební, penzijní)

- posoudí vhodnost úvěru pro konkrétní situaci, chápe rizika zadlužování	
- chápe význam pojištění - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby	Pojištění - podstata pojištění - pojištění životní a neživotní
- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství - uvede typické příjmy a výdaje státního rozpočtu	Státní rozpočet - význam a druhy státního rozpočtu - příjmy a výdaje státního rozpočtu
- vysvětlí význam daní pro stát - charakterizuje jednotlivé daně	Daně, sociální a zdravotní pojištění - daně a daňová soustava ČR - daňové přiznání - zdravotní pojištění - sociální pojištění
- chápe význam daňové evidence pro stanovení základu daně podnikatele - vysvětlí zásady daňové evidence - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad - provede jednoduchý výpočet daní - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob	Daňová evidence - zásady daňové evidence - účetní a daňové doklady - výpočet daně z příjmů - přiznání k dani z příjmů

6.12 Zemědělská biologie

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	32 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.12.1 Pojetí předmětu zemědělská biologie

6.12.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky používat odbornou terminologii a přesně se vyjadřovat, pochopit hlubší a komplexnější vztahy v přírodě, své poznatky uplatnit v profesním i praktickém životě, aktivně se podílet na řešení technologických problémů, pracovat v týmu i samostatně, vyhledávat informace a novinky z různých zdrojů, pružně reagovat na problémy, usilovat o nejvyšší kvalitu své práce s ohledem na životní prostředí, řešit otázky efektivního provozu podniku jako celku, kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se zodpovědně vůči sobě i druhým.

6.12.1.2 Charakteristika učiva

Hlavním úkolem předmětu je získání základních teoretických vědomostí, vytváření pracovních návyků, pěstování osobní zodpovědnosti, tvořivé iniciativy a v neposlední řadě výchova k pečlivé, přesné a odborné práci v odvětví zemědělské biologie. Učivo dává prostor pro aplikaci poznatků získaných v přírodovědné oblasti vzdělávání i v dalších odborných i všeobecných předmětech. Poznání zákonitostí umožní žákům pochopit smysl základních opatření uplatňovaných v technologických procesech. Žáci se naučí chápat rostlinná a živočišná těla s ohledem na jejich biologickou podstatu a zařazení do systematické biologie. Vyučování je úzce provázáno s dalšími odbornými předměty, ekologií, základy strojnictví, informační a komunikační technologií i se všeobecně vzdělávacími předměty. Spolu s předměty pěstování rostlin, chov zvířat, ekonomika podnikání, výběrovými odbornými předměty a odborným výcvikem vede ke splnění požadavků na profil absolventa.

Předmět se vyučuje pouze v prvním ročníku, učivo je rozděleno do 2 tematických celků a je plně zaměřeno na problematiku zemědělských plodin a hospodářských zvířat, dotace hodin je 32. První tematický celek je zaměřený na základy botaniky, učí žáka porozumět složení rostlinného těla, zabývá se významem a funkcí jednotlivých rostlinných orgánů jako je kořen, stonek, list, květ, květenství a tvorba plodů, zabývá se různými způsoby rozmnožování zemědělských plodin a jejich zařazením v systematické biologii. Druhý učební okruh, který je orientován na anatomii a fyziologii hospodářských zvířat, umožní žákovi pochopit souvislosti mezi stavbou a funkcí orgánových soustav a jejich vlivem na užitkovost zvířat.

6.12.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu usiluje o vytváření smyslu pro zodpovědnost, prohloubení morálního a estetického cítění k živým organismům a životnímu prostředí. Přispívá k utváření postojů a hodnotových orientací žáků ke zdravému životnímu stylu.

6.12.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Dalšími používanými metodami jsou řízený rozhovor, diskuse, práce s odborným textem, vyhledávání odborných informací z různých zdrojů. Výuka je doplňována názornými pomůckami – atlasy, modely rostlin a zvířat, obrazy, odbornými časopisy, videozáznamy. Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze na odborných pracovištích a na odborných výstavách.

6.12.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen průběžně při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí s důrazem na hloubku porozumění učivu, za aktivitu a odborné vyjadřování při diskuzi. Hodnotí se přesné vyjadřování včetně používání odborné terminologie základů botaniky i anatomie a fyziologie hospodářských zvířat, jako též schopnost aplikovat poznatky v praxi s ohledem na ekologické a ekonomické aspekty. Hodnocení doplňují písemná prověření vždy po probrání tematického celku. Celkové hodnocení je založeno na kombinaci známek, jejichž kritéria vychází z klasifikačního řádu a z kritérií schválených příslušnou předmětovou komisí. Při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

6.12.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí dále uvedené kompetence.

- **Kompetence k učení** – předmět motivuje k učení, poskytuje žákům různé informační zdroje a používá vhodné učební pomůcky, rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a samostatně zpracovávat úkoly.
- **Komunikativní kompetence** – žáci jsou vedeni k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i na pracovištích, absolventi jsou schopni vyjadřovat své názory, uvést klady a zápory při obhajobě zemědělské biologie.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky přijímat rady a kritiku od druhých lidí, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, zapojit se do odborných soutěží, klást důraz na týmovou práci, nezaújatě zvažovat návrhy druhých.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele, chápe kvalitu jako nástroj konkurenceschopnosti.
- **Digitální kompetence** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti, žáci využívají digitální technologie k vlastnímu celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji, bezpečně, efektivně a účelně pracují s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě a komunikují pomocí digitálních technologií, žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost. Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie moderních strojů a zařízení, a k rozvoji informatického myšlení žáků.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu zemědělská biologie prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti a obohacuje ji o vnímání okolí, krásna a vlivu pěkného prostředí na rozvoj morálně volných vlastností. Rozvíjí schopnost vyjednávání a řešení problémů, přístupu na kompromis a komunikace. Při výuce je zdůrazněna míra odpovědnosti, solidarity a morálky.
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, vyhledat odborné firmy v regionu a specializované podniky v celé ČR. Vhodnou motivací jsou vedeni k odpovědnosti za svůj pracovní a profesní růst.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí, ve kterém žijí, jsou schopni si uvědomovat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život a pochopit vlastní odpovědnost za své jednání v osobním a profesním životě a aktivně se podílet na řešení environmentálních problémů.

- **Člověk a digitální svět** – Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

6.12.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - vysvětlí význam pěstování rostlin - popíše buňku a její složky - charakterizuje pletiva - charakterizuje význam a klasifikaci jednotlivých orgánů rostlin - rozdělí a charakterizuje rozmnožování rostlin - srovná rostliny jednoděložné a dvouděložné - zařadí jednotlivé plodiny do systematiky	1. Zemědělská botanika - význam pěstování rostlin - buňka - pletiva - rostlinné orgány - rozmnožování rostlin - rostliny jednoděložné a dvouděložné - systematická biologie zemědělských plodin
- zařadí hospodářská zvířata do systematiky - rozliší tkáně - popíše krajiny těla hlavních druhů hospodářských zvířat - charakterizuje stavbu a činnost jednotlivých orgánů a orgánových soustav - vysvětlí vliv orgánových soustav na užitkové vlastnosti - srovná anatomii a fyziologii těla savců a ptáků	1. Anatomie a fyziologie hospodářských zvířat - systematická biologie HZ - tkáně - popis těla - základní anatomické názvosloví - orgánové soustavy - srovnání těla savců a ptáků

6.13 Pěstování rostlin

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.13.1 Pojetí předmětu pěstování rostlin

6.13.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky používat odbornou terminologii a přesně se vyjadřovat, pochopit hlubší a komplexnější vztahy v přírodě, své poznatky uplatnit v profesním i praktickém životě, aktivně se podílet na řešení technologických problémů, pracovat v týmu i samostatně, vyhledávat informace a novinky z různých zdrojů včetně digitálních, pružně reagovat na problémy, usilovat o nejvyšší kvalitu své práce s ohledem na životní prostředí, řešit otázky efektivního provozu podniku jako celku, kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se zodpovědně vůči sobě i druhým.

6.13.1.2 Charakteristika učiva

Hlavním úkolem předmětu je získání základních teoretických vědomostí, vytváření pracovních návyků, pěstování osobní zodpovědnosti, tvořivé iniciativy a v neposlední řadě výchova k pečlivé, přesné a odborné práci v odvětví pěstování rostlin. Učivo dává prostor pro aplikaci poznatků získaných v přírodovědné oblasti vzdělávání i v dalších odborných i všeobecných předmětech. Poznání zákonitostí umožní žákům pochopit smysl základních opatření uplatňovaných v technologických procesech. Žáci se naučí pěstovat rostliny s ohledem na jejich biologickou podstatu, technologický postup, ekologické a ekonomické aspekty. Vyučování navazuje na předměty, které má žák již osvojeny, a to biologii, ekologii, základy strojnictví, informační a komunikační technologii i na všeobecně vzdělávací předměty. Spolu s předměty chov zvířat, ekonomika podnikání, výběrovými odbornými předměty a odborným výcvikem vede ke splnění požadavků na profil absolventa.

Předmět se vyučuje tři roky, učivo je rozděleno do 9 tematických celků, dotace hodin 96. Obsah vyučovacího předmětu má dva základní okruhy. První okruh obecného pěstování rostlin, zaměřený na vztah abiotických a biotických složek prostředí, učí žáka hledat a chápat souvislosti mezi procesy a ději propojujícími prostředí a živé soustavy - zahrnuje povětrnostní, klimatické a půdní činitele, osevní postupy, výživu rostlin a hnojení, zpracování půdy, setí a sázení, ošetřování rostlin, zrání, sklizeň, posklizňovou úpravu a skladování zemědělských plodin. Téma ošetřování rostlin během vegetace, které je nedílnou součástí prvního „všeobecného“ okruhu bylo záměrně vynecháno a zpracováno jako samostatný vyučovací předmět. Druhý učební okruh je orientován na pěstitelské technologie. Žák si nejdříve vytvoří soustavu obecných technologických základů, které ve vyšším ročníku aplikuje konkrétně v jednotlivých technologiích pěstování zemědělských plodin. Opatření jsou navrhována s přihlédnutím k moderním zásadám a postupům pěstitelství při současném respektování legislativních předpisů a podmínek trvale udržitelného zemědělství. Součástí prvního obsahového okruhu je také osvojení poznatků spojených s mechanizačními prostředky, tato témata jsou zařazována průběžně s probíráním konkrétního učiva, k němuž se vztahují.

6.13.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu usiluje o vytváření smyslu pro zodpovědnost, prohloubení morálního a estetického citění k živým organismům a životnímu prostředí. Přispívá k utváření postojů a hodnotových orientací žáků ke zdravému životnímu stylu.

6.13.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Dalšími používanými metodami jsou řízený rozhovor, diskuse, práce s odborným textem, vyhledávání odborných informací z různých zdrojů, včetně digitálních. Výuka je doplňována názornými pomůckami – atlasy odrůd, plevelů a škůdců, modely, obrazy, odbornými časopisy, videozáznamy, fóliemi pro zpětný projektor. Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze na odborných pracovištích a na odborných výstavách.

6.13.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen průběžně při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí s důrazem na hloubku porozumění učivu, za aktivitu a odborné vyjadřování při diskuzi. Hodnotí se přesné vyjadřování včetně používání odborné terminologie, schopnost posoudit klady a zápory jednotlivých typů zpracování půdy, výživy a hnojení a ošetřování rostlin, pěstebních technologií a schopnost aplikovat poznatky v praxi s ohledem na ekologické a ekonomické aspekty. Hodnocení doplňují písemná prověření vždy po probrání tematického celku. Celkové hodnocení je založeno na kombinaci známek, jejichž kritéria vychází z klasifikačního řádu a z kritérií schválených příslušnou předmětovou komisí. Při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

6.13.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí dále uvedené kompetence.

- **Kompetence k učení** – předmět motivuje k učení, poskytuje žákům různé informační zdroje a používá vhodné učební pomůcky, rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a samostatně zpracovávat úkoly.
- **Komunikační kompetence** – žáci jsou vedeni k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i na pracovištích, absolventi jsou schopni vyjadřovat své názory, uvést klady a zápory při obhajobě vybraných pěstelských technologií.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky přijímat rady a kritiku od druhých lidí, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, zapojit se do odborných soutěží, klást důraz na týmovou práci, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele, chápe kvalitu jako nástroj konkurenceschopnosti.
- **Digitální kompetence** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti, žáci využívají digitální technologie k vlastnímu celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji, bezpečně, efektivně a účelně pracují s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě a komunikují pomocí digitálních technologií, žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost. Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie moderních strojů a zařízení, a k rozvoji informatického myšlení žáků.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu pěstování rostlin prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti a obohacuje ji o vnímání okolí, krásna a vlivu pěkného prostředí na rozvoj morálně

volních vlastností. Rozvíjí schopnost vyjednávání a řešení problémů, přístupu na kompromis a komunikace. Při výuce je zdůrazněna míra odpovědnosti, solidarity a morálky.

- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, vyhledat odborné firmy v regionu a specializované podniky v celé ČR. Vhodnou motivací jsou vedeni k odpovědnosti za svůj pracovní a profesní růst.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí, ve kterém žijí, jsou schopni si uvědomovat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život a pochopit vlastní odpovědnost za své jednání v osobním a profesním životě a aktivně se podílet na řešení environmentálních problémů.
- **Člověk a digitální svět** – Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

6.13.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - vysvětlí význam pěstování rostlin - popíše prostředí rostlin a jeho složky - charakterizuje povětrnostní činitele - odůvodní význam předpovědi počasí - charakterizuje podnebí ČR	1. Povětrnostní a klimatické činitele - význam pěstování rostlin - prostředí rostlin a jeho složky - povětrnostní činitele - zjišťování meteorologických prvků - klimatické činitele, podnebí ČR
- definuje půdu a popíše její vznik - vyjmenuje složky zemské kůry - vysvětlí druhy zvětrávání - popíše proces vzniku půdy - popíše půdní profil - charakterizuje složky půdy - charakterizuje fyzikální, chemické a biologické vlastnosti půdy včetně strukturnosti jako zvláštní vlastnosti půdy - vyjmenuje půdní druhy a půdní typy - odůvodní význam posuzování půd - popíše erozi půd a vysvětlí protierozní opatření - vysvětlí zavlažování a odvodňování půd	2. Půdní činitele - pojem půdy - zemská kůra a zvětrávání - proces vzniku půdy - půdní profil - složení půdy - vlastnosti půdy - půdní druhy a typy - posuzování půd - eroze půdy a protierozní ochrana - úprava vodního režimu v půdě
- definuje základní pojmy - vysvětlí biologické a ekonomické zásady střídání plodin	3. Osevní postupy - základní pojmy - zásady střídání plodin
- popíše látkové a prvkové složení těla - vysvětlí význam hlavních živin pro růst a vývin rostlin - charakterizuje vhodné způsoby výroby a použití statkových a průmyslových hnojiv	4. Výživa rostlin a hnojení - složení rostlinného těla - příjem a využití rostlinných živin - statková hnojiva - průmyslová hnojiva - uskladnění hnojiv

- objasní možné negativní vlivy hnojení na životní prostředí - vysvětlí správné uskladnění statkových a průmyslových hnojiv	
--	--

2. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - vysvětlí základní rozdíly mezi tradičním a minimálním zpracováním půdy - charakterizuje jednotlivé úkony základního zpracování půd (podmítka, orba) a předseťového zpracování půdy (smykování, vláčení, válení, kypření) - vysvětlí vliv mechanizace na půdu, uvede negativní důsledky	5. Zpracování půdy - základní zpracování půdy - příprava půdy před setím a sázením - minimální zpracování půdy - mechanizace a její vliv na půdu
- charakterizuje vznik osiva a sadby - popíše a vysvětlí význam vlastností osiva a sadby pro setí - popíše a vysvětlí přípravu osiva a sadby pro setí - popíše a vysvětlí způsoby setí a sázení - odůvodní dobu, hloubku a šířku setí a sázení u jednotlivých druhů plodin	6. Setí a sázení - osivo a sadba - vlastnosti osiva a sadby - příprava osiva a sadby - způsoby setí a sázení - zakládání porostů
- vyjmenuje a popíše stupně zralosti - charakterizuje sklizeň jednotlivých plodin, včetně použitých mechanizačních prostředků - vysvětlí význam posklizňové úpravy jednotlivých plodin	7. Zrání, sklizeň, posklizňová úprava a skladování zemědělských plodin - stupně zralosti - sklizeň - posklizňová úprava - skladování
- charakterizuje význam, biologický popis, půdní a podnební podmínky, osevní postup, výživu a hnojení, přípravu půdy, setí, ošetřování během vegetace, sklizeň a posklizňovou úpravu jednotlivých zástupců obilnin	8. Technologie pěstování zemědělských plodin - pěstování obilnin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - vysvětlí základní rozdíly mezi tradičním a minimálním zpracováním půdy - charakterizuje jednotlivé úkony základního zpracování půd (podmítka, orba) a předseťového zpracování půdy (smykování, vláčení, válení, kypření) - vysvětlí vliv mechanizace na půdu, uvede negativní důsledky	5. Zpracování půdy - základní zpracování půdy - příprava půdy před setím a sázením - minimální zpracování půdy - mechanizace a její vliv na půdu
- charakterizuje vznik osiva a sadby - popíše a vysvětlí význam vlastností osiva a sadby pro setí - popíše a vysvětlí přípravu osiva a sadby pro setí - popíše a vysvětlí způsoby setí a sázení - odůvodní dobu, hloubku a šířku setí a sázení u jednotlivých druhů plodin	6. Setí a sázení - osivo a sadba - vlastnosti osiva a sadby - příprava osiva a sadby - způsoby setí a sázení - zakládání porostů
- vyjmenuje a popíše stupně zralosti - charakterizuje sklizeň jednotlivých plodin, včetně použitých mechanizačních prostředků - vysvětlí význam posklizňové úpravy jednotlivých plodin	7. Zrání, sklizeň, posklizňová úprava a skladování zemědělských plodin - stupně zralosti - sklizeň - posklizňová úprava - skladování
- charakterizuje význam, biologický popis, půdní a podnební podmínky, osevní postup, výživu a hnojení, přípravu půdy, setí, ošetřování během vegetace, sklizeň a posklizňovou úpravu jednotlivých zástupců obilnin	8. Technologie pěstování zemědělských plodin - pěstování obilnin

6.14 Ochrana rostlin

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	32 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.14.1 Pojetí předmětu Ochrana rostlin

6.14.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu ochrana rostlin je rozvíjení, prohlubování a rozšiřování vědomostí a dovedností získaných v biologické a chemické složce přírodovědného vzdělání. Žáky seznamuje se základními pojmy rostlinolékařství, vysvětluje jim vztahy mezi kulturními rostlinami a škodlivými činiteli. Popisuje škodlivost chorob, škůdců a plevelů. Charakterizuje typické symptomy jednotlivých poškození a ukazuje možnosti jejich eradikace v porovnání konvenčního a ekologického zemědělství. Probírané učivo úzce navazuje na některé tematické celky odborných předmětů – pěstování rostlin, chov zvířat (zoohygienu), základy mechanizace, odborný výcvik a částečně i do ekonomických předmětů. Po absolvování závěrečné zkoušky je úroveň žáka ohodnocena získáním I. stupně odborné způsobilosti pro nakládání s chemickými látkami v zemědělství (*za držitele osvědčení I. stupně se považují osoby v období 3 let po ukončení středního vzdělání s výučním listem v oboru Zemědělec – farmář – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES, zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 299/2017 Sb. § 86 a příslušné prováděcí vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 206/2012 Sb.*).

Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci dovedli aplikovat získané poznatky v odborné složce vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě. Žáci dovedou využít běžných chemických látek v odborné praxi i v občanském životě a rozpoznat jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí, pochopit a osvojit si vybrané pojmy, zákonitosti, terminologii a chemické názvosloví a uplatnit tyto znalosti a dovednosti při řešení úloh. Aktivně zvládají základní pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami a využívají informační technologie k získávání dalších poznatků.

6.14.1.2 Charakteristika učiva

Vyučování předmětu ochrana rostlin je vedeno tak, aby žáci upevnili a rozvinuli svůj vztah k živým organismům a jejich prostředí, uvědomili si svoji odpovědnost za dodržování agroenvironmentálních zásad zemědělství, jak současné tak budoucím generacím a posoudili dopady ochrany rostlin na kvalitu zemědělských produktů, přírodní rovnováhu a životní prostředí.

● Strategie výuky

Předmět je rozdělen na 12 hlavních tematických celků, které na sebe navazují. Jejich hlavní náplní je studium škodlivých činitelů.

Součástí výuky jsou odborné exkurze v okolních zemědělských podnicích, podle možností i návštěvy tematických výstav.

6.14.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu Ochrana rostlin směřuje k tomu, aby žáci přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání, byli ochotni klást si existenční a etické otázky a hledat na ně řešení, vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace. Žáci dodržují zásady a předpisy BOZP.

6.14.1.4 Metody a formy práce

Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky a modelů. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací.

6.14.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k přírodním vědám, získávání a využívání znalostí jako celoživotní potřebě.

Při hodnocení se bude klást důraz na porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v životě. Důležitým kritériem pro hodnocení je dále adekvátní zohlednění aktivity žáka při výuce, jejich spontánního zapojování do dialogické metody výuky, schopnost a kvalita diskuse nad problémem. Dalším důležitým kritériem je dostatečná frekvence a různorodost ústního a písemného zkoušení s ohledem na rozvoj klíčových kompetencí.

Ústní zkoušení je prováděno individuálně, tzv. před tabulí, nebo frontálně kladením otázek s možností doplňování či zpřesňování odpovědí jinými žáky. Písemné zkoušení je aplikováno formou delších písemných prací a je doplňováno písemnými testy.

6.14.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce ochrany rostlin jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány níže uvedené dovednosti.

- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí schopnost vhodně se vyjadřovat, obhajovat a formulovat své myšlenky, názory a postoje, diskutovat a respektovat názory druhých.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky efektivitě, využívání zkušeností, pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.
- **Matematické kompetence** – předmět učí žáky aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úloh.
- **Digitální kompetence** - učíme žáky používat základní digitální nástroje a software, které jsou specifické pro jejich odborné zaměření. Podporujeme žáky při využívání digitálních technologií pro efektivní plnění odborných úkolů a praktických cvičení. Vedeme žáky k používání digitálních nástrojů při vytváření jednoduché odborné dokumentace a komunikaci v jejich profesi.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu chemie prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti.
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, jsou vedeni k uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělávání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí.
- **Člověk a digitální svět** – Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

6.14.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

2. ročník

1 hodina týdně 32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - popíše význam ochrany rostlin; - vyjmenuje nejdůležitější právní předpisy pro ochranu rostlin a na ochranu veřejného zdraví a životního prostředí; - charakterizuje právní předpisy týkající se přípravků a jejich používání a právní předpisy na ochranu veřejného zdraví a životního prostředí; - rozliší bezpečnostní značky; - řídí se pokyny bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s přípravky na ochranu rostlin; - vysvětlí pokyny pro bezpečně zacházení s daným přípravkem na ochranu rostlin, rozsah povoleného použití, vysvětlí bezpečnostní značky; - vyjmenuje standardní věty nebezpečnosti (toxicitě); - determinuje délku ochranné lhůty po použití přípravku na ochranu rostlin; - popíše způsoby likvidace obalů, kontaminovaných materiálů a zbytku postřikové kapaliny; - charakterizuje doporučené postupy sloužící k omezení vlivu přípravků na osobu aplikující přípravek (osobní ochranné pracovní pomůcky); - objasní ochranná pásma vodních zdrojů a režim používání přípravků s cílem jejich ochrany;	1. Rostlinolékařská legislativa - Úvod do ochrany rostlin, právní předpisy na ochranu rostlin a ochranu veřejného zdraví a životního prostředí (zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších právních předpisů, a navazujících prováděcích vyhlášek Ministerstva zemědělství).
Žák: - definuje a vysvětlí pojem integrovaná ochrana rostlin; - charakterizuje integrovanou, biologickou a nechemickou ochranu rostlin; - popíše zásady ochrany rostlin vztahující se k ekologickému zemědělství; - popíše provoz zařízení na aplikaci přípravku (seřizování, aplikace, údržba, kontrolní testování, rizikové oblasti aplikace apod.) včetně jejich přepravy;	2. Metody v ochraně rostlin - Metody v ochraně rostlin, integrovaná ochrana rostlin, ekologické zemědělství ve vztahu k ochraně rostlin.
Žák: - popíše zdroje infekce; - vysvětlí preventivní ochranu proti zdrojům infekce;	3. Zdroje infekce a základy preventivní ochrany - Zdroje infekce a základy preventivní ochrany

Žák: - rozdělí přípravky na ochranu rostlin;	3. Přípravky na ochranu rostlin - Přípravky na ochranu rostlin – rozdělení.
Žák - determinuje významné choroby a škůdce pěstovaných rostlin; - uvede možnosti použití konkrétního přípravku na ochranu rostlin;	4. Choroby a škůdci polních plodin - Choroby a škůdci obilnin a kukuřice, rostlinolékařský portál - Choroby a škůdci luskovin, rostlinolékařský portál - Choroby a škůdci olejnin, rostlinolékařský portál - Choroby a škůdci okopanin, rostlinolékařský portál - Choroby a škůdci pícnin, rostlinolékařský portál - Choroby a škůdci přadných rostlin (len, konopí), rostlinolékařský portál - Choroby a škůdci siličnatých rostlin (chmel), rostlinolékařský portál
Žák: - rozdělí plevel; - určí významné druhy plevelných rostlin a objasní způsoby regulace zaplevelení;	5. Plevel - Plevel polních plodin

6.15 Pastvinářství

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	32 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.15.1 Pojetí předmětu pastvinářství

6.15.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům základní vědomosti a dovednosti pro obhospodařování pastevního porostu a následně problematiky výživy pasených zvířat. Žák je veden k používání odborné terminologie, k dodržování welfare (zdraví a pohody zvířat), k úsilí o nejvyšší kvalitu své práce s ohledem na chovaná zvířata a životní prostředí, k řešení otázky efektivního provozu podniku jako celku.

Vyučovací předmět vede žáky k hlubšímu pochopení přírodních jevů a zákonitostí a k utváření žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí. Podílí se i na vzniku etického a estetického vědomí ve vztahu k živým organismům. Cílem je naučit žáky využívat přírodovědných poznatků a dodržovat zásady trvale udržitelného rozvoje v profesním i osobním životě.

6.15.1.2 Charakteristika učiva

Vyučovací předmět pastvinářství vychází z obsahového okruhu RVP - pěstování rostlin a chov zvířat. Dává prostor pro aplikaci přírodovědných poznatků. Žáci se naučí pěstovat pastevní porost, rozeznat základní druhy rostlin v lučních a pastevních porostech, posoudit kvalitu pastevní píce, vybrat vhodný systém pastvy, obhospodařovat pastviny, vybrat vhodná technická zařízení na pastvinách. Jsou vedeni k tomu, aby dokázali zvířata nejen pást, ale i pastevně odchovat, včetně zoohygienické problematiky. Výuka směřuje k respektování přirozeného způsobu výživy a chovu zvířat v souladu s ekonomickými, ekologickými a krajinotvornými aspekty výroby.

Předmět se vyučuje ve 2. ročníku, učivo je rozděleno do 7 tematických celků. V úvodní části žáci řeší otázky spojené s růstem a kvalitou pastevní píce při zvolení vhodnosti druhů rostlin. Druhá část je zaměřena na organizaci pastvy a pastevních systémů. Třetí celek stanovuje technologie vhodné k ošetřování luk a pastvin, prohlubuje znalosti z předmětu mechanizace zemědělství. Čtvrtý celek stanovuje technické vybavení pastvin s ohledem na welfare (zdraví a pohodu zvířat), s podobným zaměřením je i pátá část, která je však silně zaměřena na zoohygienu a prevenci proti nemocem. Poslední dva celky se zabývají odchovem a chovem jednotlivých druhů a kategorií zvířat.

6.15.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu usiluje o vytváření smyslu pro zodpovědnost, prohloubení morálního a estetického cítění k živým organismům a životnímu prostředí. Přispívá k utváření postojů a hodnotových orientací žáků ke zdravému životnímu stylu, posiluje odpovědnost za svá rozhodnutí a činy, motivuje k celoživotnímu vzdělávání osobním i profesním životě.

6.15.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Dalšími používanými metodami jsou řízený rozhovor, diskuse, práce s odborným textem, vyhledávání odborných informací z různých zdrojů. Výuka je doplňována názornými pomůckami – atlasy odrůd, plevelů a škůdců, modely, obrazy, odbornými časopisy, videozáznamy, fóliemi pro zpětný projektor. Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze na odborných pracovištích a na odborných výstavách.

6.15.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen průběžně při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí s důrazem na hloubku porozumění učivu, za aktivitu a odborné vyjadřování při diskuzi. Hodnotí se schopnost aplikovat poznatky v praxi s ohledem na ekologické a ekonomické aspekty. Hodnocení doplňují písemná zkoušení vždy po probrání tematického celku. Celkové hodnocení je založeno na kombinaci známek, jejichž kritéria vychází z klasifikačního řádu a z kritérií schválených příslušnou předmětovou komisí. Při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

6.15.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí následující kompetence.

- **Kompetence k učení** – předmět motivuje k učení, poskytuje žákům různé informační zdroje, rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a samostatně zpracovávat úkoly.
- **Komunikativní kompetence** – žáci jsou vedeni k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i na pracovištích, absolventi jsou schopni vyjadřovat své názory, uvést klady a zápory při obhajobě zvolených postupů.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky přijímat rady a kritiku od druhých lidí, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, zapojit se do odborných soutěží, klást důraz na týmovou práci, nezaujatě zvažovat návrhy druhých lidí, uznávat autoritu nadřízených, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života, hodnotí různé způsoby řešení problému z hlediska jejich správnosti a efektivity, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně, respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti ostatních žáků.
- **Matematické kompetence** – absolventi jsou připraveni používat správně pojmy, jednotky, vztahy při řešení praktických úloh.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, řídí se správnými zásadami obhospodařování pastvin s ohledem na životní prostředí, jedná ekonomicky a kvalitně, profesionálně zachází se zvířaty, dodržuje příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, protipožární předpisy, hygienické a zooveterinární předpisy, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele, chápe kvalitu jako nástroj konkurenceschopnosti.
- **Digitální kompetence** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti, žáci využívají digitální technologie k vlastnímu celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji, bezpečně, efektivně a účelně pracují s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě a komunikují pomocí digitálních technologií, žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost. Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie moderních strojů a zařízení, a k rozvoji informatického myšlení žáků.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu pastvinářství prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti a obohacuje ji o vnímání okolí. Při výuce je zdůrazněna míra odpovědnosti, solidarity a morálky.

- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, vyhledat odborné firmy v regionu a specializované podniky v celé ČR. Vhodnou motivací jsou vedeni k odpovědnosti za svůj pracovní a profesní růst.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí, ve kterém žijí, jsou schopni si uvědomovat nebezpečí negativních dopadů na životní prostředí nebo na welfare (zdraví a pohodu) zvířat při nesprávné volbě dané technologie.
- **Člověk a digitální svět** – Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

6.15.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - vysvětlí význam pastvinářství - určí nejvhodnější dobu pro spásání vzhledem k růstu rostlin - vyjmenuje nejběžnější rostlinné druhy pastvin - posoudí stravitelnost píce - orientuje se v druzích pastevních systémů, jejich výhodách či nevýhodách - porovnává jednotlivé pastevní systémy - vysvětlí dobu trvání pastevní sezóny	1. Pastevní porost - význam pastvinářství - růst rostlin - nejrozšířenější druhy rostlin v lučních pastevních porostech - kvalita pastevní píce
- popíše principy zakládání pastvin vzhledem ke krajině - zvolí správné druhové složení porostů - zvolí vhodnou technologii ošetřování pastvin - vysvětlí úlohu jednotlivých živin ve výživě travních porostů - řídí se správnými zásadami hnojení travních porostů - orientuje se v zásadách správné údržby pastvin ve vztahu k plevelným rostlinám	2. Pastevní systémy - kontinuální pastva - rotační pastva - další způsoby pastvy - porovnání pastevních systémů - doba trvání pastevní sezóny
- charakterizuje zásady bezpečné manipulace se zvířaty - uvede typy oplocení pastvin - vyjmenuje ostatní zařízení pastvin a jejich význam - objasní význam vody pro zvířata na pastvě a její vhodné zabezpečení	3. Obhospodařování pastvin - zakládání pastevních porostů - mechanické ošetřování pastevních porostů - základy hnojení travních porostů - úloha živin ve výživě travních porostů - regulace plevelů na loukách a pastvinách
- definuje zdravotní význam pastvy - charakterizuje cizopasníky na pastvinách - vymezí opatření při zdravotních poruchách	4. Technická zařízení na pastvinách - manipulace se zvířaty - ohrazení pastvin - ostatní zařízení - napájení zvířat na pastvině
	5. Zoohygiena zvířat na pastvě - zdravotní význam pastvy - cizopasníci na pastvinách - zdravotní poruchy přežvýkavců zaviněné nesprávnou výživou

- objasní optimální podmínky pro nárůst píce - určí zatížení pastviny - vypočítá výnos pastvin - vysvětlí vliv pastvy na porost - popíše životní projevy pasených zvířat - řídí se principy přípravy zvířat na pastvu	6. Pastevní odchov zvířat - nárůst píce - zatížení pastviny - zjišťování výnosu pastvin - vliv pastvy na porost - životní projevy pasených zvířat - příprava zvířat na pastvu
- uvede správné zásady pastvy jednotlivých kategorií zvířat - popíše odchov jalovic na pastvě - vysvětlí význam kondice zvířat - charakterizuje organizaci pastvy - vyčlení rizika pastvy - zvolí vhodnou techniku pastvy - objasní zvláštnosti pastvy v chráněných územích - objasní vhodnost volby plemene ovčáckého psa a jeho speciální výcvik	7. Pastva jednotlivých kategorií zvířat - odchov jalovic na pastvě - pastva dojnic - pastva masného skotu - pastva ovcí a koz - pastva koní - pastva v chráněných územích - ovčácký pes

6.16 Chov zvířat

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	176 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.16.1 Pojetí předmětu chov zvířat

6.16.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky aktivně se podílet na řešení technologických problémů chovu hospodářských i drobných domácích zvířat, používat odbornou terminologii a přesně se vyjadřovat, pochopit hlubší a komplexnější vztahy v přírodě, usilovat o nejvyšší kvalitu své práce s ohledem na chovaná zvířata, pružně reagovat na problémy chovu, dbát na zdraví a pohodu zvířat (welfare), která je těsně spjata s jejich přirozeným způsobem života, pracovat v týmu i samostatně, řešit otázky efektivního provozu podniku jako celku, přispívat k utváření postojů a hodnotových orientací žáka.

6.16.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – chov zvířat. Žáci se učí jak krmit a ošetřovat jednotlivé druhy a kategorie zvířat, jak dojit, vést stájovou evidenci, sledovat zdravotní stav a provádět základní zooveterinární opatření v chovu hospodářských a drobných domácích zvířat. Jsou vedeni k tomu, aby dokázali posoudit ekonomické a ekologické aspekty výroby. Výuka směřuje k modernímu chovatelství, k respektování a naplňování legislativních předpisů a doporučení. Žák by měl být schopen uplatnit své znalosti v praxi, být rozhodným a zodpovědným ve svém jednání i ve vztahu ke zvířatům s ohledem na jejich zdraví a pohodu (welfare). Vyučování navazuje na předměty, které má žák již osvojeny, a to biologii, ekologii, strojnictví, informační a komunikační technologii i všeobecně vzdělávací předměty. Spolu s předměty pěstování rostlin, ekonomika podnikání, výběrovými odbornými předměty a odborným výcvikem vede ke splnění požadavků na profil absolventa.

Předmět se vyučuje tři roky, učivo je rozděleno do 14 tematických celků. Obsah vyučovacího předmětu má tři základní tematické okruhy. První okruh všeobecného přehledu zahrnující anatomii a fyziologii hospodářských zvířat, základní zootechnické pojmy, zásady výživy a krmení, stejně jako vybrané kapitoly ze zoohygieny a prevence umožní žákovi pochopit souvislosti mezi stavbou a funkcí orgánových soustav a jejich vliv na užitkovost zvířat. Druhý učební okruh je zaměřen na chov jednotlivých kategorií hospodářských zvířat (skot, prasata) a specifika chovu. Součástí druhého obsahového okruhu je osvojení poznatků spojených s mechanizačními prostředky, tato témata jsou zařazována průběžně s probíráním kategorie zvířat, k níž se vztahují. Třetí okruh se pak zabývá chovem jednotlivých druhů drobných hospodářských a domácích zvířat jako jsou ovce, kozy, slepice, krůty, kachny a husy, králíci a kožešinová zvířata. Čtrnáctý celek rozšiřuje učivo o méně rozšířené chovy zvířat jako je chov perliček, japonských křepelek, holubů, lovné zvěře srstnaté a pernaté, ryb, včel, pštrosů, hlemýžďů, kalifornských žížal a další netradičních chovů zvířat.

V každé části se žáci seznamují s plemeny jednotlivých druhů, jejich plemenitbou, ale i ošetřováním, výživou a ustájením. Jednotlivé technologie jsou probírány tak, aby žák respektoval současné legislativní předpisy, moderní zásady a postupy v chovu zvířat a uplatňoval principy etologie, ekologie a vztahu k přírodě.

6.16.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu chov zvířat posiluje pozitivní postoj k životu, přírodě, životnímu prostředí na Zemi, k dodržování zásad udržitelného rozvoje, posiluje odpovědnost za svá rozhodnutí a činy,

spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, motivuje k celoživotnímu vzdělávání v osobním i profesním životě.

6.16.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Dalšími používanými metodami jsou řízený rozhovor, diskuse, práce s odborným textem, vyhledávání odborných informací z různých zdrojů.

Výuka je doplňována názornými pomůckami – atlasy plemen, modely, obrazy, odbornými časopisy, videozáznamy, fóliemi pro zpětný projektor. Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze na odborných pracovištích a na odborných výstavách.

6.16.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen průběžně při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí s důrazem na hloubku porozumění učivu, za aktivitu a odborné vyjadřování při diskuzi. Hodnotí se přesné vyjadřování včetně používání odborné terminologie, schopnost posoudit klady a zápory jednotlivých typů ustájení, ošetřování, výživy a krmení a použitých technologií v chovu hospodářských zvířat a schopnost aplikovat poznatky v praxi s ohledem na ekologické a ekonomické aspekty. Hodnocení doplňují písemná prověření vždy po probrání tematického celku. Celkové hodnocení je založeno na kombinaci známek, jejichž kritéria vychází z klasifikačního řádu a z kritérií schválených příslušnou předmětovou komisí. Při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

6.16.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí dále uvedené kompetence.

- **Kompetence k učení** – předmět motivuje k učení, poskytuje žákům různé informační zdroje a používá vhodné učební pomůcky, rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a samostatně zpracovávat úkoly.
- **Komunikační kompetence** – žáci jsou vedeni k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i na pracovištích, absolventi jsou schopni vyjadřovat své názory a diskutovat o vhodnosti volby technologií chovu daného druhu hospodářských drobných domácích zvířat podle chovatelských podmínek.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky přijímat rady a kritiku od druhých lidí, přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly, zapojit se do odborných soutěží, klást důraz na týmovou práci, nezaújatě zvažovat návrhy druhých, ověřovat si získané poznatky a kriticky zvažovat názory a postoje jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků), předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i veřejném.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, ovládá výživu a krmení jednotlivých druhů a kategorií zvířat, zná technická a technologická zařízení, jedná ekonomicky a kvalitně, profesionálně zachází se zvířaty, dodržuje příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, protipožární předpisy, hygienické, zootechnické a veterinární předpisy, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele, chápe kvalitu jako nástroj konkurenceschopnosti.
- **Digitální kompetence** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti, žáci využívají digitální technologie k vlastnímu

celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji, bezpečně, efektivně a účelně pracují s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě a komunikují pomocí digitálních technologií, žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost. Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie moderních strojů a zařízení, a k rozvoji informatického myšlení žáků.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu chov zvířat prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti. Při výuce je zdůrazněna míra odpovědnosti, solidarity a morálky.
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, vyhledat odborné firmy v regionu a specializované podniky v celé ČR. Vhodnou motivací jsou vedeni k odpovědnosti za svůj pracovní a profesní růst.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí, ve kterém žijí, jsou schopni si uvědomovat nebezpečí negativních dopadů na životní prostředí nebo na welfare (zdraví a pohodu) zvířat při nesprávné volbě dané technologie
- **Člověk a digitální svět** – Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

6.16.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - vyjmenuje předky hlavních hospodářských zvířat - popíše vliv domestikace na hospodářská zvířata - určí základní plemena hospodářských zvířat - vyjmenuje česká plemena zvířat zařazená mezi genové rezervy - popíše základní morfologické a fyziologické vlastnosti - posoudí zevnějšek zvířat - charakterizuje jednotlivá zbarvení zvířat včetně odznaků - změří základní tělesné rozměry s použitím vhodných měřidel - charakterizuje jednotlivé užitkové vlastnosti a vyjmenuje vnitřní a vnější činitele, které je ovlivňují - vysvětlí význam selekce, kontroly užitkovosti a kontroly dědičnosti - objasní rozdíl mezi čistokrevnou plemenitbou a křížením, uvede příklady - popíše způsoby označování a evidence hospodářských zvířat	1. Obecná zootechnika - domestikace - plemena hospodářských zvířat - morfologické vlastnosti - barvy a odznaky zvířat - posuzování zevnějšku a měření zvířat - základní fyziologické vlastnosti - užitkové vlastnosti - plemenářská práce, selekce - označování a evidence hospodářských zvířat - plemenitba HZ, stupně dospělosti

- charakterizuje plemenitba hospodářských zvířat - rozliší stupně dospělosti - popíše připouštění hospodářských zvířat - vysvětlí inseminaci - charakterizuje březost - popíše porod - objasní péči o mládě po narození a o matku po porodu - vysvětlí odchov hospodářských zvířat - charakterizuje etologii hospodářských zvířat - popíše vliv chovu zvířat na životní prostředí	- připouštění HZ - inseminace - březost - porod - péče o mládě po narození a o matku po porodu - odchov hospodářských zvířat - etologie hospodářských zvířat - chov zvířat a životní prostředí
- vysvětlí význam bílkovin, sacharidů, lipidů, minerálních látek a vitamínů pro výživu zvířat - rozdělí krmiva podle původu - charakterizuje krmné směsi - určí předložené vzorky krmiv, odhadne jejich kvalitu - popíše jednotlivé způsoby konzervace píce - vysvětlí úpravu krmiv - posoudí vhodnost předložených krmiv ke zkrmování pro jednotlivé druhy hospodářských zvířat - sestaví jednoduchou krmnou dávku - charakterizuje napájení zvířat - vysvětlí způsoby podávání krmiv	2. Výživa a krmení hospodářských zvířat - živiny a vitamíny - rozdělení a původ krmiv - krmné směsi, uskladnění krmiv - konzervace píce - úprava krmiv - krmné dávky a výběr krmiv - napájení zvířat - podávání krmiv
- umí profesionálně ošetřovat a zacházet se zvířaty - dodržuje bezpečnostní a hygienické předpisy v chovech zvířat - objasní povinnosti chovatelů - charakterizuje hygienické podmínky pro zdravý a úspěšný chov - charakterizuje a používá termíny desinfekce, dezinsekce a deratizace - chrání zvířata proti týrání - definuje welfare (zdraví pohodu zvířat) - sleduje zdravotní stav zvířat - popíše a na zvířeti rozpozná základní příznaky nemoci - orientuje se v rozdělení a příčinách základních nemocí hospodářských zvířat - popíše základní zoonózy - umí podávat základní léky zvířatům - umí fixovat zvířata - objasní izolaci zvířat - charakterizuje postup při asanačním opatření (odstraňování kadaverů)	3. Zoohygienda a prevence chorob - ošetřování a zacházení se zvířaty - bezpečnostní a hygienické předpisy v chovech zvířat - ochrana zvířat proti týrání - welfare - zdraví a nemoc zvířat - klasifikace nemocí - příčiny nemocí - zoonózy - první pomoc zvířatům - léčiva, léky, - podávání léků zvířatům - fixace zvířat - izolace zvířat - asanační opatření - veterinární a zootechnická opatření

- charakterizuje postupy při veterinárních a zootechnických opatřeních	
--	--

2. ročník

2,5 hodiny týdně

celkem 80 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - orientuje se v situaci chovu v ČR - charakterizuje význam chovu - zná krmení, napájení a ošetřování jednotlivých kategorií skotu - obsluhuje jednoduché stroje, provádí jednoduchou údržbu - zná ruční i strojní dojení dojníc - popíše ošetření mléka po nadojení - popíše a na zvířeti rozpozná příznaky říje, březosti a blížícího se porodu - popíše přípravu plemenice na porod - popíše ošetření matky a mláďete po porodu - charakterizuje odchov plemenných býčků a jejich následný chov na ISB - orientuje se v různých způsobech výkrmu skotu - zná podstatu získávání a složení mléka - ekonomicky zhodnotí výrobu mléka a hovězího masa - váží zvířata a eviduje přírůstky	4. Chov skotu - význam chovu - mléčná užitkovost - masná užitkovost - plemena skotu - reprodukce v chovu skotu - odchov telat - chov jalovic - chov dojníc - produkce mléka - získávání mléka - chov plemenných býků - výkrm skotu
- orientuje se v situaci chovu v ČR - charakterizuje význam chovu - popíše krmení, napájení a ošetřování jednotlivých kategorií prasat - zná obsluhu jednoduchých strojů, popíše jednoduchou údržbu - popíše a na zvířeti rozpozná příznaky říje, březosti a blížícího se porodu - zná přípravu plemenice na porod a ošetření matky po porodu a mláďete po narození - váží zvířata a eviduje přírůstky - vhodně používá nářadí a náčiní - popíše ošetřování masa na jatkách - vyjmenuje jatečné produkty a masné výrobky a jejich kontrolu jakosti	5. Chov prasat - význam chovu, plemena prasat - hybridizační program - chov prasnic - odchov selat - chov plemenného kance - odchov plemenných prasat - výkrm prasat - zpeněžování prasat - zpracování jatečných prasat

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
- popíše význam chovu ovcí - charakterizuje jednotlivé užitkové vlastnosti (plodnost, produkce vlny, masa a mléka) - popíše složení ovčí vlny a stavbu rouna, charakterizuje vlastnosti vlny a její hodnocení podle stupnice - charakterizuje plemena ovcí - popíše zapouštění, březost a porod ovcí - vysvětlí odchov jehňat - objasní způsoby ošetřování, ustájení a výživy jednotlivých kategorií - popíše stříž ovcí, ošetření a prodej vlny - charakterizuje způsoby výkrmu ovcí - objasní výrobu ovčího mléka sýrů - vysvětlí chov ovcí jako formu alternativního zemědělství (ekologický způsob využití pastevních ploch)	6. Chov ovcí - význam chovu - užitkové vlastnosti ovcí - základy vlnoznalství - plemena ovcí - plemenitba ovcí - odchov a odstav jehňat - krmení, ustájení a ošetřování ovcí a beranů - výroba vlny, stříhání ovcí - výroba ovčího masa - výroba ovčího mléka a sýrů - chov ovcí ve vztahu k životnímu prostředí
- popíše význam chovu koz - charakterizuje plemena koz - popíše zapouštění, březost a porod koz - vysvětlí odchov kůzlat - objasní způsoby ošetřování, ustájení a výživy jednotlivých kategorií	7. Chov koz - význam chovu - plemena koz - plemenitba koz - odchov a odstav kůzlat - krmení, ustájení a ošetřování koz a kozlů - výroba koziho mléka
- vysvětlí význam chovu drůbeže - určí základní plemena slepic - objasní plemenitbu a výběr chovných zvířat - porovná přirozené a umělé líhnutí - charakterizuje typy líhní - popíše odchov a výkrm kuřat - vysvětlí tvorbu vajec - popíše vhodnou technologii chovu slepic	8. Chov slepic - význam chovu drůbeže - plemena slepic - plemenitba slepic - líhnutí kuřat přirozené a umělé - odchov kuřat - výkrm kuřat - krmení, ošetřování a ustájení slepic - tvorba vajec, požadavky na dobrou nosnici - snáška vajec, hygiena chovu
- určí základní plemena krůt - objasní plemenitbu a výběr chovných zvířat - popíše odchov krůťat a výkrm krůt - popíše vhodnou technologii chovu krůt	9. Chov krůt - plemena krůt - plemenitba krůt - líhnutí a odchov krůťat - výkrm krůt - krmení, ošetřování a ustájení krůt
- určí základní plemena hus - objasní plemenitbu a výběr chovných zvířat - popíše odchov housat a výkrm hus - popíše vhodnou technologii chovu hus - vysvětlí získávání peří podškrubem	10. Chov hus - plemena hus - plemenitba hus - líhnutí a odchov housat - výkrm hus - krmení, ošetřování a ustájení hus - získávání peří – podškrubávání hus

- určí základní plemena kachen - objasní plemenitbu a výběr chovných zvířat - popíše odchov kachňat a výkrm kachen - popíše vhodnou technologii chovu kachen - charakterizuje kaprokachní hospodářství	11. Chov kachen - plemena kachen - plemenitba kachen - líhnutí a odchov kachňat - výkrm kachen - krmení, ošetřování a ustájení kachen - kaprokachní hospodářství
- určí základní plemena - vysvětlí způsoby plemenitby - charakterizuje říji, březost, porod - popíše jednotlivé technologie chovu - objasní význam jednotlivých produktů	12. Chov králíků - význam chovu králíků - plemena králíků - plemenitba králíků - krmení, ošetřování a ustájení králíků - získávání králíčích produktů
- charakterizuje jednotlivá plemena kožešinových zvířat - popíše způsoby plemenitby - popíše význam býložravých a masožravých zvířat - srovná technologii chovu býložravých a masožravých zvířat - zhodnotí současnou situaci v chovu kožešinových zvířat	13. Chov kožešinových zvířat - význam a druhy - plemena kožešinových zvířat - plemenitba - chov masožravých zvířat - chov býložravých zvířat
- charakterizuje požadavky příslušného druhu a kategorií zvířat - zhodnotí význam a ekonomický přínos jednotlivých druhů	14. Chov ostatních druhů zvířat - chov perliček - chov japonských křepelek - chov holubů - chov lovné zvěře srstnaté - chov lovné zvěře pernaté - chov ryb - chov včel - chov pštrosů - chov hlemýžďů - chov kalifornských žížal - netradiční chovy zvířat

6.17 Chov koní

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	32 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.17.1 Pojetí předmětu chov koní

6.17.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky aktivně se podílet na řešení technologických problémů chovu koní, používat odbornou terminologii a přesně se vyjadřovat, pochopit hlubší a komplexnější vztahy v přírodě, usilovat o nejvyšší kvalitu své práce s ohledem na chovaná zvířata, dbát na zdraví a pohodu zvířat, pracovat v týmu i samostatně, řešit otázky efektivního provozu podniku jako celku, přispívat k utváření postojů a hodnotových orientací žáka.

6.17.1.2 Charakteristika učiva

Obsahem předmětu je poskytnutí a rozšíření znalostí o chovu jednotlivých kategorií koní a jejich aplikace z hlediska sportovního, ekonomického a ekologického. Žák by měl být schopen uplatnit své znalosti v praxi, být rozhodným a zodpovědným ve svém jednání i ve vztahu ke zvířatům.

Předmět se vyučuje ve 2. ročníku, učivo je rozděleno do 5 tematických celků. Vyučování navazuje na předmět chov zvířat, biologii nebo ekologické zemědělství, na které se při výuce odkazuje.

První celek informuje o významu chovu koní a seznamuje s plemeny koní chovaných u nás i v zahraničí. Druhá část se orientuje na plemenářskou práci. Ve třetím celku získá žák základní přehled o chovu jednotlivých kategorií koní. Čtvrtý celek se zaměřuje na ošetřování koní, pátý okruh pak na výcvik koní, jezdců a jezdecké soutěže.

Jednotlivé oblasti jsou probírány tak, aby žák respektoval současné legislativní předpisy, moderní zásady a postupy v chovu koní a uplatňoval principy etologie, ekologie a vztahu k přírodě.

6.17.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu chov koní posiluje pozitivní postoj k životu, přírodě, životnímu prostředí na Zemi, k dodržování zásad udržitelného rozvoje, posiluje odpovědnost za svá rozhodnutí a činy, spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, motivuje k celoživotnímu vzdělávání v osobním i profesním životě.

6.17.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Dalšími používanými metodami jsou řízený rozhovor, diskuse, práce s odborným textem, vyhledávání odborných informací z různých zdrojů.

Výuka je doplňována názornými pomůckami – atlasy plemen, modely, obrazy, odbornými časopisy, videozáznamy, fóliemi pro zpětný projektor. Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze na odborných pracovištích a na odborných výstavách.

6.17.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen průběžně při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí s důrazem na hloubku porozumění učivu, za aktivitu a odborné vyjadřování při diskuzi. Hodnotí se schopnost posoudit klady a zápory jednotlivých typů ustájení, ošetřování, výživy a krmení v chovu koní a schopnost aplikovat poznatky v praxi s ohledem na ekologické a ekonomické aspekty. Hodnocení doplňují písemná prověření po probrání tematického celku. Celkové hodnocení je založeno na kombinaci známek, jejichž kritéria vychází z klasifikačního řádu a z kritérií schválených příslušnou předmětovou komisí.

Při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

6.17.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí následující kompetence

- **Kompetence k učení** – předmět motivuje k učení, poskytuje žákům různé informační zdroje a používá vhodné učební pomůcky, rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a samostatně zpracovávat úkoly.
- **Komunikativní kompetence** – žáci jsou vedeni k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i na pracovištích, absolventi jsou schopni diskutovat o vhodnosti volby technologií chovu koní podle chovatelských podmínek.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky přijímat rady a kritiku od druhých lidí, přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly, zapojit se do odborných soutěží, klást důraz na týmovou práci, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, ověřovat si získané poznatky a kriticky zvažovat názory a postoje jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků), předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i veřejném.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, ovládá výživu a krmení jednotlivých kategorií koní, zná technická a technologická zařízení, jedná ekonomicky a kvalitně, profesionálně zachází se zvířaty, dodržuje příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, protipožární předpisy, hygienické veterinární předpisy, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele, chápe kvalitu jako nástroj konkurenceschopnosti.
- **Digitální kompetence** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti, žáci využívají digitální technologie k vlastnímu celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji, bezpečně, efektivně a účelně pracují s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě a komunikují pomocí digitálních technologií, žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost. Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie moderních strojů a zařízení, a k rozvoji informatického myšlení žáků.

Průřezová témata jsou začleněná k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu chov koní prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti. Při výuce je zdůrazněna míra odpovědnosti, solidarity a morálky.
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, vyhledat odborné firmy v regionu a specializované podniky v celé ČR. Vhodnou motivací jsou vedeni k odpovědnosti za svůj pracovní a profesní růst.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí, ve kterém žijí, jsou schopni si uvědomovat nebezpečí negativních dopadů na životní prostředí nebo na welfare (zdraví a pohodu) zvířat při nesprávné volbě dané technologie
- **Člověk a digitální svět** – Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

6.17.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

2. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - uvede využití koní - určí základní plemena koní - rozdělí plemena koní - charakterizuje základní plemena koní chovaná v ČR	1. Plemena koní - význam a perspektiva chovu koní - využití ve sportu a rekreaci (agroturistika) - rozdělení plemen - plemena chovaná v ČR
- vybere kritéria hodnocení - vysvětlí rozdíl mezi čistokrevnou plemenitou a křížením - vysvětlí příčiny neplodnosti - charakterizuje průběh říje, březosti a porodu klisen - vysvětlí jednotlivé kroky při připouštění koní - specifikuje význam přenosu embryí - umí ošetřit matku po porodu a mládě po narození	2. Plemenářská práce - výběr a hodnocení plemenných hřebců a klisen - metody plemenitby - plodnost hřebců a klisen - říje klisen - připouštění koní - inseminace klisen - diagnostika březosti, embryotransfery - porod klisen
- charakterizuje způsoby ustájení společně s využitím pastevního odchovu - uvede rozdílnosti v krmení jednotlivých kategorií koní včetně přípravy na dostihovou sezónu - charakterizuje odchov hříbat, jejich odstav, chov ročků, dvouletků, tříletků	3. Chov jednotlivých kategorií koní - chov březích klisen - chov kojících klisen - odchov hříbat do odstavu - odstav hříbat - odchov starších hříbat - chov tažných koní - chov sportovních koní - chov plemenných hřebců
- vymezí zásady profesionálního zacházení se zvířaty - nastíní možnosti vedoucí k vypěstování zlozvyků - popíše čištění koní a péči o kopyta včetně podkování - charakterizuje zařízení pro chov koní	4. Ošetřování koní - zacházení s koněm - zlozvyky koní - péče o srst, končetiny a kopyta - úprava kopyt a podkování - zařízení pro chov koní
- objasní výcvik tažných i jezdeckých koní - popíše jednotlivé části postrojů - orientuje se v dostizích a jezdeckých soutěžích	5. Výcvik koní - výcvik koní pro tažné a jezdecké účely - koňské postroje - jezdecká výstroj - dostihy a jezdecké soutěže

6.18 Základy strojnictví

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	16 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.18.1 Pojetí předmětu základy strojnictví

6.18.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je rozvíjet vědomosti a dovednosti získané ve fyzikální složce vzdělání, poskytnout žákům přehled o používaných materiálech, naučit je pracovat s technickou dokumentací, seznámit je se složením strojů.

Zvládnutí učiva je nutné pro úspěšnou práci v navazujících okruzích a pro nácvik praktických činností.

6.18.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP technická zařízení a doprava. Učivo je zařazeno do 1. ročníku a obsahuje 5 tematických celků – technické kreslení, technické materiály, provozní materiály, strojní součásti a mechanismy. Žák během výuky charakterizuje základní vlastnosti a popíše možnosti použití různých druhů materiálů, vysvětlí složení strojů používaných v zemědělství a popíše funkce jejich hlavních částí, naučí se dbát na bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

6.18.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Technické vzdělávání usiluje o formování pozitivního postoje k využívání zemědělské techniky, která usnadňuje práci v zemědělství, o dodržování zásad udržitelného rozvoje v odborné pracovní činnosti, o odpovědnost za svá rozhodnutí a činy, spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních. Předmět posiluje motivaci k celoživotnímu vzdělávání v oblasti technických věd.

6.18.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Dalšími používanými metodami jsou řízený rozhovor, diskuse, práce s odborným textem, vyhledávání odborných informací z různých zdrojů.

Výuka je doplňována názornými pomůckami – modely, obrazy, odbornými časopisy, videozáznamy, elektronickou projekcí. Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze na odborných pracovištích a na odborných výstavách.

6.18.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáků bude kladen důraz na hloubku porozumění učivu, schopnosti aplikovat poznatky v praxi s ohledem na ekonomické a ekologické aspekty. Tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednosti, řešení problémů. K hodnocení se používá individuální ústní zkoušení, a písemné zkoušení formou testů v kombinaci s pozorováním žáka (hodnocení jeho chování, postojů, zodpovědnosti...).

6.18.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí dále uvedené kompetence.

- **Komunikativní kompetence** – žáci jsou vedeni k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i na pracovištích, absolventi jsou schopni komunikovat při kontaktu se zákazníky.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky přijímat rady a kritiku od druhých lidí, přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly, zapojit se do odborných soutěží a klást důraz na týmovou práci při pořádání různých společných aktivit.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života, hodnotí různé způsoby řešení problému z hlediska jejich správnosti a efektivity, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních podmínkách v oboru.
- **Digitální kompetence** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti, žáci využívají digitální technologie k vlastnímu celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji, bezpečně, efektivně a účelně pracují s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě a komunikují pomocí digitálních technologií, žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost. Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie moderních strojů a zařízení, a k rozvoji informatického myšlení žáků.
Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu základy strojnictví prolínají.
- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti a obohacuje ji o vnímání pěkného prostředí, při používání zemědělské mechanizace je zdůrazněna míra odpovědnosti, solidarity a morálky.
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, vyhledat odborné firmy v regionu a specializované podniky v celé ČR, vhodnou motivací jsou vedeni k odpovědnosti za svůj pracovní a profesní růst, při exkurzích jsou žáci seznamováni se základními pracovněprávními vztahy.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí, k zodpovědnému používání strojů a mechanizace ve vztahu k životnímu prostředí.
- **Člověk a digitální svět** – Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

6.18.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

0,5 hodiny týdně

celkem 16 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - pochopí význam technického kreslení - dovede používat pomůcky pro kreslení technických výkresů - orientuje se v jednotlivých typech technické dokumentace. - dovede zobrazovat jednoduché strojní součásti.	1. Základy technického kreslení Význam technického kreslení, pomůcky, normalizace Zobrazování těles a jednoduchých strojních součástí, průmětny, technické zobrazování Výrobní, schematické a stavební výkresy
- má přehled o základních konstrukčních materiálech používaných v konstrukci zemědělských strojů a zařízeních - orientuje se v označování	3. Technické materiály Přehled kovových a nekovových materiálů, jejich vlastnosti a použití Označování materiálů
- zná základní vlastnosti paliv, maziv a jejich používání v zemědělském provozu - dodržuje zásady hospodárnosti a ekologie při jejich používání - dodržuje zásady požární ochrany při manipulaci s palivy a mazivy	4. Provozní materiály Význam, rozdělení a vlastnosti paliv Význam, rozdělení a základní vlastnosti maziv Uchovávání a manipulace s palivy a mazivy s ohledem na životní prostředí
- žák dovede správně pojmenovat základní spojovací součásti - orientuje se v jejich značení pro případ objednání náhradního dílu - potrubí umí rozdělit podle použitého materiálu a použití v zemědělské praxi - zná názvosloví pro používané prvky armatur - umí pojmenovat základní součásti pro přenos pohybu - orientuje se v označování ložisek, řemenů	5. Strojní součásti Spoje a spojovací součásti Potrubí a armatury Součásti umožňující přenos pohybu
- umí pojmenovat části mechanismů s tuhými členy a jejich základní funkci v konstrukci zemědělských strojů, včetně příkladů z praktického výcviku - správně pojmenovává části tekutinových a pneumatických mechanismů s uvedením jejich základní funkce a použití v konstrukci zem. strojů - u mechanismů pro transformaci pohybu umí pojmenovat jejich části a uvést příklad jejich použití	6. Mechanismy Mechanismy s tuhými členy - převody, variátory Mechanismy tekutinové, pneumatické Mechanismy pro transformaci ohybu - šroubové, klikové, výstředníkové, vačkové, kloubové, kulisové

6.19 Mechanizace zemědělství

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.19.1 Pojetí předmětu mechanizace zemědělství

6.19.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu mechanizace zemědělství je rozvíjet vědomosti a dovednosti získané ve vzdělání, poskytnout žákům základní znalosti o konstrukci, funkci, seřízení, obsluze, údržbě a optimálním využití zemědělské techniky. Žáci se učí ovládat potřebnou odbornou terminologii, která se týká mechanizačních prostředků probíraných v navazujících okruzích – pěstování rostlin, chov zvířat, chov koní a pastvinářství. Obsah předmětu je koordinován s odborným výcvikem za účelem naučit žáky aplikovat získané vědomosti v praxi.

6.19.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – technická zařízení a doprava. Vyučování mechanizace zemědělství směřuje k tomu, aby žáci dovedli používat odbornou terminologii a přesně se vyjadřovat, popsat konstrukci, funkci, seřízení, obsluhu a údržbu zemědělské mechanizace, rozumět vysoké dopravní náročnosti v zemědělství a používání mobilní techniky, popsat stavby v zemědělství a jejich využití, vytvářet vztah k majetku a jeho udržování, určovat vazby mezi zemědělskou mechanizací a péčí o životní prostředí, řešit otázky efektivního provozu a využívání zemědělské techniky s ohledem na životní prostředí, bezpečnost a ochranu zdraví při práci a hygienu práce.

Předmět je vyučován ve druhém a třetím ročníku a je rozdělen do 6 nosných tematických celků. Výuka v hodinách teorie navazuje na poznatky žáků z předmětu odborný výcvik.

6.19.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Technické vzdělávání usiluje o formování pozitivního postoje k využívání zemědělské techniky, která usnadňuje práci v zemědělství, o dodržování zásad udržitelného rozvoje v odborné pracovní činnosti, o odpovědnost za sebe sama, svá rozhodnutí a činy, spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, o motivaci k celoživotnímu vzdělávání v oblasti technických věd.

6.19.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Dalšími používanými metodami jsou řízený rozhovor, diskuse, práce s odborným textem, vyhledávání odborných informací z různých zdrojů.

Výuka je doplňována názornými pomůckami – modely, obrazy, odbornými časopisy, videozáznamy, elektronickou projekcí. Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze na odborných pracovištích a na odborných výstavách.

6.19.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáků bude kladen důraz na hloubku porozumění učivu, schopnosti aplikovat poznatky v praxi s ohledem na ekonomické a ekologické aspekty. Tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednosti, řešení problémů. K hodnocení se používá individuální ústní zkoušení, a písemné zkoušení formou testů v kombinaci s pozorováním žáka (hodnocení jeho chování, postojů, zodpovědnosti...).

6.19.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí dále uvedené kompetence.

Kompetence k učení

Efektivně se učí, vyhodnocuje dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovuje potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Samostatně řeší běžné pracovní i mimopracovní problémy, spolupracuje s jinými lidmi a využívá týmové řešení.

Komunikativní kompetence

Vyjadřuje se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích.

Personální a sociální kompetence

Stanovuje si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečuje o své zdraví, spolupracuje s ostatními a přispívá k utváření vhodných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Uznává hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržuje je, jedná v souladu s udržitelným rozvojem a podporuje hodnoty národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Optimálně využívá svoje osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění se ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení.

Matematické kompetence

Využívá matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodaří s financemi.

Digitální kompetence

Orientuje se v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu mechanizace zemědělství prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka se zaměřuje na vytváření a upevňování postojů a hodnotové orientace žáků a na budování občanské gramotnosti žáků.
- **Člověk a svět práce** – výuka vybaví žáka informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Žák si osvojí znalosti a dovednosti pro řízení své kariéry a života, které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.
- **Člověk a životní prostředí** se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na životní prostředí a zdraví a využívání moderních technologií v zájmu udržitelného rozvoje.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti, žáci využívají digitální technologie k vlastnímu celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji, bezpečně, efektivně a účelně pracují s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě a komunikují pomocí digitálních technologií, žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost. Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

6.19.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

2. ročník

2 hodiny týdně

celkem 64 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu;	1. BOZP a PO Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence
Žák: - vysvětlí složení strojů používaných v zemědělství a popíše funkce jejich hlavních částí; - zná základní názvosloví při popisu stroje; - vysvětlí použití energetických zdrojů v zemědělství a ovládacích soustav; - charakterizuje jednotlivé druhy převodů;	2. Technická zařízení v zemědělství Obecné složení zemědělských mechanizačních prostředků Složení stroje Energetické zdroje Ovládací soustavy Pomocné části Převody
Žák: - vysvětlí rozdělení dopravníků; - orientuje se v dopravě různých druhů materiálů; - na příkladech vysvětlí složení a optimální použití dopravních prostředků a jejich výhody a nevýhody z hlediska ekonomického a ekologického;	3. Manipulace a doprava v zemědělství Význam a problematika zemědělské dopravy Druhy dopravníků Doprava kapalin Nemotorové dopravní prostředky Zdvihač a nakladače, manipulátory Paletizace a kontejnerizace
	4. Mechanizační prostředky
Žák: - popíše konstrukci, vysvětlí funkci, seřízení a obsluhu mechanizačních prostředků pro zpracování půdy; - vysvětlí hlediska pro rozdělení strojů, charakterizuje jednotlivé skupiny strojů podle varianty zpracování půdy; - popíše pluh; - zná teorii orby; - rozlišuje a charakterizuje stroje na předset'ové zpracování půdy; - zařadí stroje na zpracování půdy během vegetace; - popíše seřízení strojů; - posoudí vhodnost použití strojů s ohledem na životní prostředí;	4.1 Stroje pro zpracování půdy Základní zpracování půdy Předset'ové zpracování půdy Zpracování půdy během vegetace Seřízení a údržba strojů na zpracování půdy
Žák: - popíše konstrukci, vysvětlí funkci, seřízení a obsluhu mechanizačních prostředků pro aplikaci tuhých a tekutých látek; - rozumí rozdělení strojů pro aplikaci látek; - charakterizuje složení jednotlivých strojů;	4.2 Stroje pro aplikaci tuhých a kapalných látek Rozmetadla tuhých hnojiv Aplikace kapalných hnojiv Postřikovače a rosiče, závlahy Seřízení a údržba rozmetadel a postřikovačů

- popíše způsob seřízení dávky rozmetadel a postřikovačů; - posoudí vhodnost použití strojů pro aplikaci s ohledem na životní prostředí;	
Žák: - popíše konstrukci, vysvětlí funkci, seřízení a obsluhu mechanizačních prostředků pro setí, sázení; - vysvětlí hlediska pro rozdělení secích strojů; - popíše typy výsevného ústrojí, funkci a seřízení; - znázorní postup při setí, charakterizuje pojmy kolejový řádek, znaménák; - popíše konstrukci sazečů brambor; - zařadí sázení do technologického postupu, včetně systému odkameňování;	4.3 Stroje na setí a sázení Rozdělení secích strojů, konstrukce secích strojů, výsevní ústrojí, funkce, seřízení Teorie setí - secí kombinace, bezorebné setí Sazeče - technologie sázení brambor
Žák: - popíše konstrukci, vysvětlí funkci, seřízení a obsluhu mechanizačních prostředků pro sklizeň; - vysvětlí hlediska pro rozdělení žacích strojů; - popíše konstrukci žacího ústrojí u různých typů sklízecích; - vysvětlí činnost obrabečů a shrnovačů, sběracích a senážních vozů, sběracích lisů; - charakterizuje sklízecí rezačku; - vysvětlí pojem konzervace píce; - popíše skladovací prostory pro uložení konzervované píce;	4.4 Mechanizační prostředky pro sklizeň píce Teorie sečení Žací stroje a mačkače Obraceče a shrnovače Sběrací vozy a senážní vozy Sklízecí rezačky Stroje pro konzervaci Objekty pro uložení konzervované píce
Žák: - popíše konstrukci sklízecí mlátičky, vysvětlí funkci, seřízení a obsluhu mechanizačních prostředků pro sklizeň; - charakterizuje pojem přímá a dělená sklizeň; - popíše hlavní části a funkci sklízecí mlátičky; - popíše tok obilní hmoty sklízecí mlátičkou; - popíše hlavní činnosti posklizňové úpravy a skladování; - zvolí vhodné prostředky pro sklizeň slámy a manipulaci s ní; - vysvětlí činnost sběracích lisů	4.5 Mechanizační prostředky pro sklizeň obilovin Charakteristika sklizně obilovin Sklízecí mlátičky- rozdělení popis Třídění, sušení, skladování zrna Sklizeň slámy, přeprava a manipulace Sběrací lisy
Žák: - popíše konstrukci, vysvětlí funkci, seřízení a obsluhu mechanizačních prostředků pro sklizeň okopanin; - charakterizuje specifika okopanin pro sklizeň a skladování; - rozlišuje přímou a dělenou sklizeň okopanin a je schopen pro ně navrhnout vhodné stroje; - charakterizuje složení jednotlivých strojů;	4. 6 Mechanizační prostředky pro sklizeň okopanin Popis technologie sklizně okopanin Sklízeče brambor Posklizňová úprava a skladování brambor Sklízeče cukrovky

- vysvětlí činnost posklizňové úpravy a skladování brambor;	
---	--

3. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
	5. Mechanizační prostředky pro chov hospodářských zvířat
Žák: - popíše konstrukci, vysvětlí funkci a seřízení jednotlivých mechanizačních prostředků používaných v chovu zvířat; - zná technologie přípravy krmiv, včetně použité mechanizace; - rozlišuje jednotlivé způsoby krmení podle druhů zvířat, způsobu ustájení a zvolené technologie, ovládá správné názvosloví použitých strojů; - charakterizuje mechanizaci pro krmení a napájení; - vysvětlí způsoby odstraňování chlévské mrvy, močůvky a kejdy; - popíše možnosti elektronizace v chovu zvířat;	5.1 Mechanizační prostředky pro krmení a ošetřování hospodářských zvířat Příprava krmiv Zakládání krmiv – skot Mobilní krmicí linky – skot Krmení prasat Krmení drůbeže Napájení Odstraňování chlévské mrvy, močůvky, kejdy Zábrany, hrazení, vázání Elektronizace v chovu zvířat
Žák: - popíše princip činnosti dojícího zařízení; - rozdělí dojící zařízení; - popíše jednotlivé části dojících zařízení; - charakterizuje typy dojíren; - objasní pojem „dojící robot“;	5.2 Mechanizace pro dojení a ošetření mléka Činnost dojícího zařízení Části dojícího zařízení a jejich funkce Dojírny a zařízení pro ošetření mléka Dojící roboty
Žák: - správně používá názvosloví jednotlivých způsobů ustájení zvířat; - ovládá základní odbornou terminologii popisu stájí zvířat; - rozlišuje výhody a nevýhody u jednotlivých systémů ustájení; - popíše a vysvětlí funkci vnitřního členění stájí;	5.3 Stavby pro ustájení a ošetřování hospodářských zvířat Rozdělení staveb Popis základních částí a vybavení stájí pro zvířata Vodovody, napáječky, ohříváče, zařízení pro čištění, poutání zvířat při ošetřování, ohradníky
Žák: - vysvětlí použití a využití malé zemědělské mechanizace; - na příkladech popíše jednotlivé části jednoosých malotraktorů a malotraktorů; - zná základní názvosloví při popisu stroje; - zná správné názvosloví při popisu přípojného nářadí; - umí vysvětlit funkci a použití jednotlivých druhů nářadí v technologickém procesu; - zná agrotechnické požadavky na nářadí; - na příkladech vysvětlí ekonomické a ekologické aspekty použití nářadí;	6. Dopravní prostředky malé zemědělské mechanizace Jednoosé malotraktory Malotraktory Využití malé zemědělské mechanizace Přípojně nářadí pro zpracování půdy (pluhy, půdní frézy, smyky, brány, kypriče, válce, kultivátory)

6.20 Motorová vozidla

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář - farmářka
Celková hodinová dotace:	128 (resp. 144) hodin pro zaměření chovatel (resp. mechanizátor)
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.20.1 Pojetí předmětu motorová vozidla

6.20.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem obsahového okruhu je poskytnout žákům teoretické znalosti, vědomosti, praktické dovednosti a návyky potřebné k řízení motorových vozidel v provozu na pozemních komunikacích.

Výuku a výcvik k získání řidičského oprávnění může provádět výlučně provozovatel autoškoly.

Při praktických činnostech jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečné práce, k prevenci úrazů a k ekologickému chování.

6.20.1.2 Charakteristika učiva

Předmět motorová vozidla je vyučován v prvním a třetím ročníku. V prvním ročníku je zaměřen na získání řidičského oprávnění skupiny T, ve třetím ročníku na skupinu B. Pro žáky se zaměřením mechanizátor je ve třetím ročníku navýšena hodinová dotace a jsou připravováni na získání řidičského oprávnění skupiny C. Předmět se rozděluje do čtyř hlavních celků - předpisy o provozu vozidel, ovládání a údržba, teorie řízení a zásady bezpečné jízdy a zdravotnická příprava.

Výuka řízení motorových vozidel probíhá dle platných předpisů pro získání řidičského oprávnění skupiny T, B a C (zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti řízení motorových vozidel a zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů).

Výuka probíhá v učebně motorových vozidel nebo v počítačových učebnách. Důraz je kladen na znalost předpisů o provozu vozidel v silničním provozu a jejich aplikaci při řízení motorového vozidla, na ovládání a řízení motorového vozidla dané skupiny.

6.20.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V předmětu motorová vozidla jsou žáci vedeni k získání správného vztahu k výkonu budoucího povolání, k odpovědnosti za zdraví své a jiných účastníků silničního provozu, k dodržování dopravních předpisů a dalších obecných pravidel slušného chování.

6.20.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou předávány žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Dalšími používanými metodami jsou řízený rozhovor, diskuse a práce s odborným textem. Ve výuce jsou využívány interaktivní metody za pomoci dostupných výukových programů.

Výuka je doplňována názornými pomůckami – modely, obrazy, odbornými časopisy, videozáznamy, elektronickou projekcí. Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou.

6.20.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Důraz je kladen na správnou aplikaci předpisů o provozu vozidel na pozemních komunikacích, adekvátní reakci a správnost řešení dopravních situací. Znalost předpisů o provozu vozidel na pozemních komunikacích, výuka teorie zásad bezpečné jízdy a výuka zdravotnické přípravy je hodnocena pomocí zkušebních tištěných i elektronických testů. Hodnocení výuky o ovládání a údržbě vozidel se provádí ústně nebo písemnou formou.

Tento předmět je zakončen závěrečnou zkouškou pomocí standardizovaných testů za přítomnosti zkušební komise.

6.20.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí dále uvedené kompetence.

- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky přijímat rady a kritiku od druhých lidí, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života, využívá ke svému učení zkušenosti jiných lidí, hodnotí různé způsoby řešení problému.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák si rozšiřuje kvalifikaci, získává návyky k systematické práci, k adaptaci na silniční dopravu a na další požadavky, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele.
- **Digitální kompetence** - učíme žáky používat základní digitální nástroje a software, které jsou specifické pro jejich odborné zaměření. Podporujeme žáky při využívání digitálních technologií pro efektivní plnění odborných úkolů a praktických cvičení. Vedeme žáky k používání digitálních nástrojů při vytváření jednoduché odborné dokumentace a komunikaci v jejich profesi.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu motorová vozidla prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, při řízení motorového vozidla je zdůrazněna míra odpovědnosti, solidarity a morálky.
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, vyhledat odborné firmy v regionu, vhodnou motivací jsou vedeni k odpovědnosti za svůj pracovní a profesní růst.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí, k zodpovědnému používání motorových vozidel ve vztahu k životnímu prostředí.
- **Člověk a digitální svět** – Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

6.20.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

2 hodiny týdně

celkem 64 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - správně aplikuje základní předpisy související s provozem vozidel; - aplikuje znalosti z předpisů o provozu vozidel na pozemních komunikacích;	1. Předpisy o provozu vozidel na pozemních komunikacích - předpisy o provozu na pozemních komunikacích - řešení dopravních situací předpisy související s provozem na pozemních komunikacích - řidičské oprávnění a řidičské průkazy - rozsah a podmínky pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorového vozidla
- dovede svými slovy popsat jednotlivé úkony kontrolní prohlídky a vyjmenovat povinnou výbavu vozidla;	2. konstrukce motorových vozidel, jejich ovládání a údržba - kontrola a výbava vozidla
- správně používá a obsluhuje přístroje, měřicí a kontrolní pomůcky a zařízení motorových vozidel; - správně aplikuje základní zásady bezpečné jízdy;	3. Teorie a zásady bezpečné jízdy - používání základních ovládacích prvků - úkony před jízdou - základní jízdní úkony - složitější jízdní úkony - základní fyzikální zákonitosti jízdy - vliv člověka a technického stavu motorového vozidla na bezpečnou jízdu - pravidla týkající se používání vozidel s ohledem na životní prostředí - právní úpravy doby jízdy a odpočinku
- poskytuje první pomoc podle standardů první pomoci;	4. Zdravotnická příprava - obecné zásady jednání při dopravní nehodě - první pomoc při jednotlivých poraněních - výbava a použití autolékárničky
- řídí motorové vozidlo příslušné skupiny na pozemní komunikaci v souladu s předpisy o provozu vozidel na pozemních komunikacích a podle zásad bezpečné jízdy; - získá odbornou připravenost k získání řidičského oprávnění motorových vozidel skupiny T, B a C.	5. Řízení motorových vozidel

3. ročník - zaměření chovatel
3. ročník - zaměření mechanizátor

2 hodiny týdně
2,5 hodiny týdně

celkem 64 hodiny
celkem 80 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - ovládá a dodržuje předpisy o provozu vozidel na pozemních komunikacích - zná dopravní značky, světelné signály a dopravní zařízení - objasní jízdu křižovatkou - orientuje se v právech a povinnostech vlastníka vozidel	1. Pravidla silničního provozu - předpisy o provozu na pozemních komunikacích - řešení dopravních situací - předpisy související s provozem na pozemních komunikacích - řidičské oprávnění a řidičské průkazy - rozsah a podmínky pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorového vozidla
- zná základní soustavy motorových vozidel a činitelů, které mají vliv na bezpečnost jízdy a na životní prostředí - rozpozná vyskytující se poruchy s ohledem na bezpečnost a hospodárnost provozu vozidel - vyjmenuje povinnou výbavu motorového vozidla - ovládá kontrolu vozidla před jízdou	2. Ovládání a údržba vozidel - traktor, osobní automobil, nákladní automobil - základní části motorového vozidla - motor a jeho příslušenství - převodové ústrojí - podvozek - elektrické zařízení - kontrola a výbava vozidla
- zná používání základních ovládacích prvků - ovládá teoreticky úkony před jízdou, během jízdy a po jízdě - zná teorii ovládání vozidla při základních a složitějších jízdních úkonech - zná dodržování zásad bezpečné jízdy - zná rizikové faktory jízdy automobilu v různých situacích, za různých povětrnostních podmínek	3. Teorie řízení a zásady bezpečné jízdy - používání základních ovládacích prvků - úkony před jízdou - základní jízdní úkony - složitější jízdní úkony - základní fyzikální zákonitosti jízdy - vliv člověka a technického stavu motorového vozidla na bezpečnou jízdu - pravidla týkající se používání vozidel s ohledem na životní prostředí - právní úpravy doby jízdy a odpočinku
- ovládá základy první pomoci - je schopen poskytnout první pomoc při dopravní nehodě	4. Zdravotnická příprava - obecné zásady jednání při dopravní nehodě - první pomoc při jednotlivých poraněních - výbava a použití autolékárničky
- zvládá testy z pravidel v daném rozsahu a v časovém omezení - dokáže popsat základní soustavy motorových vozidel	5. Opakování a procvičování učiva

6.21 Technologie oprav

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář – farmářka se zaměřením mechanizátor
Celková hodinová dotace:	32 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2021

6.21.1 Pojetí předmětu technologie

6.21.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je rozvíjet vědomosti a dovednosti získané ve fyzikální složce vzdělání a v dalších odborných předmětech, poskytnout žákům základní znalosti z technologie oprav zemědělské techniky. Žáci získají představu o organizaci technických údržeb zemědělské techniky, přehled o strojích a zařízeních používaných při chovu a ošetřování zvířat a pěstování rostlin. Osvojí si odbornou terminologii.

Zvládnutí učiva je nutné pro úspěšnou práci v navazujících okruzích a pro nácvik praktických činností.

6.21.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – technická zařízení a doprava. Jedná se o výběrový předmět, který je určen pro žáky se zaměřením mechanizátor.

Vyučování předmětu technologie oprav směřuje k tomu, aby si žáci osvojili základní technologické postupy při opravách a údržbě strojů a zařízení v zemědělské výrobě, aby uměli určovat vazby mezi zemědělskou mechanizací a péčí o životní prostředí, řešit otázky efektivního provozu a využívání zemědělské techniky s ohledem na životní prostředí, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, vytvářet vztah k majetku a jeho udržování.

Předmět je vyučován ve třetím ročníku a je rozdělen do 19 celků, navazuje na poznatky žáků z předmětů odborný výcvik, pěstování rostlin, chov zvířat a motorová vozidla. Hlavními tematickými celky jsou konstrukce zemědělských mechanizačních prostředků, doprava, stroje na zpracování půdy a aplikaci látek, na kultivaci během vegetace a malá mechanizace pro ošetřování malých ploch. Výuka v hodinách teorie navazuje na poznatky žáků z předmětu odborný výcvik.

6.21.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Technické vzdělávání usiluje o formování pozitivního postoje k šetrnému využívání zemědělské techniky, která usnadňuje práci v zemědělství, o dodržování zásad udržitelného rozvoje v odborné pracovní činnosti, o odpovědnost za svá rozhodnutí a činy, spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, o motivaci k celoživotnímu vzdělávání v oblasti technických věd.

6.21.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Dalšími používanými metodami jsou řízený rozhovor, diskuse, práce s odborným textem, vyhledávání odborných informací z různých zdrojů.

Výuka je doplňována názornými pomůckami – modely, obrazy, odbornými časopisy, videozáznamy, elektronickou projekcí. Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze na odborných pracovištích a na odborných výstavách.

6.21.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáků bude kladen důraz na hloubku porozumění učivu, schopnosti aplikovat poznatky v praxi s ohledem na ekonomické a ekologické aspekty. Tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednosti, řešení problémů. K hodnocení se používá individuální ústní zkoušení, a

písemné zkoušení formou testů v kombinaci s pozorováním žáka (hodnocení jeho chování, postojů, zodpovědnosti...).

6.21.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí dále uvedené kompetence.

- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky přijímat rady a kritiku od druhých lidí, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, zapojit se do odborných soutěží a klást důraz na týmovou práci při pořádání různých společných aktivit.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života, hodnotí různé způsoby řešení problému z hlediska jejich správnosti a efektivity, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních podmínkách v oboru.
- **Digitální kompetence** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti, žáci využívají digitální technologie k vlastnímu celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji, bezpečně, efektivně a účelně pracují s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě a komunikují pomocí digitálních technologií, žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost. Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu malá zemědělská mechanizace prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, při používání zemědělské mechanizace je zdůrazněna míra odpovědnosti a morálky.
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, vyhledat odborné firmy v regionu a specializované podniky v celé ČR, vhodnou motivací jsou vedeni k odpovědnosti za svůj pracovní a profesní růst, při exkurzích jsou žáci seznamováni se základními pracovními vztahy.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí, k zodpovědnému používání mechanizace ve vztahu k životnímu prostředí.
- **Člověk a digitální svět** – Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

6.21.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

3. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - má přehled o různých technologiích strojního obrábění; - stanoví základní pracovní podmínky postupy pro strojní obrábění; - pojmenuje jednotlivé části obráběcích strojů; - rozhodne o způsobu obrábění jednoduchých součástí; - uvede příklady bezpečnostních rizik při strojním obrábění;	1. Strojní obrábění kovů Teorie strojního obrábění Druhy obrábění (soustružení, frézování, obrážení, hoblování, broušení, řezání) BOZP
Žák: - stanoví základní pracovní podmínky pro tepelné zpracování a tváření ocelí; - popíše technologický postup při tepelném zpracování; - uvede příklady bezpečnostních rizik při tepelné zpracování a tváření ocelí;	2. Tepelné zpracování a tváření ocelí Kalení a popouštění Chemicko-tepelné zpracování Základy ručního kování BOZP
Žák: - zná základní vlastnosti plastických hmot v konstrukci strojů; - uvede příklady použití plastických hmot; - srovnává výhody použití ve srovnání kovovými materiály;	3. Plasty v konstrukci strojů Přehled plastů Použití plastů v konstrukci zemědělské techniky
Žák: - ovládá zařízení a vybavení pro provádění technických údržeb; - orientuje se v dílenských příručkách a katalozích náhradních dílů; - obsluhuje zvedáky a další manipulační techniku; - dodržuje zásady bezpečné práce a ekologicky likviduje odpad, který vzniká při technických údržbách;	4. Zařízení a vybavení pro provádění technických údržeb Garážovací zařízení Mytí a mazání strojů Zvedací zařízení, montážní jámy
Žák: - orientuje se v dílenských příručkách a katalozích náhradních dílů; - dodržuje zásady bezpečné práce a ekologicky likviduje odpad, který vzniká při opravách a údržbě strojů; - zjišťuje technický stav strojů; - určuje příčiny poruch a navrhuje opatření k jejich odstranění; - provádí posezónní ošetření a konzervaci; - doplňuje paliva a provozní náplně;	5. Opravy a údržba zemědělských strojů pro sklizeň píce MP pro zpracování půdy MP pro aplikaci tuhých a kapalných látek (rozmetadla statkových hnojiv, rozmetadla, průmyslových hnojiv, postřikovače, rosiče a zmlžovače) MP pro setí a sázení (secí stroje, sázecí stroje) MP pro sklizeň píce (žací stroje, obraceče a shrnovače, řezačky, sběrací vozy) MP pro sklizeň obilovin (sklízecí mlátičky,

	sběrací lisy, zařízení pro čištění, třídění a sušení zrna) MP pro sklizeň okopanin (sklízeče brambor, sklízeče řepy)
Žák: - orientuje se v dílenských příručkách a katalozích náhradních dílů; - dodržuje zásady bezpečné práce a ekologicky likviduje odpad, který vzniká při opravách a údržbě strojů; - zjišťuje technický stav strojů; - určuje příčiny poruch a navrhuje opatření k jejich odstranění;	6. Opravy a údržba strojů a zařízení pro chov zvířat MP pro krmení a ošetřování hospodářských zvířat (příprava krmiv, zakládání krmiv, mobilní krmné linky, krmení prasat, krmení drůbeže, napájení, odstraňování chlévské mrvy, močůvky a kejdy, zábrany hrazení, vázání) MP pro dojení a ošetřování mléka (dojící zařízení)
Žák: - orientuje se v dílenských příručkách a katalozích náhradních dílů; - zjišťuje technický stav strojů; - určuje příčiny poruch a navrhuje opatření k jejich odstranění;	7. Provozní spolehlivost strojů a zařízení Životnost a provozuschopnost strojů a zařízení Příčiny poruch

6.22 Speciální zootechnika

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář – farmářka se zaměřením chovatel koní a hospodářských zvířat
Celková hodinová dotace:	32 hodiny
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.22.1 Pojetí předmětu speciální zootechnika

6.22.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky aktivně se podílet na řešení reprodukční a plemenářské problematiky v chovu různých kategorií zvířat, používat odbornou terminologii a přesně se vyjadřovat, pochopit hlubší a komplexnější vztahy v přírodě, usilovat o nejvyšší kvalitu své práce s ohledem na chovaná zvířata, dbát na zdraví a pohodu zvířat (welfare), pracovat v týmu i samostatně, řešit otázky efektivního provozu podniku jako celku, přispívat k utváření postojů a hodnotových orientací žáka.

6.22.1.2 Charakteristika učiva

Obsahem předmětu je poskytnutí a rozšíření znalostí o chovu a rozmnožování jednotlivých kategorií hospodářských zvířat. Úkolem je osvojit si základní plemenářské poznatky o chovu zvířat a jejich aplikace z hlediska genetického, ekonomického a ekologického. Žák by měl být schopen uplatnit své znalosti v praxi, být rozhodným a zodpovědným ve svém jednání i ve vztahu k živým organismům a životnímu prostředí. Předmět přispívá k utváření postojů a hodnotových orientací žáků.

Předmět se vyučuje ve 3. ročníku, učivo je rozděleno do 4 celků. Vyučování speciální zootechniky navazuje na předmět chov zvířat, koní, biologii a ekologii, na které se při výuce odkazuje. Navazující odborný výcvik probíhá v týdenních cyklech v moderních chovech špičkových chovatelů.

V tématech o bonitaci si žák ujasní význam hodnocení zvířat (bonitace) na aukcích, výstavách, chovatelských přehlídkách či nákupních trzích, předvádění jednotlivých druhů hospodářských zvířat a jejich úpravu. Ve druhé části si ujasní význam genetiky v plemenářské práci, seznámí se s metodami plemenitby a kontrolou dědičnosti a užitkovosti. Třetí část je zaměřena na reprodukci hospodářských zvířat. Čtvrtá část naučí žáky základy inseminace.

Jednotlivé technologie jsou probírány tak, aby žák respektoval současné legislativní předpisy, moderní zásady a postupy v chovu zvířat a uplatňoval principy etologie a ekologie.

6.22.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu speciální zootechnika posiluje pozitivní postoj k životu, přírodě, životnímu prostředí na Zemi, k dodržování zásad udržitelného rozvoje, posiluje odpovědnost za svá rozhodnutí a činy, spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, motivuje k celoživotnímu vzdělávání v osobním i profesním životě.

6.22.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Dalšími používanými metodami jsou řízený rozhovor, diskuse, práce s odborným textem, vyhledávání odborných informací z různých zdrojů.

Výuka je doplňována názornými pomůckami – atlasy plemen, modely, obrazy, odbornými časopisy, videozáznamy, fóliemi pro zpětný projektor. Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze na odborných pracovištích a na odborných tematických výstavách.

6.22.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen průběžně při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí s důrazem na hloubku porozumění učivu, za aktivitu a odborné vyjadřování při diskuzi. Hodnotí se schopnost posoudit klady a zápory jednotlivých metod šlechtění hospodářských zvířat a všeho, co s tím souvisí (např. předvádění, úprava zvířat, výstavy, přehlídky atd.), schopnost aplikovat poznatky v praxi s ohledem na etologické, ekologické a ekonomické aspekty. Zároveň se hodnotí zájem o speciální zootechniku, odborný přístup ke zvířatům, ochota spolupracovat v týmu i samostatně a přístup k plnění zadaných úkolů projevující se v celkovém chování žáka. Hodnocení doplňují písemná prověření po probrání tematického celku. Celkové hodnocení je založeno na kombinaci známek, jejichž kritéria vychází z klasifikačního řádu a z kritérií schválených příslušnou předmětovou komisí. Při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

6.22.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí následující kompetence

- **Kompetence k učení** – předmět motivuje k učení, poskytuje žákům různé informační zdroje a používá vhodné učební pomůcky, rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a samostatně zpracovávat úkoly.
- **Komunikativní kompetence** – žáci jsou vedeni k vhodné komunikaci při ústním i písemném prověřování vědomostí, při řízených rozhovorech a diskuzích k učebním tématům, žák aktivně diskutuje o předložených tématech.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky přijímat rady a kritiku od druhých lidí, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, zapojit se do odborných soutěží, klást důraz na týmovou práci, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, ověřovat si získané poznatky a kriticky zvažovat názory a postoje jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, ovládá dovednosti řešit problémy a problémové situace volbou vhodných technologií při šlechtění hospodářských zvířat podle chovatelských podmínek, jedná ekonomicky a kvalitně, profesionálně zachází se zvířaty, dodržuje příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, protipožární předpisy, hygienické veterinární předpisy, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru.
- **Digitální kompetence** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti, žáci využívají digitální technologie k vlastnímu celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji, bezpečně, efektivně a účelně pracují s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě a komunikují pomocí digitálních technologií, žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost. Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie moderních strojů a zařízení, a k rozvoji informatického myšlení žáků.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu speciální zootechnika prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti. Při výuce je zdůrazněna míra odpovědnosti a morálky.
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, vyhledat odborné firmy v regionu a specializované podniky v celé ČR. Vhodnou motivací jsou vedeni k odpovědnosti za svůj pracovní a profesní růst.

- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí, ve kterém žijí, jsou schopni si uvědomovat nebezpečí negativních dopadů při nedodržování právní legislativy a při nesprávné volbě šlechtění nebo při nedodržování zoohygienických a veterinárních opatřeních.
- **Člověk a digitální svět** – Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

6.22.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

3. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - vysvětlí význam nákupních trhů, chovatelských přehlídek a výstav pro zvýšení plemenné hodnoty a ceny zvířat - charakterizuje práci bonitéra - vysvětlí význam hodnocení exteriéru - uvede způsoby předvádění zvířat jednotlivých druhů a kategorií - vyjmenuje způsoby úpravy zvířat před výstavou	1. Bonitace hospodářských zvířat - nákupní trhy - hodnocení exteriéru - bonitace - předvádění zvířat - úprava zvířat
- charakterizuje význam genetiky pro plemenářskou práci - definuje Mendlovy zákony - vysvětlí souvislosti mezi dědičností a pohlavím - roztrídí selekci a uvede příklady selekce - charakterizuje čistokrevnou plemenitbu, liniovou plemenitbu, inbríding - charakterizuje křížení užitkové a mezidruhové	2. Genetika v plemenářské práci - význam genetiky - Mendlovy zákony - dědičnost a pohlaví - plemenářská práce - selekce - metody plemenitby
- vysvětlí anatomické a fyziologické změny v těle zvířat v období pohlavního dospívání - vyjmenuje poruchy plodnosti a jejich příčiny - charakterizuje fyziologické změny v těle samic během pohlavního cyklu - vyjmenuje důvody a způsoby ovlivňování pohlavního cyklu - charakterizuje způsoby připouštění - popíše proces oplození - definuje březost, její délku u různých druhů, příznaky a diagnostiku - definuje jednotlivá období a fáze porodu, příznaky blížícího se porodu - uvede nepravidelné polohy plodu	3. Reprodukce hospodářských zvířat - období pohlavního dospívání - poruchy plodnosti - pohlavní cyklus samic, říje - ovlivňování pohlavního cyklu - způsoby připouštění - oplození - březost - porod - nepravidelné polohy plodu
- uvede význam inseminace	4. Inseminace - význam inseminace

- popíše tvorbu inseminačních dávek (odběr, hodnocení a zpracování ejakulátu) - vysvětlí důležitost vlivu doby inseminace - popíše pracovní postup při inseminaci	- odběr, hodnocení a zpracování ejakulátu - vliv doby zapouštění na oplození - nástroje a pomůcky - postup práce při inseminaci
---	--

6.23 Jezdeckví

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář – farmářka se zaměřením chovatel koní a hospodářských zvířat
Celková hodinová dotace:	16 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.23.1 Pojetí předmětu speciální zootechnika

6.23.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit žáky s teoretickými základy jezdeckého sportu, používat odbornou terminologii a přesně se vyjadřovat, pochopit hlubší a komplexnější vztahy v přírodě, usilovat o nejvyšší kvalitu své práce s ohledem na zvířata, dbát na zdraví a pohodu zvířat, pracovat v týmu i samostatně, řešit otázky efektivního provozu podniku jako celku, přispívat k utváření postojů a hodnotových orientací žáka.

6.23.1.2 Charakteristika učiva

Obsahem předmětu je poskytnutí a rozšíření znalostí o základy jezdeckví, učivo navazuje na předmět chov koní z hlediska sportovního, ekonomického a ekologického. Žák by měl být schopen uplatnit své znalosti v praxi, být rozhodným a zodpovědným ve svém jednání i ve vztahu ke zvířatům.

Předmět se vyučuje ve 3. ročníku, dotace hodin je 16. Je určen hlavně pro chovatele koní a hospodářských zvířat.

Žáci se nejdříve seznámí s historií a současnou organizací jezdeckví v ČR i v zahraničí, zopakují a rozšíří si v návaznosti na předmět chov koní znalosti o jezdecké a koňské výstroji jednotlivých sportovních disciplín, naučí se správně uzdit a sedlat, nasedat a sesedat, budou schopni charakterizovat sed, těžiště, rovnováhu, které jsou důležitými prvky při základním výcviku jezdce, vysvětlí význam základních pobídek a pomůcek při vedení koně, pro zvýšení bezpečnosti ovládají pravidla jízdárny a jízdářské povely. Seznámí se teoreticky se základy ježdění na lonži i samostatně ve všech základních chodech, částečně jsou zahrnuty specifické prvky drezúrního, skokového a terénního ježdění. Jedny z posledních hodin jsou zaměřeny na velmi důležitou a citlivou práci s mladým koněm, nejdříve ze země a následně obsedání. Nedílnou součástí je také dodržování určité životosprávy jezdce s ohledem na zdravý životní styl a dodržování pravidel bezpečnosti při jízdě i práci s koňmi v přímé návaznosti na odborný výcvik.

Jednotlivé oblasti jsou probírány tak, aby žák respektoval současné legislativní předpisy, moderní zásady a postupy při ježdění a práci s koňmi a uplatňoval principy etologie, ekologie a vztahu k přírodě.

6.23.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu jezdeckví posiluje pozitivní postoj k životu, přírodě, životnímu prostředí na Zemi, k dodržování zásad udržitelného rozvoje, posiluje odpovědnost za svá rozhodnutí a činy, spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, motivuje k celoživotnímu vzdělávání v osobním i profesním životě.

6.23.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Dalšími používanými metodami jsou řízený rozhovor, diskuse, práce s odborným textem, vyhledávání odborných informací z různých zdrojů.

Výuka je doplňována názornými pomůckami – modely, obrazy, odbornými časopisy, videozáznamy. Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze na odborných pracovištích, odborných výstavách a jezdeckých závodech.

6.23.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen průběžně při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí s důrazem na hloubku porozumění učivu, za aktivitu a odborné vyjadřování při diskuzi. Hodnotí se schopnost naučit se teoreticky základům jezdeckého umění s ohledem na welfare koní a podle vlastních schopností aplikovat poznatky v praxi s ohledem nejen na sportovní, ale i ekologické a ekonomické aspekty. Hodnocení doplňují písemná prověření po probrání tematického celku. Celkové hodnocení je založeno na kombinaci známek, jejichž kritéria vychází z klasifikačního řádu a z kritérií schválených příslušnou předmětovou komisí. Při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

6.23.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí následující kompetence

- **Kompetence k učení** – předmět motivuje k učení, poskytuje žákům různé informační zdroje a používá vhodné učební pomůcky, rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a samostatně zpracovávat úkoly.
- **Komunikativní kompetence** – žáci jsou vedeni k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i na pracovištích, absolventi jsou schopni diskutovat o jezdeckví na základní teoretické úrovni.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky přijímat rady a kritiku od druhých lidí, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, zapojit se do odborných soutěží, klást důraz na týmovou práci, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, ověřovat si získané poznatky a kriticky zvažovat názory a postoje jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků), předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v veřejném.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, ovládá základy jízdy na koni, jedná ekonomicky a kvalitně, profesionálně zachází se zvířaty, dodržuje příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, protipožární předpisy, hygienické veterinární předpisy, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele, chápe kvalitu jako nástroj konkurenceschopnosti.
- **Digitální kompetence** – žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti, žáci využívají digitální technologie k vlastnímu celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji, bezpečně, efektivně a účelně pracují s informacemi, daty a obsahem v digitální podobě a komunikují pomocí digitálních technologií, žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost. Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie moderních strojů a zařízení, a k rozvoji informatického myšlení žáků.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu jezdeckví prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti. Při výuce je zdůrazněna míra odpovědnosti, solidarity a morálky.

- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, vyhledat odborné firmy v regionu a specializované podniky v celé ČR. Vhodnou motivací jsou vedeni k odpovědnosti za svůj pracovní a profesní růst.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí, ve kterém žijí, jsou schopni si uvědomovat nebezpečí negativních dopadů na životní prostředí nebo na welfare (zdraví a pohodu) zvířat při nesprávném zacházení s koněm.
- **Člověk a digitální svět** – Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

6.23.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

3. ročník

0,5 hodiny týdně

celkem 16 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - orientuje se v historii i současné organizaci jezdeckého sportu v ČR i zahraničí - charakterizuje základní výstroj jezdce a koně pro jednotlivé disciplíny - naučí se správně uzdit a sedlat, nasedat a sesedat - charakterizuje sed, těžiště a rovnováhu při základním výcviku jezdce - vyjmenuje a popíše základní jezdecké pomůcky a pobídky důležité pro vedení koně - ovládá jízdářské povely a pravidla jízdárny - teoreticky ovládá základy ježdění na lonži - teoreticky ovládá základy samostatné jízdy ve všech chodech a v terénu - je seznámen se specifickými prvky drezúry, skokového ježdění a při práci s mladým koněm - charakterizuje životosprávu jezdce s ohledem na zdravý životní styl	- historie a současná organizace jezdeckví - základní výstroj jezdce - základní výstroj koně - uzdění a sedláni - nasedání, sesedání - ZVJ - sed, těžiště a rovnováha - základní jezdecké pomůcky a pobídky, vedení koně - pravidla jízdárny - ježdění na lonži - ježdění v jednotlivých chodech - základy drezurního ježdění - základy skokového ježdění - jízda v terénu - práce s mladým koněm – práce ze země - práce s mladým koněm - obsedání - životospráva jezdce

6.24 Odborný výcvik – zaměření mechanizátor

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář – farmářka se zaměřením mechanizátor
Celková hodinová dotace:	1440 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2021

6.24.1 Pojetí předmětu odborný výcvik

provozech. Žáci aplikují teoretické vědomosti z odborných předmětů v praktickém výcviku, ověřují si nabyté znalosti, získávají konkrétnější představu o požadavcích na pracovníky v reálném pracovním prostředí. Žáci se učí řešit skutečné pracovní problémy a komunikovat s lidmi.

Odborný výcvik výrazně přispívá k vytváření dobrého poměru k práci, pracovní kázni, výchově k pořádku a svědomitosti. Vlastní produktivita práce žáků pomáhá u nich vypěstovat osobní zodpovědnost, tvořivou iniciativu a vztah k materiálním hodnotám. Žáci jsou vedeni k dodržování zásad slušného chování a profesního vystupování, k estetickému cítění a kladnému vztahu k životnímu prostředí. Odborný výcvik klade důraz také na dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce, ochranu zdraví při práci a na ochranu životního prostředí.

6.24.1.1 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP odborného vzdělávání – technická zařízení a doprava, pěstování rostlin a chov zvířat.

V předmětu odborný výcvik získávají žáci základní odborné znalosti a dovednosti spojené s praktickým výkonem prací v zemědělství. Žáci si osvojí dovednosti v pracovních operacích pěstování rostlin a chovu zvířat a seznámí se s organizací pracovních procesů. Naučí se vykonávat práce s mechanizačními prostředky v příslušných odvětvích výroby, provádět jejich údržbu, seřízení některé práce při opravách, dodržovat technologické postupy, pečovat o svěřené prostředky a zachovávat při práci pravidla bezpečnosti práce a hygieny. Odborný výcvik zaujímá v procesu výuky zásadní místo, neboť prakticky připravuje žáky na jeho budoucí povolání a vytváří u něho základ profesionální zručnosti a dovednosti.

Žáci vykonávají odborný výcvik ve školních dílnách a na školních pozemcích. S moderními pěstitelskými a chovatelskými technologiemi jsou žáci seznamováni při praktickém vyučování na smluvních pracovištích partnerských zemědělských podniků. Struktura učiva respektuje postupnou náročnost odborných prací. Pro doplnění praktické výuky jsou realizovány exkurze na odborných výstavách a na vybraných pracovištích.

Rozpis učiva předmětu odborný výcvik

	Tematický celek	Počet hodin v ročníku		
		1. ročník	2. ročník	3. ročník
1.	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence	12	12	12
2.	Pěstování a sklizeň zemědělských plodin	126	138	144
3.	Ochrana rostlin a zacházení s přípravky	6	12	12
4.	Chov zvířat	150	126	30
5.	Údržba a opravy traktorů, přívěsů, zemědělských strojů a zařízení	126	162	144
6.	Ruční obrábění kovů	60	-	-
6.	Tváření kovů za tepla a strojní obrábění kovů	-	-	30
7.	Volitelné bloky a kvalifikační kurzy	-	30	108

6.24.1.2 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V odborném výcviku jsou žáci vedeni k získání správného vztahu k výkonu budoucího povolání, k odpovědnosti za vykonanou práci, k pocitu sounáležitosti s pracovním kolektivem, k respektování i jiných názorů než svých vlastních a k dodržování obecných pravidel slušného chování.

6.24.1.3 Metody a formy práce

Praktická činnost vyžaduje zvýšenou aktivitu žáků, rozvíjí jejich samostatnost, odpovědnost, vytrvalost a umožňuje trvalejší uchování nových poznatků. Pro dosažení požadované dovednosti je hlavní metodou instruktáž (úvodní, doplňková, závěrečná), která spočívá v teoretickém vysvětlení praktické činnosti a jejím názorném předvedení učitelem. Při praktické výuce jsou používány výklad, demonstrační metody, názorné ukázky, práce s odbornou literaturou. Důraz je kladen na správný technologický postup, kvalitu práce a dobu provedení zadaného úkolu. Žáci se zúčastňují soutěží odborných dovedností, návštěv zemědělských podniků, přednášek a různých prezentačních akcí školy.

Při nácviku prací se postupuje od jednoduchých pracovních úkonů ke složitějším. Výukové metody zvolí učitel přiměřeně k věkovým zvláštěm a psychickým schopnostem žáků (vnímání, paměť, myšlení, řeč, cit, vůle, pozornost, dovednost a zájem).

6.24.1.4 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáka je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k oboru. V odborném výcviku je používáno slovní i numerické hodnocení. Učitel odborného výcviku zhodnotí kvalitu provedené práce, dosažený stupeň uvědomělosti a aktivity žáků v jednotlivých částech vyučovacího dne, aktuální využití teoretických znalostí k osvojení praktických dovedností, dodržování BOZP, sebehodnocení, kolektivní hodnocení, veřejná prezentace. Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Produktivní práce žáků je hodnocena i finančně.

6.24.1.5 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí dále uvedené kompetence.

- **Komunikativní kompetence** – žáci se dovedou ústně vyjadřovat přiměřeně dané situaci, zpracovávat písemný materiál, vysvětlovat a znázorňovat, číst s porozuměním text, umí se vyjadřovat a vystupovat v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování, dodržuje zásady slušného chování a profesního vystupování.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, zapojit se do odborných soutěží, klást důraz na týmovou práci při pořádání výstav a jiných společných aktivit, nezáujatě zvažovat návrhy druhých, ověřovat si získané poznatky a kriticky zvažovat názory a postoje jiných lidí, uznávat autoritu nadřízených, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, v řešení problémů uplatňuje různé metody myšlení.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně, respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti ostatních žáků.
- **Matematické kompetence** - absolventi jsou připraveni používat správně pojmy, jednotky a vztahy při řešení praktických úloh - rozměrování a vytyčování pozemku, spotřeba krmiva, výpočet osiva a sadby na plochu, výpočet koncentrace roztoku při ochraně rostlin.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce a k adaptaci na pracovní prostředí, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro uplatnění v zemědělském podniku, rodinné farmě a pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry a osobního růstu, zná požadavky zaměstnavatele.

- **Digitální kompetence** žák se vyrovnává s proměnlivostí digitálních technologií, posuzuje vývoj technologií ovlivňující společnost, osobní a pracovní život a také životní prostředí.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu sadovnictví prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – praktická výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti a pomáhá mu osvojit si pojmy morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.
- **Člověk a svět práce** – žáci se orientují v nabídce profesních a vzdělávacích možností, rozpoznávají své reálné kvality, předpoklady a zvažují možnosti svého profesního uplatnění, mají přehled o zákoníku práce, pracovním poměru, pracovní smlouvě, mzdě, právech a povinnostech zaměstnance, mají přehled o možnostech soukromého podnikání.
- **Člověk a životní prostředí** – při běžné pracovní činnosti v odborném výcviku se žáci zabývají environmentální problematikou (voda a hospodaření s vodou), manipulací s obaly, jejich likvidací bez ohrožení životního prostředí a třídění odpadu, při sanitaci pracoviště odborného výcviku používají čisticí prostředky šetrné k životnímu prostředí, šetří energii a suroviny.
- **Člověk a digitální svět** - žáci v odborném výcviku jsou vedeni k využívání digitálních technologií v praktickém životě, tzn. při styku s lidmi, institucemi, při řešení osobního, právního a sociálního charakteru.

6.24.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

15 hodin týdně

celkem 480 hodin (z toho 30 hodin prázdninový OV)

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	
Žák - orientuje se na pracovištích školy - dodržuje ustanovení týkající se BOZP a požární prevence - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - zná evakuační plán pracoviště - umí použít hasicí přístroj	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Hygiena práce. Požární prevence. - úvod a seznámení s oborem, - organizační uspořádání školy - seznámení s pracovišti, organizací odborného výcviku - BOZP podle vypracované osnovy - PO podle vypracované osnovy - zásady první pomoci - školní a pracovní úrazy	12
- charakterizuje základní půdní druhy a typy - umí pracovat s ručním nářadím – kosou, rýčem, lopatou, motykou... - zvládá ruční manipulaci s pícninami, krmivem a jiným materiálem - ovládá jednoduché seřízení, opravu a údržbu, čištění, konzervaci a uskladnění strojů	2. Pěstování a sklizeň zemědělských plodin, mechanizace - půdní podmínky regionu - základní ruční práce se zemědělským nářadím a manipulace s materiálem - péče o zemědělskou techniku praktické seznámení s jednoduššími mechanizačními prostředky	126

- ovládá obsluhu a údržbu prostředků na hnojení, setí, sázení, sklizeň a skladování píce, sklizeň a zpracování obilnin, sklizeň a zpracování píce, obsluhu malotraktoru - při práci důsledně dodržuje bezpečnostní a hygienické předpisy	- mechanizační prostředky propěstování a sklizeň píce a obilovin - sečení, sušení, uskladnění sena a steliv	
- uvede právní předpisy týkající se přípravků a jejich používání, předpisy na ochranu veřejného zdraví a životního prostředí - uplatňuje požadavky na BOZP a hygienu práce při ochraně rostlin - připraví postřikovač k aplikaci přípravku a provede jeho údržbu po práci - předvede přípravu roztoku - popíše a charakterizuje jednotlivé části etikety přípravku na ochranu rostlin - rozliší bezpečnostní značky	3. Ochrana rostlin a zacházení s přípravky - BOZP při ochraně rostlin, právní předpisy týkající se přípravků a jejich používání - předpisy na ochranu veřejného zdraví a životního prostředí - postřikovač, příprava a způsoby aplikace roztoků	6
- charakterizuje základní technologie v chovu hospodářských zvířat - používá ruční nářadí - rozpozná základní druhy krmiv - vysvětlí způsoby konzervace, uskladňování a zchutňování - samostatně, krmí telata, ošetřuje telata po porodu, provádí čištění a dezinfekci kotců, orientuje se v různých způsobech napájení a technologiích odchovu - vyhodnocuje zdravotní stav zvířat, ovládá fixování zvířat a podává léky - pečuje o krajinu - chrání vodní zdroje, šetří energie - při práci důsledně dodržuje bezpečnostní předpisy pro chov hospodářských zvířat - orientuje se v bezpečnostních a etických podmínkách provozu jezdecké stáje a jezdeckého výcviku - rozpozná a správně volí pracovní nářadí - provádí místování a údržbu boxů - podílí se na přípravě krmiv a steliv - rozpozná hlavní druhy krmiv - s koněm zachází klidně, ale rozhodně - správně pečuje o výstroj koně - ovládá základy jízdy na koni - pečuje o životní prostředí	4. Chov zvířat 4.1 Výživa a krmení hospodářských zvířat - tvorba krmivové základny - konzervace krmiv, sušení - krmiva - krmné dávky pro jednotlivé druhy zvířat 4.2 Chov skotu a prasat - význam chovu skotu a prasat - technologie ustájení, napájení, krmení jednotlivých kategorií skotu - označování, ošetření paznehtů, fixace zvířat, příznaky zdraví a nemoci, podávání léčiv - technologie ustájení a krmení prasat - vliv chovu prasat na životní prostředí 4.3 Chov koní - význam chovu koní - seznámení s BP a etickými podmínkami jezdecké stáje a jezdeckého výcviku - základní nářadí na pro úpravu a čistotu ustájení - příprava krmiv a steliv - ošetřování koní - přístup ke koni, čištění koní, vyvádění - základy jízdy na koni	150
- ovládá jednotlivé části denní údržby traktoru - vybere vhodné nářadí a pomůcky pro provedené denní údržby traktoru	5. Údržba traktoru - denní údržba traktoru - nářadí a pomůcky k provádění denní údržby - návody k obsluze	126

- při práci používá návod k obsluze a umí se vněm orientovat - při práci dodržuje bezpečnostní předpisy hygienické normy	- výměny olejů a ostatních náplní - seřízení jednotlivých skupin a příslušenství	
- pojmenuje a vybere vhodné nářadí a pomůcky pro ruční obrábění kovů - orientuje se v technickém výkresu - ovládá jednotlivé pracovní operace při ručním obrábění kovů - na závěr výuky provede samostatně soubornou práci s využitím pracovních operací při ručním obrábění - při práci dodržuje ustanovení BOZP	6. Ruční obrábění kovů - Plošné měření a orýsování - Pilování - Řezání - Stříhání - Vrtání - Řezání závitů - Nýtování - Souborná práce	60

2. ročník

15 hodin týdně

celkem 480 hodin (z toho 60 hodin prázdninový OV)

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	
Žák: - dodržuje ustanovení týkající se BOZP a požární prevence - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení, postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - zná evakuační plán pracoviště - umí použít hasicí přístroj	- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Hygiena práce. Požární prevence - Pracovněprávní problematika BOZP na OV - BOZP podle vypracované osnovy - PO podle vypracované osnovy - zásady první pomoci - školní a pracovní úrazy	12
- samostatně obsluhuje univerzální traktor, malotraktor a vybrané speciální samojízdné stroje používané v dané oblasti - seřizuje, obsluhuje a zapojuje mechanizační prostředky pro zpracování půdy, hnojení, kultivaci porostů, sklizeň pícnin, okopanin, obilovin a dopravní prostředky a nakladače - při práci dodržuje předepsané bezpečnostní předpisy	1. Pěstování a sklizeň zemědělských plodin, mechanizace - Obsluha univerzálních traktorů, malotraktoru a speciálních samojízdných strojů - Seřizování, obsluha a agregace mechanizačních prostředků - pro zpracování půdy - pro hnojení - dopravních prostředků a nakladačů - pro kultivaci porostů - pro sklizeň pícnin - sběrací vůz pro sklizeň sena slámy - pro sklizeň okopanin - pro sklizeň obilovin	138
- řídí se pokyny bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s přípravky na ochranu rostlin; - popíše a charakterizuje jednotlivé části etikety přípravku na ochranu rostlin	2. Ochrana rostlin a zacházení s přípravky - legislativa při ochraně rostlin - rozdělení a použití pesticidů	12

- vysvětlí pokyny pro bezpečné zacházení s daným přípravkem na ochranu rostlin - rozliší bezpečnostní značky - uvede možnosti použití konkrétního přípravku na ochranu rostlin - určí významné plevely a objasní způsoby regulace zaplevelení - charakterizuje nejčastější významné choroby a škůdce pěstovaných rostlin - s pomocí učitele posoudí současnou potřebu ochranných opatření v zahradnické výrobě a zdůvodní nutnost uplatňování integrované ochrany s ohledem na životní prostředí, charakterizuje integrovanou, biologickou a nechemickou ochranu rostlin	- plevely, choroby a škůdci - doba a použití Herbicidů - určování chorob a škůdců zemědělských plodin	
- ovládá zařazení jednotlivých mechanizačních prostředků do sklizňových linek - ovládá zásady konzervace pícnin - připravuje a obsluhuje mechanizační prostředky pro sečení, obracení a sběr sena - rozpozná jednotlivé druhy krmiv - ošetřuje narozená telata, napájí mlezivem, označuje a podává léky - jalovice připravuje na pastvu - rozpozná říji, asistuje při inseminaci - asistuje při porodu, ošetřuje matku i mládě - ovládá základy strojního dojení, dojí ručně -- vysvětlí pracovní operace probíhající v bioplynové stanici - připravuje pastvu a výběh před začátkem pasení - vysvětlí princip elektrického ohradníku - obsluhuje elektrický mačkač obilovin - samostatně obsluhuje senomet - provádí práce se sběracím vozem - vyvádí koně - provádí čištění a údržbu boxů a stáje - ovládá základy jízdy na koni - při práci dodržuje ustanovení o bezpečnosti práce při chovu hospodářských zvířat	3. Chov zvířat 4.1 Výživa a krmení hospodářských zvířat - mechanizační prostředky pro sklizeň pícnin, konzervace pícnin - mechanizační prostředky na sečení, obracení a sběr sena, jeho uskladnění - krmiva pro jednotlivé druhy zvířat 4.2 Chov skotu a prasat - odchov telat, ošetření po narození, napájení, krmení - odchov jalovic, ošetření paznehtů, příprava na pastvu, říje, inseminace, březost, porod - dojení ruční, strojní - využití chlévské mrvy a kejdy - moderní technologie v chovech prasat, exkurze do bioplynové stanice 4.3 Chov koní - pastevní areály - elektrický ohradník - mačkač obilí - senomet - dopravník na seno - vyvádění koní, čištění boxů - výstroj pro koně - jízda na koni	126
- zvládá denní údržbu traktorů, provádí výměnu olejů a ostatních náplní, drobné opravy a seřízení jednotlivých skupin a příslušenství - provádí údržbu a opravy přívěsů	4. Údržba a opravy traktorů, přívěsů a zemědělských strojů - Denní údržba traktorů, výměny olejů a ostatních náplní, drobné opravy a seřízení jednotlivých skupin a příslušenství - Údržba a opravy přívěsů	162

- samostatně provádí montážní práce při opravách vybraných strojů - orientuje se v návodu k obsluze daného stroje - při práci dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti práce	- Montážní práce při opravách vybraných strojů	
- provádí údržbu, seřízení a běžné opravy nakladače - ovládá práci s nakladačem, naloží sypký i pevný materiál na traktorový přívěs - vysvětlí činnost hydraulického systému nakladače v závislosti na čistotě kapaliny - provádí údržbu, drobné opravy a seřízení strojů patřících do malé mechanizace - dodržuje ustanovení BOZP	5. Volitelné bloky - Nakladač UNHZ.750 - Malá zemědělská mechanizace - obsluha křovinořezu	30

3. ročník

15 hodin týdně

celkem 480 hodin

Žák - dodržuje ustanovení týkající se BOZP a požární prevence - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení, postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - zná evakuační plán pracoviště - umí použít hasicí přístroj	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Hygiena práce. Požární prevence. - Pracovněprávní problematika BOZP na OV - BOZP podle vypracované osnovy - PO podle vypracované osnovy - zásady první pomoci - pracovní úrazy	12
- provádí pracovní operace při výrobě a sklizni zemědělských plodin - zvolí vhodnou agregaci pro danou pracovní operaci - dodržuje agrotechnické lhůty - dodržuje ustanovení o bezpečnosti práce při práci se zemědělskou mechanizací	2. Pěstování a sklizeň zemědělských plodin, mechanizace - Základní zpracování půdy – orba, vláčení, smykování - Hnojení – aplikace strojených a statkových hnojiv - Setí a sázení – obsluha sazeče brambor, secího stroje - Sklizeň píce - Sklizeň obilovin	144
- charakterizuje právní předpisy týkající se ochrany rostlin, přípravků a jejich používání - popíše ochranu rostlin jako součást technologií pěstování zemědělských plodin - posoudí současnou potřebu ochranných opatření v zemědělské výrobě a zdůvodní nutnost uplatňování integrované ochrany s ohledem na životní prostředí	3. Ochrana rostlin a nakládání s přípravky - Legislativa při ochraně rostlin - Výpočet množství přípravku, příprava roztoku, aplikace dle návodu na etiketě - Atlasy chorob a škůdců rostlin	12

- podle příznaků chorob a škůdců na rostlinách a s pomocí atlasu určí chorobu a škůdce - určuje plevel a navrhuje způsob likvidace - navrhne ochranu proti plevelům - podle návodu vypočítá potřebné množství přípravku na ochranu rostlin - připraví roztok a aplikuje ho na místo poškození - objasní vliv reziduí při nešetrné ochraně rostlin z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí	- Určování chorob, škůdců, plevelů a způsoby ochrany	
- ovládá obsluhu dojírny - vysvětlí pracovní operace dojícího robota - popíše činnost krmného vozu - orientuje se v nabídce moderních technologií využívaných v chovech hospodářských zvířat různých druhů a kategorií - dbá o svou bezpečnost při chovu zvířat	4. Chov zvířat - Dojení - dojírna, robotické dojení - Moderní technologie pro krmení zvířat - Moderní technologie na odstraňování výkalů a jejich další zpracování - Chovatelská výstava	30
- provádí údržby a běžné opravy traktorů a strojů používaných v zemědělství - využívá dílenské příručky a návody k obsluze daného mechanizačního prostředku - používá speciální nářadí pro dané pracovní operace - při práci dodržuje ustanovení o bezpečnosti práce a dbá na dodržování hygienických norem	5. Údržba a opravy traktorů, přívěsů, zemědělských strojů a zařízení - Opravy traktorů - Opravy mechanizačních prostředků pro zpracování půdy - Opravy dopravních prostředků a pneumatik - Opravy mechanizačních prostředků pro setí a sázení - Opravy mechanizačních prostředků pro hnojení - Opravy mechanizačních prostředků pro sklizeň píce - Opravy mechanizačních prostředků pro sklizeň obilovin - Údržba a oprava mechanizačních prostředků na ochranu rostlin	144

- orientuje se na pracovišti, umí vybrat vhodné ochranné pomůcky a nářadí potřebné pro daný pracovní úkon - provede ohřev materiálu na požadovanou teplotu - umí vykovat jednoduchý výrobek, opravit polní nářadí - orientuje se na pracovišti pro strojní obrábění kovů, vybere vhodné ochranné pomůcky - samostatně ovládá a seřizuje strojní pilu, brusku a vrtačku - provádí základní operace s kovoobráběcími stroji - soustruhem, frézku - orientuje se v technické dokumentaci - dodržuje ustanovení o BOZP	6. Tváření kovů za tepla a strojní obrábění kovů - Seznámení s pracovištěm, použití ochranných pomůcek, základní nářadí - Základní kovářské práce – ohřev - Základní kovářské práce – vykování jednoduchého výrobku, oprava polního nářadí - strojní vybavení kovoobráběcí dílny, ochranné pomůcky - obsluha jednoduchých strojů na obrábění kovů, strojní řezání, broušení, vrtání - základní operace s kovoobráběcími stroji soustruh, frézka	30
- vysvětlí základní principy údržby, seřízení a činnost sklízecích strojů - provádí údržbu, seřízení a běžné opravy sklízecích strojů - ovládá řízení sklízecích strojů a vysvětlí ovládací prvky v kabině stroje - dodržuje ustanovení o bezpečné práci s těmito stroji	7. Kvalifikační kurzy - Kurz sklízecí mlátičky - Kurz sklízecí rezačky	108

6.25 Odborný výcvik – zaměření chovatel

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Farmář – farmářka se zaměřením chovatel
Celková hodinová dotace:	1440 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2021

6.25.1 Pojetí předmětu odborný výcvik

6.25.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem předmětu je získání praktických dovedností a návyků vedoucích k bezpečnému zvládnutí prací v zemědělských provozech. Žáci aplikují teoretické vědomosti z odborných předmětů v praktickém výcviku, ověřují si nabyté znalosti, získávají konkrétnější představu o požadavcích na pracovníky v reálném pracovním prostředí. Žáci se učí řešit skutečné pracovní problémy a komunikovat s lidmi.

Odborný výcvik výrazně přispívá k vytváření dobrého poměru k práci, pracovní kázni, výchově k pořádku a svědomitosti. Vlastní produktivita práce žáků pomáhá u nich vypěstovat osobní zodpovědnost, tvořivou iniciativu a vztah k materiálním hodnotám. Žáci jsou vedeni k dodržování zásad slušného chování a profesního vystupování, k estetickému cítění a kladnému vztahu k životnímu prostředí. Odborný výcvik klade důraz také na dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce, ochranu zdraví při práci a na ochranu životního prostředí.

6.25.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP odborného vzdělávání – technická zařízení a doprava, pěstování rostlin a chov zvířat.

V předmětu odborný výcvik získávají žáci základní odborné znalosti a dovednosti spojené s praktickým výkonem prací v zemědělství. Žáci si osvojí dovednosti v pracovních operacích pěstování rostlin a chovu zvířat a seznámí se s organizací pracovních procesů. Naučí se vykonávat práce s mechanizačními prostředky v příslušných odvětvích výroby, krmít a ošetřovat jednotlivé kategorie zvířat, dojit a obsluhovat různá dojící zařízení. Odborný výcvik zaujímá v procesu výuky zásadní místo, neboť prakticky připravuje žáky na jeho budoucí povolání a vytváří u něho základ profesionální zručnosti a dovednosti.

Žáci vykonávají odborný výcvik ve školních dílnách a na školních pozemcích. S moderními pěstitelskými a chovatelskými technologiemi jsou žáci seznamováni při praktickém vyučování na smluvních pracovištích partnerských zemědělských podniků. Struktura učiva respektuje postupnou náročnost odborných prací. Pro doplnění praktické výuky jsou realizovány exkurze na odborných výstavách a na vybraných pracovištích.

Rozpis učiva předmětu odborný výcvik

	Tematický celek	Počet hodin v ročníku		
		1. ročník	2. ročník	3. ročník
1.	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence	12	12	12
2.	Pěstování a sklizeň rostlin	174	150	138
3.	Ochrana rostlin a zacházení s přípravky	6	12	12
4.	Mechanizace	60	60	-
5.	Chov zvířat	228	246	258
6.	Speciální zootechnika	-	-	60

6.25.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V odborném výcviku jsou žáci vedeni k získání správného vztahu k výkonu budoucího povolání, k odpovědnosti za vykonanou práci, k pocitu sounáležitosti s pracovním kolektivem, k respektování i jiných názorů než svých vlastních a k dodržování obecných pravidel slušného chování.

6.25.1.4 Metody a formy práce

Praktická činnost vyžaduje zvýšenou aktivitu žáků, rozvíjí jejich samostatnost, odpovědnost, vytrvalost a umožňuje trvalejší uchování nových poznatků. Pro dosažení požadované dovednosti je hlavní metodou instruktáž (úvodní, doplňková, závěrečná), která spočívá v teoretickém vysvětlení praktické činnosti a jejím názorném předvedení učitelem. Při praktické výuce jsou používány výklad, demonstrační metody, názorné ukázky, práce s odbornou literaturou. Důraz je kladen na správný technologický postup, kvalitu práce a dobu provedení zadaného úkolu. Žáci se zúčastňují soutěží odborných dovedností, návštěv zemědělských podniků, přednášek a různých prezentačních akcí školy.

Při nácviku prací se postupuje od jednoduchých pracovních úkonů ke složitějším. Výukové metody zvolí učitel přiměřeně k věkovým zvláštěm a psychickým schopnostem žáků (vnímání, paměť, myšlení, řeč, cit, vůle, pozornost, dovednost a zájem).

6.25.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáku je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k oboru. V odborném výcviku je používáno slovní i numerické hodnocení. Učitel odborného výcviku zhodnotí kvalitu provedené práce, dosažený stupeň uvědomělosti a aktivity žáků v jednotlivých částech vyučovacího dne, aktuální využití teoretických znalostí k osvojení praktických dovedností, dodržování BOZP, sebehodnocení, kolektivní hodnocení, veřejná prezentace. Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Produktivní práce žáků je hodnocena i finančně.

6.25.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí dále uvedené kompetence.

- **Komunikativní kompetence** – žáci se dovedou ústně vyjadřovat přiměřeně dané situaci, zpracovávat písemný materiál, vysvětlovat a znázorňovat, číst s porozuměním text, umí se vyjadřovat a vystupovat v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování, dodržuje zásady slušného chování a profesního vystupování.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, zapojit se do odborných soutěží, klást důraz na týmovou práci při pořádání výstav a jiných společných aktivit, nezáujatě zvažovat návrhy druhých, ověřovat si získané poznatky a kriticky zvažovat názory a postoje jiných lidí, uznávat autoritu nadřízených, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, v řešení problémů uplatňuje různé metody myšlení.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně, respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti ostatních žáků.
- **Matematické kompetence** - absolventi jsou připraveni používat správně pojmy, jednotky a vztahy při řešení praktických úloh - rozměrování a vytyčování pozemku, spotřeba krmiva, výpočet osiva a sadby na plochu, výpočet koncentrace roztoku při ochraně rostlin.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce a k adaptaci na pracovní prostředí, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro uplatnění v zemědělském podniku, rodinné farmě a pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele.

- **Digitální kompetence** žák se vyrovnává s proměnlivostí s digitálních technologií, posuzuje vývoj technologií ovlivňující společnost, osobní a pracovní život a také životní prostředí.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu sadovnictví prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – praktická výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti a pomáhá mu osvojit si pojmy morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.
- **Člověk a svět práce** – žáci se orientují v nabídce profesních a vzdělávacích možností, rozpoznávají své reálné kvality, předpoklady a zvažují možnosti svého profesního uplatnění, mají přehled o zákoníku práce, pracovním poměru, pracovní smlouvě, mzdě, právech a povinnostech zaměstnance, mají přehled o možnostech soukromého podnikání.
- **Člověk a životní prostředí** – při běžné pracovní činnosti v odborném výcviku se žáci zabývají environmentální problematikou (voda a hospodaření s vodou), manipulací s obaly, jejich likvidací bez ohrožení životního prostředí a třídění odpadu, při sanitaci pracoviště odborného výcviku používají čisticí prostředky šetrné k životnímu prostředí, šetří energii a suroviny.
- **Člověk a digitální svět** - žáci v odborném výcviku jsou vedeni k využívání digitálních technologií v praktickém životě, tzn. při styku s lidmi, institucemi, při řešení osobního, právního a sociálního charakteru.

6.25.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

15 hodin týdně

celkem 480 hodin (z toho 30 hodin prázdninový OV)

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	
Žák - orientuje se na pracovištích školy - dodržuje ustanovení týkající se BOZP a požární prevence - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení, postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - zná evakuační plán pracoviště - umí použít hasicí přístroj	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Hygiena práce. Požární prevence. - úvod a seznámení s oborem - organizační uspořádání školy - BOZP podle vypracované osnovy - PO podle vypracované osnovy - první pomoc - pracovní úrazy	12
- sklízí okopaniny - provádí třídění okopanin - respektuje jakostní a zdravotní normy - odstraňuje drobné závady - dodržuje BP při obsluze sklizňové mechanizace - používá správně ruční nářadí - určí druhy krmiv	2. Pěstování a sklizeň rostlin 2.1 Sklízňové práce - sklizeň okopanin, mechanizační prostředky pro sklizeň okopanin - třídění brambor dle jakosti, práce na třídící lince, uskladnění okopanin 2.2 Ruční nářadí - rozdělení ručního nářadí - základní ruční práce se zemědělským	174

- posoudí vhodnost předložených krmiv - provádí drobné opravy ručního nářadí - provádí základní zpracování půdy a předseťovou přípravu - rozpozná kvalitu osiva a sadby - sklízí jednotlivé plodiny a provádí posklizňovou úpravu - orientuje se v různých typech hospodářských staveb	nářadím, ruční manipulace s pícninami, krmivy a jiným materiálem 2.3 Rodinná farma - půda a půdní druhy, ruční zpracování půdy - výsadba ovoce a zeleniny - sklizeň pícnin, ovoce a zeleniny, uskladnění ovoce a zeleniny - technologie hospodářských staveb	
- uvede právní předpisy týkající se přípravků a jejich používání, předpisy na ochranu veřejného zdraví a životního prostředí - uplatňuje požadavky na BOZP a hygienu práce při ochraně rostlin - připraví postřikovač k aplikaci přípravku a provede jeho údržbu po práci - předvede přípravu roztoku - popíše a charakterizuje jednotlivé části etikety přípravku na ochranu rostlin - rozliší bezpečnostní značky	3.Ochrana rostlina a zacházení s přípravky - BOZP při ochraně rostlin, právní předpisy týkající se přípravků a jejich používání, předpisy na ochranu veřejného zdraví a životního prostředí - postřikovač, příprava a způsoby aplikace roztoků	6
- podílí se na údržbě estetického prostředí farmy či podniku - zpracovává půdu pro sadbu a setí pomocí dostupné malé mechanizace - vhodně používá jednoduché mechanizační prostředky - zařazuje jednotlivé stroje do sklizňových linek - podílí se na údržbě a drobných opravách - dodržuje BP dle návodů na obsluhu - orientuje se v dopravních prostředcích využívaných k dopravě zvířat, pícnin, obilovin, sena a steliv - provádí základní údržbu traktoru a přívěsu - při práci dodržuje bezpečnostní a hygienické požadavky v zemědělské dopravě	4. Mechanizace 4.1 Malá mechanizace - obsluha malé zemědělské mechanizace pro zpracování půdy - praktické seznámení s jednoduchými mechanizačními prostředky používanými v zemědělské prvovýrobě - sklizňové linky pro sklizeň pícnin a obilnin - údržba a drobné opravy 4.2 Doprava v zemědělství - prostředky používané při manipulaci s materiály a dopravě, včetně zvířat - údržba vozidel a traktorů - obsluha traktorů, připojování návěsů a přívěsů	60
- orientuje se ve výživě jednotlivých druhů zvířat - určí předložené vzorky krmiv a steliv - vyhodnocuje krmnou dávku - připravuje a zakládá krmení pro zvířata - dodržuje BP - profesionálně zachází se zvířaty	5. Chov zvířat 5.1 Výživa a krmení hospodářských zvířat - základní technologie v chovech zvířat - rozpoznávání základních druhů krmiv - způsoby konzervace, uskladňování a zchutňování krmiv - posklizňové linky 5.2 Ošetřování a chov skotu a prasat - význam chovu skotu a prasat	228

- ošetřuje, krmí a napájí telata - shromažďuje údaje o vážení - provádí desinfekci kotců a napájecích nádob - vyhodnocuje zdravotní stav - provádí označování ušními známkami - orientuje se v technologiích chovu selat do a po odstavu - dodržuje BP a hygienu chovu - při práci s koněm žák neustále sleduje chování koně, dbá zvýšené opatrnosti - orientuje se v bezpečnostních podmínkách provozu jezdecké stáje a jezdeckého výcviku - rozpozná a správně volí pracovní nářadí - provádí místování a čištění ustájovacích boxů - s koněm zachází klidně, ale rozhodně - rozpozná hlavní druhy krmiv - charakterizuje základní výstroj jezdce a koně - respektuje nároky jednotlivých druhů hospodářských zvířat na ustájení - správně ošetřuje mláďata ovcí a koz - správně napájí a krmí drobná hospodářská zvířata - orientuje se v evidenci drobných hospodářských zvířat	- základní technologie v chovech skotu a prasat - základní rozdělení dle užitkovosti, plemena - ošetření telat po narození, způsoby napájení a krmení telat, čištění a desinfekce kotců - určování zdravotního stavu, podávání léčiv, označování - krmení a ošetřování selat 5.3 Ošetřování a chov koní - seznámení s BP a etickými podmínkami jezdecké stáje a jezdeckého výcviku - rozpoznání základních druhů nářadí na úpravu a čistotu ustájení - obecné zásady krmení - přístup ke koni, čištění kopyt a postup při čištění koní - základní výstroj koně - jízda na koni 5.4 Ošetřování a chov drobných hospodářských zvířat - rozdělení podle jednotlivých druhů - technologie ustájení jednotlivých druhů - krmení a ošetřování jednotlivých druhů - evidence	
--	---	--

2. ročník

15 hodin týdně

celkem 480 hodin (z toho 60 hodin prázdninový OV)

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	
Žák - orientuje se na pracovištích školy - dodržuje ustanovení týkající se BOZP a požární prevence - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení, postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - zná evakuační plán pracoviště - umí použít hasicí přístroj	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Hygiena práce. Požární prevence. - BOZP podle vypracované osnovy - PO podle vypracované osnovy - první pomoc - pracovní úrazy	12
	2. Pěstování a sklizeň rostlin, pastvinářství	150

- charakterizuje sklizňové práce - sklízí okopaniny - třídí brambory dle jakosti - seče, obrací a sklízí seno - využívá ruční nářadí a správné mechanizační prostředky - dodržuje BP - připravuje zvířata na pastevní období - organizuje pastvu - ošetřuje pastviny pomocí dostupných mechanizačních prostředků - orientuje se v rozdílech konvenčního způsobu hospodaření a ekologického zemědělství - sklízí jednotlivé plodiny a provádí posklizňovou úpravu	2.1 Sklizňové práce - sklizeň okopanin, obilovin, píce a mechanizační prostředky zařazené do sklizňových linek - třídění okopanin dle jakosti - konzervace pícnin sušením 2.2 Pastvinářství - stavby a vybavení pastevního areálu - péče a ošetření pastvin - zásady ekologického zemědělství 2.3 Rodinná farma - zpracování půdy, předseťová příprava - technologie pěstování ovoce a zeleniny - pěstování pícnin, tvorba krmivové základny	
- řídí se pokyny bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s přípravky na ochranu rostlin; - popíše a charakterizuje jednotlivé části etikety přípravku na ochranu rostlin - vysvětlí pokyny pro bezpečné zacházení s daným přípravkem na ochranu rostlin - rozliší bezpečnostní značky - uvede možnosti použití konkrétního přípravku na ochranu rostlin - určí významné plevely a objasní způsoby regulace zaplevelení - charakterizuje nejčastější významné choroby a škůdce pěstovaných rostlin - s pomocí učitele posoudí současnou potřebu ochranných opatření v zahradnické výrobě a zdůvodní nutnost uplatňování integrované ochrany s ohledem na životní prostředí, charakterizuje integrovanou, biologickou a nechemickou ochranu rostlin	3.Ochrana rostlin a zacházení s přípravky - legislativa při ochraně rostlin - rozdělení a použití pesticidů - plevely, choroby a škůdci - doba a použití Herbicidů -určování chorob a škůdců zemědělských plodin	12
- vhodně využívá jednoduché mechanizační prostředky - zařazuje jednotlivé stroje do sklizňových linek - dodržuje BP - provádí jednoduché opravy a údržby mechanizačních prostředků	4. Mechanizace 4.1 Mechanizovaná sklizeň - praktické seznámení s jednoduchými mechanizačními prostředky používanými v zemědělské prvovýrobě - obsluha a údržba mechanizačních prostředků na hnojení, setí, sázení, sklizeň a zpracování okopanin -sklízňové linky pro sklizeň pícnina obilovin 4.2 Mechanizace v chovech zvířat	60

- volí správné prostředky a postupy při konzervaci strojů a jejich částí - udržuje nářadí v dobrém stavu	- praktické seznámení s činností mechanizačních prostředků na školních závodech - základní péče o zemědělskou techniku - odborná exkurze	
- připravuje a zakládá krmení pro jednotlivé druhy a kategorie hospodářských zvířat - určuje vzorky krmiv - dodržuje BP při sklizni a v míchárnách - podílí se na přípravě a ošetření pastvin - profesionálně zachází se zvířaty - charakterizuje ovlivňování pohlavního cyklu, vyhodnocuje projevy zvířat - provádí ruční i strojní dojení - ovládá technologie ošetření mléka - dodržuje přísně hygienu získávání mléka - vyhodnocuje projevy zdraví a nemoci - připravuje vysokobřezí plemence na porod - pomáhá při inseminaci a porodu - váží zvířata, měří tělesné rozměry a eviduje přírůstky - zhodnotí mikroklima ve stáji - dodržuje BP a osobní hygienu - orientuje se v různých typech odchovu jezdeckých koní - ovládá čištění a mytí koní - vyvádí koně do výběhu a na pastviny - pečuje o výstroj pro koně, ošetřuje ji správnými prostředky - ovládá základy jízdy na koni - rozlišuje krmiva a steliva dle vhodnosti - dodržuje BP - připravuje a předkládá vhodná krmiva - orientuje se v dojárnách pro ovce a kozy - ošetřuje mléko - manipuluje se zvířaty při provádění zooveterinárních zákroků - ovládá práce při kontrole užitkovosti - orientuje se v zásadách porážení zvířat - dodržuje bezpečnost a hygienu práce	5. Chov zvířat 5.1 Výživa a krmení hospodářských zvířat - sestavování krmných dávek pro různé druhy a kategorie hospodářských zvířat - technologické postupy konzervace píce - rozdělení základních druhů krmiv 5.2 Ošetřování a chov skotu a prasat - typy pastevních odchovů - ošetřování jalovic a příprava na pastvu - krmení mladého skotu - ošetřování dojníc, typy ustájení, krmení a napájení - čištění a fixace zvířat, zdravotní stav - říje, inseminace, březost, porod - chov krav BTPM - plemenářská práce - ošetřování jednotlivých kategorií prasat - ekologie v chovech prasat 5.3 Ošetřování a chov koní - ošetřování koní chovaných ve stáji - ošetřování koní chovaných venku - uvazování koní - čištění a mytí koní - vyvádění koní - péče o výstroj koně - jízda na koni - konzervace a uskladňování krmiv 5.4 Ošetřování a chov drobných hospodářských zvířat - příprava krmiv pro drůbež, králíky, ovce a kozy - označování, podávání medikamentů - zooveterinární zákroky - provádění kontroly užitkovosti - rozdělení masa a prodej - zásady při porážení a skladování masa	246

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	
Žák - orientuje se na pracovištích školy - dodržuje ustanovení týkající se BOZP a požární prevence - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - zná evakuační plán pracoviště - umí použít hasicí přístroj	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Hygiena práce. Požární prevence - BOZP podle vypracované osnovy - PO podle vypracované osnovy - první pomoc - pracovní úrazy	12
- kontroluje technický stav - provádí seřízení, údržbu a obsluhu - odstraňuje drobné závady - popíše konstrukci, vysvětlí funkci, seřízení a obsluhu mechanizačních prostředků na zpracování půdy, aplikaci hnojiv, setí, sázení a sklizeň, - získává a zpracovává ovoce, zeleninu, mléko, maso - podílí se na údržbě krajiny - dbá o čistotu vodních zdrojů - ekonomicky hospodaří, šetří energie - využívá obnovitelné zdroje	2. Pěstování a sklizeň rostlin 2.1 Sklizňové práce - upevňování dovedností při obsluze mechanizačních prostředků pro sklizeň okopanin, třídění brambor 2.2 Mechanizovaná výroba - základní zpracování půdy - orba, vláčení, smykování - aplikace hnojiv - obsluha sazeče brambor a secího stroje 2.3 Rodinná farma - zpracování výpěstků - zpracování mléka - údržba krajiny - ekologie, vztah k přírodě	138
charakterizuje právní předpisy týkající se ochrany rostlin, přípravků a jejich používání - popíše ochranu rostlin jako součást technologií pěstování zemědělských plodin - podle příznaků chorob a škůdců na rostlinách a s pomocí atlasu určí chorobu a škůdce - určuje plevely a navrhuje způsob likvidace - navrhne ochranu proti plevelům - podle návodu vypočítá potřebné množství přípravku na ochranu rostlin - připraví roztok a aplikuje ho na místo poškození - objasní vliv reziduí při nešetrné ochraně rostlin z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí	3.Ochrana rostlin a zacházení s přípravky - legislativa při ochraně rostlin - výpočet množství přípravku, příprava roztoku, aplikace dle návodu na etiketě - Atlasy chorob a škůdců rostlin - určování chorob, škůdců, plevelů a způsoby ochrany	12
- provádí přípravu krmiv - zakládá krmiva	5. Chov zvířat 5.1 Výživa a krmení hospodářských zvířat	258

- orientuje se v nabídce krmných směsí - popíše funkce a konstrukci krmného vozu - rozlišuje typy dopravníků - dodržuje BP - profesionálně zachází se zvířaty - napájí telata, dodržuje hygienu - provádí porody a ošetření matky po porodu a mláděte po narození - samostatně provádí veškeré práce při dojení a ošetření mléka - provádí obsluhu a sanaci dojírny - respektuje potřeby zvířat - dodržuje BP a osobní hygienu - pomáhá při sklizni sena - sestavuje krmnou dávku - provádí čištění koní - provádí čištění boxů - správně pečuje o klisnu a hříbě - orientuje se v zásadách práce s hřebcem - ošetřuje drobná zranění, podává léky - pomáhá při kutí koní - upevňuje dovednosti jízdy na koni - provádí ruční i strojní dojení koz a ovcí - manipuluje se zvířaty v dojírně - provádí denní údržbu dojícího zařízení - získává tělesné rozměry zvířat, počítá přírůstky - připravuje zázemí pro pořádání chovatelských výstav	- automatizované krmení všech druhů hospodářských zvířat - krmné vozy, dopravníky, zásobníky na krmné směsi - uskladnění sena a slámy, dosoušení teplým a studeným vzduchem - prohloubení dovedností ve výživě zvířat 5.2 Ošetřování a chov skotu - napájení telat, příprava mléčných krmných směsí - prohloubení dovedností v chovu telat - seznámení s obsluhou a údržbou dojíren - zařízení pro ošetření mléka po nadojení - chladicí a mléčné tanky, mycí automaty - prohloubení dovedností v chovu dojníc 5.3 Ošetřování a chov koní - senoseč – sklizeň sena - sestavení krmné dávky - čištění koní - čištění boxů - péče o klisnu a hříbě - práce s hřebcem - podávání léčiv - ošetření kopyt, kutí - jízda na koni 5.4 Ošetřování a chov drobných hospodářských zvířat - ruční dojení a posouzení mléka - strojní dojení a denní údržba dojícího zařízení - měření zvířat, vážení, výpočet přírůstku - chovatelská výstava	
- provádí kontrolu užitkovosti u dojníc, ovcí, koz - ošetřuje matku po porodu a mládě po narození - asistuje při inseminaci, vakcinaci, odběrech krve - označuje zvířata - čte v kartách plemenic - dodržuje BP při manipulaci se zvířaty	5. Speciální zootechnika - kontrola užitkovosti při různých technologiích získávání mléka - vedení stájové evidence - hodnocení exteriéru zvířat - šlechtění zvířat - zjišťování říje, březosti, postup při inseminaci - porody, řízení porodu, ošetření matky po porodu a mláděte po narození	60

7 Personální a materiální zabezpečení vzdělávání

7.1 Personální podmínky

Výuku školního vzdělávacího programu farmář - farmářka zajišťují učitelé, kteří mají plnou kvalifikaci nebo si ji doplňují potřebným studiem. Většina z nich má mnoholetou pedagogickou praxi a odbornou praxi z provozů. Vzdělání si dále doplňují odbornými kurzy, semináři, samostudiem a někteří také speciální pedagogikou. Odborné znalosti si převážně doplňují odbornými semináři pořádanými profesními svazy a samostudiem. Dobrá spolupráce učitelů teoretického a praktického vyučování, spolupráce s výchovným poradcem, se sociálními partnery i rodiči přispívá k zajištění kvalitní výuky.

7.2 Materiální podmínky

Teoretická výuka probíhá v budově školy nám. 8. května 2, Zábřeh. Teoretické předměty se vyučují v učebnách, které jsou vybaveny PC s dataprojektory a názornými pomůckami (výukovým inventářem, obrazy, pro výuku je možné využít tablety).

Pro výuku tělesné výchovy je určena tělocvična a posilovna na DM, městský stadion a přírodní terény v okolí školy. Pro sportovní kurzy jsou žákům k dispozici jízdní kola a lyžařská výstroj.

Cizí jazyky se vyučují ve specializované jazykové učebně vybavené moderní technikou.

Pro výuku Informatiky slouží odborné učebny, v nichž má každý žák k dispozici osobní počítač s potřebným softwarovým vybavením a připojením na internet, v hodinách je také možné pracovat s 3D tiskárnou.

Odborný výcvik probíhá částečně na vlastních pozemcích i v dílnách školy a ve stájích smluvních partnerů. Vybavení školních dílen umožňuje žákům praktické návyky související s opravářstvím. Na pozemcích školy pak prakticky nacvičují práce na přípravu půdy, hnojení a ochrany během vegetace. Ve stájích krmí, dojí a ošetřují zvířata špičkových chovatelů.

Odborný výcvik uskutečňovaný na smluvních pracovištích je přínosný nejen k rozvoji a utužování dovedností, ale v neposlední řadě pomáhá žákům získat budoucí pracovní kontakty.

Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně, kde je možnost si vybrat ze dvou jídel. Organizace teoretického i praktického vyučování je řešena tak, aby žáci měli potřebné přestávky na oddech a na oběd.

Ve škole se vzdělávají žáci z regionu Šumperka, Mohelnice, Lanškrouna a Zábřehu. Pro žáky, kteří nemohou denně dojíždět na vyučování, je k dispozici domov mládeže, v němž je pro ně poskytována celodenní péče. Žáci mají zajištěno celodenní stravování, jsou ubytováni ve dvoulůžkových až čtyřlůžkových pokojích. Ve volném čase mohou využívat kuchyňku, studovny, společenské místnosti (televizor, video), malou posilovnu, sportovní hřiště. Pro žáky jsou organizovány zájmové kroužky nebo kulturní a sportovní akce.

8 Spolupráce se sociálními partnery

Škola v přípravě žáků pro obor zemědělec – farmář pravidelně spolupracuje se zemědělskými podniky nebo s majiteli rodinných farem v okolí Zábřehu.

S vybranými firmami jsou uzavřeny smlouvy o zajištění odborného výcviku žáků a žáci se v těchto firmách formou individuálních praxí a exkurzí seznamují s novou moderní technikou, technologiemi a s provozními i pracovními podmínkami. Absolventi, kteří během studia vykonávali odborný výcvik u zaměstnavatelů, získali již pracovní návyky a jsou adaptabilnější k zažití pracovního režimu.

S ostatními firmami škola úzce spolupracuje formou exkurzí, návštěv, přednášek apod. Součástí spolupráce jsou besedy žáků s pracovníky.

Zástupci těchto podniků se zajímají o činnost školy, jsou pravidelně zváni na akce pořádané školou a jsou jmenováni jako odborníci z praxe do komise pro závěrečné zkoušky. Pracovníci školy využívají ochoty zástupců spolupracujících podniků ke konzultacím při řešení problémů a k vzájemné

poradenské podpoře. Dalším pozitivem této spolupráce je pomoc při materiálovém zajišťování chodu odborného výcviku. Spolupracující podniky poskytují škole výrazné slevy při nákupu materiálu, nabízejí také zapůjčení mechanizace, předvedení strojů, skladových prostor, nabízejí také prázdninové brigády pro žáky. Většina našich absolventů nachází v těchto podnicích pracovní příležitosti.

Většina budoucích zaměstnavatelů uvádí, že pro dobré uplatnění absolventů je důležité, aby získali široké odborné kompetence, dostatečný zájem o obor a chuť pracovat. Pozitivně je hodnocena schopnost zapojit se do již existujícího pracovního kolektivu, nést zodpovědnost, vstřícnost, kladný a citlivý přístup k lidem, respekt, schopnost akceptovat názory druhých. Z odborných kompetencí zaměstnavatelé preferují spíše znalosti v průřezu tradičních i moderních technologií, praktické dovednosti, kladný vztah ke zvířatům a přírodě vůbec. U praktických dovedností upřednostňují kvalitu pracovního výkonu se schopností se v praxi dopracovat ke kvantitě.

Na všechny tyto zjištěné skutečnosti byl brán zřetel při zpracování školního vzdělávacího programu.